

Stockholm kan bättre

– ny politik för arbete,
kunskap och trygghet

Moderaternas förslag till budget för 2006
med inriktning för 2007-2009

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	11
ARBETE I STÄLLET FÖR BIDRAG	13
Stockholm i Sverige	13
Den ekonomiska utmaningen	14
Jobbgaranti	16
En borgerlig regering – bra för Stockholm	19
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FLER JOBB I FLER FÖRETAG	21
Fungerande infrastruktur	21
Förbättrad trafikmiljö	22
Nej till biltullar	22
Trafik på vatten	23
Goda förutsättningar för nybyggnation	24
Blandad bebyggelse	24
Ett ökat bostadsbyggande kräver ändrade regler	25
Allmännyttan bör inte vara hyresledande	25
Lika spelregler för alla	25
Nej till stiftelse och kommunkooperativ	26
Bevara Bromma flygplats	27
Stockholm som entreprenörshuvudstad	27
Stockholm i världen	28
Konkurrens, upphandling och avknoppning	29
Förenkla för företag	30
KUNSKAP FÖR FRAMTIDEN	32
Socialdemokraterna klarar inte skolan	32
Så förnyar vi Stockholms skolor och förskolor	32
Satsning på grundskolans tidiga skolår	33
Tidigare skolstart – möjlighet redan vid 5 års ålder	33
Flexibel skolstart och tid i skolan.	33
Satsning på särskolan och barn i behov av särskilt stöd.	33
Ökad valfrihet i barnomsorgen genom barnpeng	34
Fler förskollärare och mer pedagogik i förskolan	34

Obligatoriska kunskapskontroller i år 2, 5, 8 och 9	34
Krav på skriftliga omdömen och betyg senast från år 5	35
Nolltolerans mot mobbning, våld och droger	35
Krav på säkrare skolor och nolltolerans mot klotter	35
Bekämpa skolket	36
Fler profilklasser och stöd till studiemotiverade elever	36
Högre krav i gymnasieskolan och en modern lärlingsutbildning	36
Lika villkor mellan skolor	36
Fler och bättre lärare	36
Välja skola och barnomsorg via webben	37
Stockholm som studie- och forskningsstad	37
TRYGG OCH SÄKER STAD	39
Stockholm behöver fler poliser	39
Trygghet på gator och torg	40
Stockholm – den rena huvudstaden	40
KVALITET I VERKSAMHETERNA	42
Valfrihet i verksamheterna	42
Äldreomsorg – kvalitet genom valfrihet	43
Omsorg om funktionshindrade med individen i centrum	44
Satsning på dem som är i störst behov av hjälp	46
Stockholm som kultur- och fritidsstad	48
En modern och effektiv medborgarservice	48
Stockholm som IT-huvudstad och föredöme	50
Fördjupa demokratin	53
SKATTER OCH AVGIFTER	55
Begravningsavgift	55
Skattesats	55
KOMMUNFULLMÄKTIGE M.M. (RUBRIK 1)	56
Uppgifter	56
Budget 2005	56
Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen	56

Stadsledningskontoret	57
Rådet till skydd för Stockholms skönhet	59
SIMPLEX STOCKHOLM – förenkla Stockholms regelverk	59
Demokratiarbete	59
Projekt inom stadsledningskontoret	61
2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli	62
ARBETSMARKNADS- OCH INTEGRATIONSBEREDNINGEN	63
Beredningens uppgifter	63
Rekryteringsprogram och minskat bidragsberoende	64
Pengsystem för flyktingar	64
Koordinering av arbets- och utbildningsinsatser	65
Jobbgaranti	65
Ytterstadens förnyelse	65
PERSONAL- OCH KVALITETSUTSKOTTET	65
Utskottets uppgifter	66
<u>FACKNÄMNDER I STOCKHOLMS STAD</u>	68
BRAND OCH RÄDDNINGSNÄMNDEN	69
Nämndens uppgifter	69
Mål för verksamheten	69
<i>Säkerhet och trygghet</i>	69
Krisledningsnämnd	69
Ny lagstiftning	70
<i>Utbildningssatsning</i>	70
<i>Regionalt samarbete</i>	70
FASTIGHETS- OCH SALUHALLSNÄMNDEN	71
Nämndens uppgifter	71
Mål för verksamheten	71
Lokalpolicy	71
IDROTTS- OCH KULTURNÄMNDEN	73
Idrottsverksamheten	73
Likabehandling av idrottsutövande	73

Entréavgifter, planhyror och öppethållande	73
Stora underhållsbehov vid idrottsanläggningarna	73
Tillgänglighet för funktionshindrade	74
Investeringar	74
Utveckling av idrottsplatser	74
Kulturverksamheten	74
Mål för verksamheten	75
Biblioteksverksamheter	75
Prioritera barn och unga	76
Kulturstödet	77
Kvalitetsupphandling	77
STADSMUSEET	78
Kommittén för Stockholmsforskning	78
Stadsarkivet	78
KONSUMENTNÄMNDEN	80
KYRKOGÅRDSNÄMNDEN	81
Nämndens uppgifter	81
Mål för verksamheten	81
MARKNÄMNDEN	82
Nämndens uppgifter	82
Mål för verksamheten	82
Skapa förutsättningar för fler bostäder	82
Exploatering	82
Investeringar	84
Försäljning av mark och byggnader	84
Stockholm som besöksstad	85
Organisation och ekonomistyrning	85
MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN	86
Miljö- och stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret	86
Uppgifter	86
Mål för verksamheten	86
Ett attraktivare Stockholm	86

Planera för de nya stockholmarna	87
Fortsatt förnyelse av City	88
Ytterstadens förnyelse	88
Förenklad plan- och bygglovshantering	89
Organisations- och utvecklingsfrågor	89
Anpassning av bostäder	89
Miljö	89
Myndighetsutövning inom miljöområdet	89
Nytt övergripande miljöprogram	90
Vattenprogrammet	90
Markföroreningar	90
Trafikmiljö	91
Livsmedel	91
PCB i inomhusluft	92
Utrednings- och statistikkontoret (USK)	92
Uppgifter	92
RENHÅLLNINGSNÄMNDEN	92
Nämndens uppgifter	92
Mål för verksamheten	93
Fastighetsnära källsortering	93
SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN	95
Nämndens uppgifter	95
Minskat bidragsberoende	96
Individualisera hjälpen till de hemlösa	98
Stärk de funktionshindrades ställning	99
Ökad valfrihet	99
Lika behandling	100
Ett anpassat boende	100
Satsning på de psykiskt funktionshindrade och samverkan med landstinget.	101
Staten måste ta sitt ansvar	102
Brotts- och drogförebyggande arbete	102
Bekämpa våldet mot kvinnor	104
Handlingsplan mot prostitution	104
Ideella organisationer	104
Valfrihet	105
FoU-enheten	105
TRAFIKNÄMNDEN	107
Nämndens uppgifter	107

Mål för verksamheten	107
Investeringar	108
Stora investeringar krävs i infrastrukturen	108
Trafik och infrastruktur	110
Gör det möjligt att parkera rätt	111
En bred satsning på en bättre stadsmiljö	112
Underhåll av gator, broar, belysning m.m.	112
Organisation och ekonomistyrning	113
UTBILDNINGSNÄMNDEN	114
Nämndens uppgifter	114
Övergripande mål och uppdrag för verksamheten	114
Socialdemokraterna klarar inte skolan	114
En modern kunskapsskola	115
Satsning på kunskaper i skolan	116
Ökad valfrihet för föräldrar och elever i skola och barnomsorg	116
Nolltolerans mot mobbning, våld och brott i skolan	116
Krav på säkrare skolor och kamp mot klottret	117
Nolltolerans mot skolk	118
Flexibel skoltid	118
Möjlighet till skolstart redan från 5 års ålder	119
Större frihet för medarbetarna och stöd med avknoppningar	119
Lika villkor för fristående och kommunal verksamhet	119
Barn med behov av särskilt stöd	120
Studiemotiverade elever	120
Stärk föräldrarollen	121
IT i skolan – till hjälp för medarbetare, elever och föräldrar	121
Barnomsorg och förskola	122
Barnpeng möjliggör vård av eget barn	122
Fler förskollärare och mer pedagogik i förskolan	123
Grundskola och skolbarnomsorg	123
Höga förväntningar och tydliga krav	123
Moderaterna satsar på skolan – i Stockholm och på riksnivå	124
Alla barn ska lära sig läsa och skriva	124
Inför kunskapskontroller i år 2, 5, 8 och 9 och betyg senast från år 5126	126
Förbättra utvärderingen och bekämpa betygsinflationen	126
Fler och bättre lärare	127
Rektorer med stor frihet – under ansvar	128
Satsning på skolbarnomsorgen	128
Gymnasieskolan	128
Nej till ämnesbetyg – behåll dagens kursbetyg i gymnasieskolan	128

Socialdemokraterna sviker gymnasieeleverna	129
En ny gymnasiepolitik	129
Ökad valfrihet på gymnasieskolan	130
Förbättra de yrkesinriktade programmen	130
Skapa en modern lärlingsexamen	130
Utveckla Stockholms gymnasieskolor	130
Gemensam gymnasierregion för Stockholms län	131
 Särskolan	 131
 Vuxenutbildning	 132
Stärk de vuxna elevernas valfrihet	132
Öka integrationen	132
 ÄLDRENÄMNDEN	 134
Nämndens uppgifter	134
Trygghet	135
Inflytande	137
Individualisering	138
 ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	 142
Nämndens uppgifter	142
Mål för verksamheten	142
 <u>BOLAG I STOCKHOLMS STAD</u>	 142
 STOCKHOLM STADSHUS AB	 143
Bolagets uppgifter och allmänna inriktning	143
Prioriterade uppgifter under året	143
Dotterbolagen gemensamt	144
 BOSTADSBOLAGEN	 145
Gemensamt för bolagen	145
 AB SVENSKA BOSTÄDER	 146
Bolagets mål och uppgifter	146
Skatteskrapan	146
Utvecklingsdirektiv	146
 AB FAMILJEBOSTÄDER	 147
Bolagets mål och uppgifter	147
Utvecklingsdirektiv	147

AB STOCKHOLMSHEM	147
Bolagets mål och uppgifter	147
Utvecklingsdirektiv	147
MICASA FASTIGHETER I STOCKHOLM AB	149
Bolagets mål och uppgifter	149
Ägardirektiv 2006-2008	149
STOCKHOLMS STADS BOSTADSFÖRMEDLING AB	150
Bolagets mål och uppgifter	150
Ägardirektiv 2006-2008	150
CENTRUMKOMPANIET I STOCKHOLM AB	151
Bolagets mål och uppgift	151
SKOLFASTIGHETER I STOCKHOLM AB	152
Bolagets mål och uppgifter	152
Ekonomiska mål	152
Ägardirektiv för 2006-2008	152
STOCKHOLM VATTEN AB	153
Bolagets mål och uppgift	153
Utvecklingsdirektiv	153
STOCKHOLMS HAMN AB	154
Bolagets mål och uppgifter	154
AB STOKAB	155
Bolagets mål och uppgift	155
Ägardirektiv 2006-2008	155
STOCKHOLMS STADS PARKERING AB	156
Bolagets mål och uppgifter	156
Utvecklingsdirektiv	156

STOCKHOLMS STADSTEATER AB	157
Bolagets mål och uppgifter	157
Utvecklingsdirektiv	157
STOCKHOLM GLOBE ARENA FASTIGHETER AB	158
Bolagets mål och uppgifter	158
Utvecklingsdirektiv	158
S:T ERIKS FÖRSÄKRING AB	159
Bolagets mål och uppgifter	159
Ägardirektiv för 2006-2008	159
STOCKHOLMS NÄRINGSLIVSKONTOR AB	160
Koncernens mål	160
Ägardirektiv för 2006-2008	160
Utveckling av näringslivsperspektivet i stadens samtliga verksamheter	160
Inrätta en lotsfunktion för företagare	161
Marknadsföring och stöd vid etablering	161
Främjande av besöksnäring och evenemang	161
Övergripande uppdrag	161
S:T ERIK MARKUTVECKLING AB	163
Bolagets mål och uppgifter	163
Ägardirektiv för 2006-2008	163
SOCIALA DISTRIKTSNÄMNDER I STOCKHOLMS STAD	164
Nämndernas uppgifter	164
Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri	164
Samverkan med landstinget	165
Försörjningsstöd/socialbidrag	165
Minskat bidragsberoende	165

Moderata samlingspartiets förslag till budget för år 2006

INLEDNING

Vi lever i en fantastisk stad – en stad som har alla möjligheter att leda utvecklingen i Sverige och i vår del av Europa.

Stockholm är Sveriges huvudstad och borde vara Sveriges ekonomiska motor. Det förpliktat att vara den enda riktigt stora staden i ett land. Kraven på politiken i Stockholm är höga. För att få förtroendet att styra Stockholm krävs det ledarskap och förmåga samt en idé om hur Stockholm ska utvecklas.

Vi moderater har idéer för Stockholm. Vi vill se ett Stockholm där fler än i dag har arbete, utbildar sig och bor. Vi vill att Stockholm ska vara inte bara landets huvudstad utan den mest drivande, mest kreativa staden i norra Europa. Vi vill att den kommunala servicen i Stockholm ska vara av hög kvalitet och att invånarna själva ska kunna välja mellan en rik flora av utförare. Vi vill också ha ett Stockholm där vi alla kan känna oss trygga och säkra.

När Stockholmsregionen de senaste åren har förlorat 25 000 jobb i privat sektor, krävs att fokus för politiken i Stockholm under de närmaste åren inriktas på att ta krafterna för att få fler i arbete. Att få fler att gå från bidrag till arbete är den absolut största frågan, för Stockholm såväl som för Sverige. Om Stockholm ska återta sin tätposition som svensk ekonomis tillväxtmotor måste staden prioritera en företagsvänlig, tillväxtorienterad politik. Bidragsberoende ska bytas mot arbete, uppgivenhet mot framtidstro.

Ska staden kunna ansvara för en god omsorg och god välfärd i framtiden, inte minst för dem som är i störst behov av hjälp, måste vi satsa på utbildning, ökat företagande och minskat bidragsberoende. Då krävs det ledarskap, ett ledarskap som socialdemokraterna i Stockholm saknar. Höga administrativa kostnader och bidragsberoende måste bytas till satsningar på viktiga verksamheter och fler stockholmare i arbete. I vårt förslag till budget föreslår vi sådana prioriteringar. Vi sparar på administration och byråkrati, vi vågar prioritera i verksamheterna och vi satsar på barn, skola och äldreomsorg.

Vi moderater vill att Stockholm som stad ska vara effektivare och mer lättillgängligt för stockholmarna. Onödiga byråkratiska överbyggnader och nivåer måste bort. Regler och avgifter ska anpassas så att det blir lätt att arbeta med staden. Informationstekniska lösningar bör inarbetas så att det dygnet runt går att smidigt sköta sina kontakter med staden.

Vi har ett ansvar för att stockholmarna ska få behålla så mycket som möjligt av sina inkomster för att själva fatta sina livsbeslut. Skatten ska sänkas.

Vi moderater är redo att ta ansvaret för Stockholm. Vi har konkreta förslag för ett bättre Stockholm – ett Stockholm som klarar av att inte bara svara upp mot kraven som ställs i en allt mer globaliserad värld utan som också tar ledningen och driver utvecklingen.

Stockholm har alla möjligheter. Stockholm kan bättre. Tillsammans kan vi göra Stockholm till en bättre stad för oss alla.

Stockholm 2005-10-25

Kristina Axén Olin

ARBETE I STÄLLET FÖR BIDRAG

Stockholm är Sveriges naturliga motor – kulturellt och ekonomiskt. Går det bra för Stockholm är det bra för Sverige. Många väljer redan idag att flytta till Stockholm för utbildning och arbete. Stockholm har fantastiska förutsättningar att utvecklas till en internationell storstad. För att lyckas med detta krävs att den lokala politiken såväl som den nationella erkänner betydelsen av de stora städerna och att politiken tar sin utgångspunkt i den enskilde individens förutsättningar och möjligheter.

Det behövs en rejäl satsning på utbildning, företagande och nya jobb. Sverige har under alltför många år halkat efter resten av världen i ekonomisk tillväxt. Stockholm har varit det lufthål i Sverige där nya idéer har kunnat födas och växa, där mångfalden bejakats och där närheten mellan människor från hela landet och hela världen skapat spännande och kreativa miljöer. Detta fenomen, den stora staden som kreativ mötesplats, måste bejakas och stödjas. Vi moderater har en vision om Stockholm som en ännu större stad. En stad där människor från alla kulturer och med olika värderingar kan mötas; en stad vi med stolthet kan kalla vår hemstad.

För att nå visionen om Stockholm krävs en satsning för att underhålla och underlätta för de tillväxtskapande mekanismer som finns. Det är endast genom företagande och nya jobb som en varaktig tillväxt och därigenom en varaktig välfärd är möjlig. Näringslivets betydelse för vår framtida välfärd är central. Det är genom arbete som Stockholm kan växa.

Stockholm i Sverige

Sverige behöver Stockholm. Storstadsregionerna och då framförallt huvudstaden är viktiga för tillväxt och förnyelse i Sverige. De kan spela en avgörande roll som motorer för landets ekonomi och sysselsättning. Städernas dragningskraft ligger i den frihet som följer av ett öppet och tillåtande klimat.

Städer har alltid fyllt en viktig funktion för människans och samhällets utveckling. Under modern tid har staden som företeelse fått ökad betydelse för landets ekonomiska tillväxt och som centrum för utbildning och företagande. I takt med att städerna växer skapas fler mötesplatser, vilka är en förutsättning för den kreativitet som är grunden för allt arbete.

Betydelsen av gränserna mellan nationer minskar stadigt medan regionerna befäster sin roll som ekonomiska motorer. Administrativa gränser stämmer ofta inte överens med regionernas struktur. Det finns ett stort behov av att vidareutveckla kunskapen om och metoder för att stärka och utvidga funktionella regioner som ekonomiska marknader. Med bättre kommunikationer är det också möjligt för fler att pendla över större avstånd och därmed ökar möjligheten att finna rätt jobb och rätt medarbetare.

Den internationella konkurrensen från låglöneländer kommer att tvinga fram ytterligare omställningar från tillverkningsindustri till bland annat den kunskapsintensiva tjänstesektorn. Framöver kommer även konkurrensen om tjänster att öka och det ställer nya krav på Sveriges anpassningsförmåga, eftersom svensk tjänstesektor har låg produktivitet och låg exportandel. Vägen till en kunskapsbaserad ekonomi går genom skapandet av kreativa mötesplatser som tillvaratar synergieffekter av möten mellan människor som har olika utbildningar, kunskaper och erfarenheter.

Medborgarna bor och arbetar i så kallade arbetsmarknadsregioner. Dessa är inte administrativt beslutade, utan är resultatet av våra rörelsemönster. Det innebär i sin tur att regionen är föränderlig. Större kommuner utgör centralort i respektive arbetsmarknadsregion och kan därför betraktas som primär attraktionskraft för dessa regioner. Stockholm och stockholmsregionen är det tydligaste exemplet på detta i Sverige.

Stockholm borde vara Sveriges ledande ekonomiska motor. Till för ett par år sedan har detta varit en självklarhet. Stockholm har haft hög tillväxt, innovativa företag och ett nyföretagande som varit väsentligt högre än i övriga landet. Men dessa förutsättningar behöver också underhållas och vårdas. Valfärden och utvecklingen i hela Sverige är beroende av att det går bra för Stockholmsregionen.

Den ekonomiska utmaningen

Socialdemokraterna och de övriga styrande partierna i Stockholms stad har från valet 2002 förhållit sig anmärkningsvärt passiva till de problem som Stockholm står inför. De har drabbats av handlingsförlamning inom allt för många viktiga områden. De digra vallöften som socialdemokraterna ställde ut i valrörelsen 2002 bryts ett efter ett.

Grunden för den exceptionellt dåliga ekonomiska utvecklingen i Stockholm är tudelad. Dels leder regeringens stockholmsfientliga politik, med skatteutjämningen som det kanske allvarligaste uttrycket, till en lägre tillväxt i Stockholm. Dels har den skattechock om 2:45 kr per hundralapp som socialdemokraterna i Stockholmsregionen genomförde 2003 och 2004 undandragit flera miljarder i köpkraft för invånarna i Stockholms stad.

Skattehöjningar gör att människor och familjer med normala inkomster inte längre har en acceptabel levnadsstandard i jämförelse med invånarna i övriga landet. För en vanlig Stockholmsfamilj har skattehöjningarna inneburit över 11 000 kronor om året i minskad ekonomisk frihet. Kraftiga skattehöjningar har dessutom från majoritetens sida följts av handlingsförlamning inför ett ökande bidragsberoende. Ovanpå detta kommer biltullarna att kosta Stockholmsfamiljen upp mot ytterligare 10 000 kr per år om dessa permanentas.

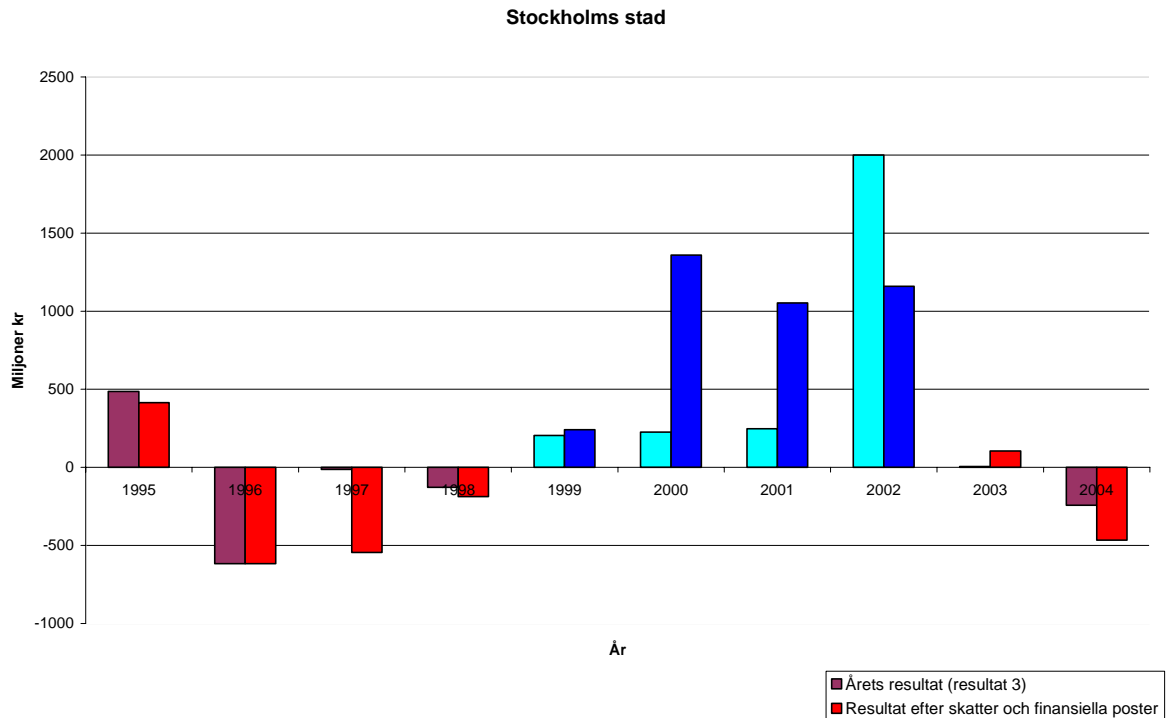
När den globala tillväxten 2004 nådde sin högsta nivå på 15 år var Stockholms ekonomi på grund av den lokalt förda politiken oförmögen att utnyttja sin fulla potential. Trots den kraft vi de senaste åren har sett i den globala ekonomin, har Stockholm inte nått sin fulla potential. Skulden för detta vilar tungt på socialdemokratin.

Lokalt på grund av deras skattehöjningar och den näringslivsfientliga politiken och nationellt genom skatteutjämningssystemet som gör att för varje skattekrona som Stockholms skattebas ökar tvingas 85 öre till andra kommuner. Nuvarande regler för utjämningssystemet leder till att stockholmarnas skattepengar inte stannar kvar i länet utan skickas till andra delar av landet. Det faktum att Stockholmsregionens bidrag till övriga Sverige minskat de senaste åren beror på att den ekonomiska utvecklingen har varit svagare i länet än den varit i landet som helhet.

Stockholms ekonomi mår inte bra och det är stockholmarna som drabbas. 2004 var stadsdelarnas samlade underskott -228,2 miljoner kr och utvecklingen hittills under 2005 är fortsatt negativ. Det sammanlagda underskottet för stadsdelsnämnder beräknas i Tertialrapport 2 till -100 miljoner kr.

En jämförelse med 2002 års bokslut ger en ännu tydligare bild av de missade konjunkturella möjligheternas effekter. Under det senaste året med borgerligt styre var resultatet för verksamheten +1 159 mnkr, och för hela staden inklusive bolagen +2 miljarder kr.

Socialdemokraterna bygger ånyo upp en växande underskottsproblematik, och visar därtill en oförmåga att skapa förutsättningar för tillväxt. Dessutom dräneras staden på framtida ränteintäkter genom att socialdemokraterna gör av med enorma resurser av stadens kapital på kompetensfonden, miljömiljarden med mera.

Situationen är allvarlig, inte minst på grund av de stora investeringar som Stockholm står inför. Stora infrastrukturella nya investeringar är nödvändiga i regionen, därtill behöver Slussen byggas om. I detta läge väljer socialdemokraterna dels att genomföra ett biltullsexperiment, den troligen mest effektiva bromsen för den lokala tillväxten, dels planeras ett överförande av 2/3 av stadens tillgångar till antingen en stiftelse eller till ett kooperativ. Med dessa planer riskeras Stockholms stads och därmed hela regionens framtida möjligheter att skapa förutsättningar för tillväxt.

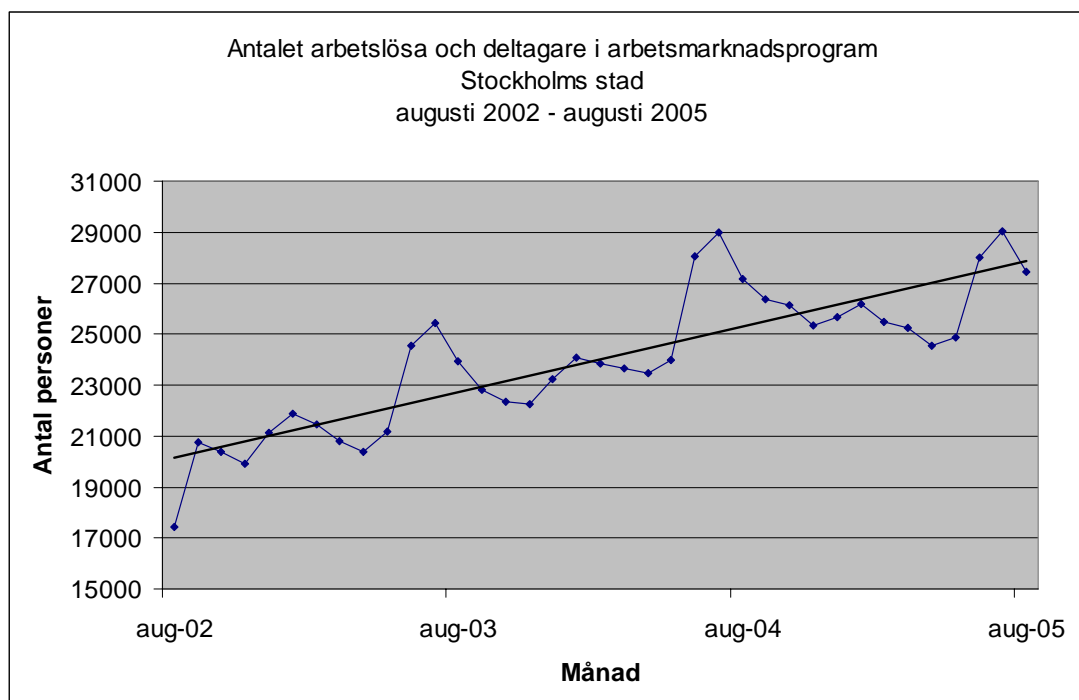
Jobbgaranti

Den minskande andelen av människor i arbetsför ålder är en av vår tids stora utmaningar. För att klara framtidens välfärd är det nödvändigt att fler människor arbetar och har en egen försörjning. Principen är enkel. Välfärden bygger på en arbetande nation. Idag har 4,2 miljoner svenskar ett arbete, fördelat på 2,7 respektive 1,5 miljoner inom privat och offentlig sektor. Samtidigt saknar en miljon människor arbete helt. Var fjärde av dem är under 40 år.

Allt färre ser kopplingen mellan egen insats och egen utkomst. Jobb är inte något man blir tilldelad utan något man skaffar sig. Flit och ansträngningar premieras inte tillräckligt. Att upprätta värdet av det entreprenörskap som en gång skapade landets välstånd är ett oavvisligt krav. Ett mänskligt samhälle kan bara byggas när alla som kan arbeta har en meningsfull sysselsättning och försörjer sig själva.

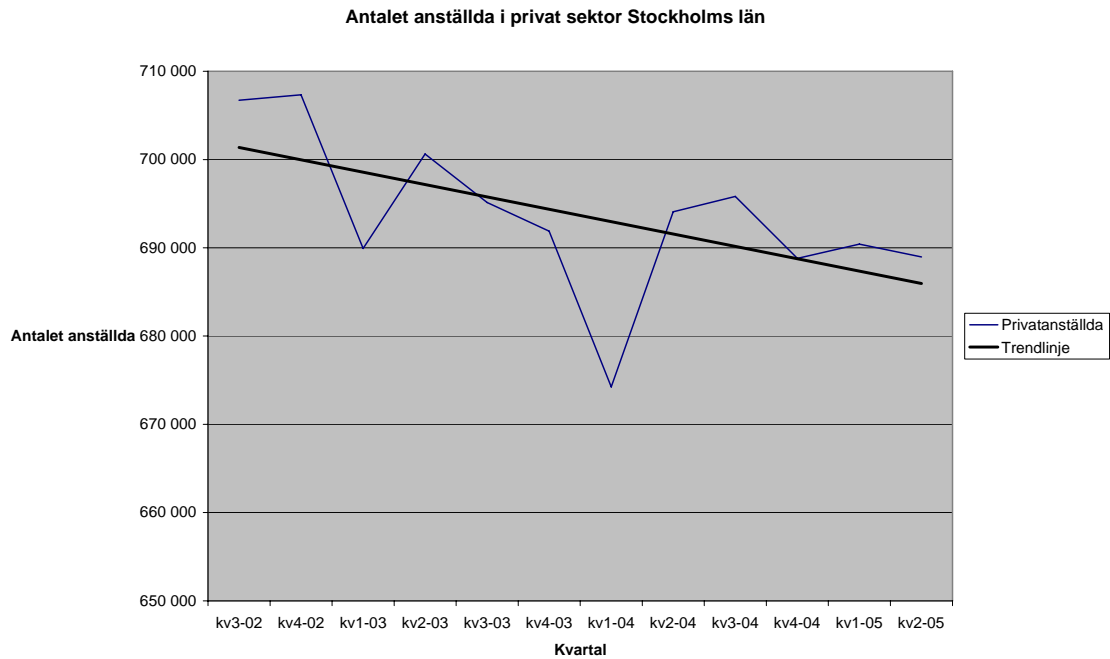
De som i första hand drabbas när det inte finns tillräckligt många arbetsgivare och lediga jobb är de unga och invandrare. Istället för att attackera orsaken – ett system som inte premierar flit och ansträngningar – satsas idag stora summor på att behandla symptomen. Detta förvärrar i förlängningen problemen. Antalet välvilliga men misslyckade projekt för integration, jämställdhet och ungdomar bara stiger.

I dag är 10 000 fler stockholmare arbetslösa eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder än innan valet 2002. Arbetslösheten har ökat med 30 procent på två år.

Källa: SCB, via USK och Näringslivskontoret AB.

Antalet privatanställda har minskat med närmare 20 000 i Stockholms län under de senaste tre åren. Detta är alarmerande. Arbetstillfällena i den privata sektorn utgör grunden till finansieringen av vår gemensamma välfärd. Utvecklingen måste vändas. Vi vill göra det lättare att anställa och sänka skatterna för företagen. Totalt har antalet jobb minskat med 17 750 sedan 2002.

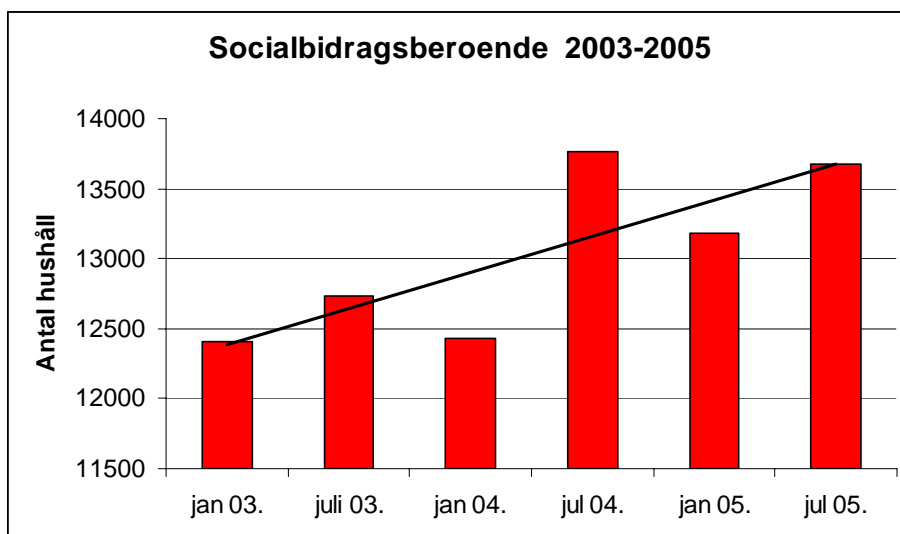

Källa: SCB, via USK och Näringslivskontoret AB.

Socialdemokraterna har givit upp arbetet med att nå stadens sedan 1999 fastställda och alltfjänt gällande mål om att halvera socialbidragsberoendet i Stockholm till utgången av 2004. I socialdemokraternas förslag till budget för 2006 manifesteras deras oförmåga tydligt genom att målet föreslås att flyttas till utgången av 2007.

Utvecklingen nu är mycket oroväckande, antalet bidragsberoende invånare ökar.

Bidragsberoendet är en tragedi för varje människa som drabbas. Eftersom bristande ekonomiska resurser i en familj alltför ofta leder till olika former av andra problem, kommer den satsning vi gör och de krav vi ställer att leda till att fler stockholmare får en bättre livssituation.

Källa: USK

För att lyckas med målet att minska bidragsberoendet måste nya metoder och nya samarbeten till. En del sådana samarbeten har prövats under den förra borgerliga mandatperioden och givit ett mycket gott resultat. Inte minst gav samarbetet med näringsliv och bemanningsföretag fler jobb.

Flertalet stadsdelsnämnder har lyft upp frågan på dagordningen och startat särskilda projekt för att hjälpa människor från bidrag till arbete. Möjligheten att direktupphandla tjänster av bemanningsföretag och andra intressenter i arbetet för att minska bidragsberoendet måste också tillåtas och utnyttjas.

Den som kan arbeta ska arbeta. En jobbgaranti ska införas i hela Stockholm som innebär att en person som blir arbetslös och söker socialbidrag, i stället ska erbjudas arbete inom fem dagar. Om personen inte kan ska utbildning eller annan sysselsättning skräddarsys. Den som nekar att delta i jobbgarantin ska inte beviljas socialbidrag.

En jämförelse mellan stadsdelarna visar tydligt att aktiva insatser och tydliga krav har mycket stor betydelse i arbetet med att hjälpa människor att gå från bidrag till jobb.

För de människor som står längre från arbetsmarknaden på grund av språksvårigheter, medicinska eller andra skäl ska utbildning eller stöd efter individens behov erbjudas. Stödet ska vara ett medel aldrig ett mål. Målet måste alltid vara egen försörjning genom arbete.

En borgerlig regering – bra för Stockholm

En av de absolut viktigaste politiska åtgärderna för en bättre ekonomisk situation för Stockholm och stockholmarna vore att välja en borgerlig regering.

De borgerliga partiernas förslag om att sänka inkomstskatterna med minst 45 miljarder kronor under mandatperioden 2006-2010 får stor effekt för ökad frihet och ökad tillväxt i Stockholm. Första året föreslås skatterna, genom ett jobbvdrag, sänkas med 37 miljarder. Skatterna sänks i första hand för låg- och medelinkomsttagare och enligt preliminära beräkningar ger detta en skattelättnad på cirka 1 000 kronor i månaden för de lägst avlönade och i snitt 700 kronor i månaden för genomsnittsinkomsttagaren.

Därutöver vill en borgerlig regering sänka skatterna för företagande med 14 miljarder kronor för att göra det lättare att anställa. En permanent sänkning av arbetsgivaravgifterna för småföretag som nyanställer är huvudåtgärden. I paketet ingår också ändrade skatteregler för fåmansbolag, avskaffad förmögenhetsskatt samt uppskov med vinstbeskattningen.

En regering som bidrar till att underlätta öppnandet av verksamhet för en mångfald av utförare och som gör det mer lönsamt att anställa och driva före-

tag är en regering som är bra för Stockholm. Med en politik på kommunal nivå som öppnar verksamhetsområden för ökad mångfald genom privat företagande, tillsammans med en politik på riksnivå som förbättrar företagsklimatet, sänker skatten för låg- och medelinkomsttagare och med ett förändrat skatteutjämningsystem, ges Stockholmsregionen förutsättningar att åter blomstra och nå en högre ekonomisk tillväxt än vad som annars vore möjligt.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FLER JOBB I FLER FÖRETAG

Fungerande infrastruktur

Framkomligheten i regionen måste förbättras. Alltför ofta bildas bilköer. Överfulla pendeltåg rullar in på Stockholms central. På Stockholms innerstadsgator är trafiken intensiv. Detta är resultatet av 35 år utan nya nord-sydliga vägar på grund av regeringens ovilja att finansiera vägutbyggnad i Stockholmsregionen. Detta samtidigt som regionen har vuxit med 300 000 invånare och antalet bilar ökat med 50 % och samtidigt som bilisterna i stockholmsregionen via de olika bilskatterna betalat för vägsatsningar som inte realiserats.

Ett välfungerande vägnät i Stockholm är viktigt för att fler företag ska kunna etablera sig i området och en förutsättning för en ökad tillväxt i regionen. Genom att vägnätets utbyggnad skapas inte bara fler jobb, dessutom frigörs tid som kan öka tiden för familjesamvaro. Förutom fler vägar krävs en utbyggnad av spårtrafiken i Stockholm. I nya bostadsområden bör kollektivtrafikförsörjningen försökas lösas genom mer spårbunden trafik.

Framkomligheten och transportförsörjningen måste förbättras i takt med att regionen växer. Beslut skall fattas om byggande av såväl Österleden som Förbifart Stockholm, det vill säga hela ringleden runt Stockholm. Förslaget att införa biltullar, i praktiken en ny skatt som främst skulle drabba dem med låga inkomster, avvisas. Biltullar ska inte införas.

Ska vi klara av att bygga de vägar och spår som krävs för att klara Stockholms tillväxt måste staden visa stor tydlighet i dessa frågor, tydlighet när vi slåss för regionens rättmätiga andel mot en stockholmsfientlig regering och tydlighet mot tillväxtfientliga opinioner. Nya vägar och en god miljö ska inte behöva ställas mot varandra. Avlastande kringfartsleder ökar framkomligheten för trafiken samtidigt som miljön och trafiksäkerheten blir bättre i innerstaden. Därutöver stärks integrationen mellan regionens olika delar.

Kranolyckan på Essingeleden den 14 oktober 2005 visar tydligt hur sårbart Stockholms befintliga vägnät är. De nord-sydliga förbindelserna på Essingeleden är avgörande inte bara för stockholmarna utan för all genomfartstrafik. Olyckan och effekterna av den visar med all tydlighet att Förbifart Stockholm är en förutsättning för en väl fungerande infrastruktur i Stockholm och regionen.

Citytunneln genom centrala Stockholm måste byggas. Denna spårsatsning möjliggör både nya spårvagnslinjer och tätare och driftsäkrare trafikering på de befintliga spåren. Därutöver skapas fler bytespunkter och mindre trängsel på perronger. I avvaktan på den nya pendeltågstunneln byggs den södra infarten till Stockholms central om, vilket innebär en ökning av kapaciteten från 24 till 28 tåg per timme.

Tvärbanans utbyggnad måste fortsätta. I Sydväst måste tvärbanan förlängas från Hammarby Sjöstad till Slussen. I Nordväst måste tvärbanan förlängas från Alvik till Kista och Stockholm Nord via Bromma flygplats och Rinkeby.

Förbifart Stockholm måste byggas för att förstärka förbindelsen mellan regionens norra och södra delar samt leda E 4 i nord-sydlig riktning utanför Stockholms innerstad. Vi säger därmed nej till Diagonal Ulvsunda-alternativet.

*Ring*en måste fullföljas genom såväl *Norra länken* som *Österleden*. *Österleden* är det vägprojekt som innebär kraftigast avlastning av trafiken från innerstaden. Därutöver behövs *Österleden* för att möta den kraftiga tillväxten i Nacka-Värmdöområdet.

E 18:s nya dragning mellan Hjulsta och Kymplingelänken måste byggas. Genom nya E 18 möjliggörs ny bebyggelse i Järfälla, Stockholm, Sundbyberg och Solna samtidigt som vägförbindelserna till Kista förbättras. Därutöver förbättras trafiksäkerheten på en av landets hårdast olycksdrabbade vägsträckor.

Förbättrad trafikmiljö

Vi vill genomföra ett trafiksäkerhetsprogram under temat ”säker skolväg”. Det syftar till såväl att förbättra den fysiska miljön som till att ställa krav vid upphandlingar på säkra transporter. Barn och skolvägar ska prioriteras i trafiksäkerhetsarbetet. Kringfartsleder innebär mindre trafik på bostadsgator och därmed en ökad trafiksäkerhet.

För att underlätta för bilisterna och för att minska antalet felparkerade bilar vill vi öka antalet parkeringsplatser på såväl gatumark, genom exempelvis ökad snedparkering, som i garage. När nya detaljplaner tas bör det planeras för en parkeringsplats per lägenhet för att de boende ska få en rimlig livssituation. Därutöver måste parkeringsförbudszonerna i ytterstaden omgående avskaffas så att parkering på gatumark blir möjlig även i ytterstaden. En inventering av parkeringsplatser som i dag är gulmarkerade ska göras i syfte att frigöra parkeringsplatser kvälls- och nattetid.

Det ska vara enkelt att betala sin parkeringsavgift. Försöken med betalning av parkeringsavgiften med mobiltelefonen ska utökas och olika system för efterbetalning utvecklas. Parkeringsövervakningen ska inrikta sig på de bilar som står trafikfarligt och hindrande för den övriga trafiken.

Nej till biltullar

Trots den mycket allvarliga ekonomiska utvecklingen i Stockholm har Annika Billström bestämt sig för att driva igenom sitt största och mest monumentala valsvik – införandet av biltullar. Till vilket pris som helst ska tullarna införas. Trots att Billström före valet lovade att inga biltullar skulle införas i Stockholm har hon nu tvingat fram en lagstiftning som hastats igenom i Sveriges riksdag.

Det är en lagstiftning som kraftigt kommer att försämra Stockholms möjligheter att växa och återta sin position som Sveriges tillväxtmotor. Biltullsexperimentet är en dålig affär – för tillväxten, för Sverige, för Stockholm och inte minst för stockholmarna.

- Biltullarna kommer att kosta en vanlig stockholmsfamilj upp mot 10 000 kronor per år – av redan skattade pengar
- Försöket kostar enligt regeringens beräkningar 3,8 miljarder.
- Biltullarna splittrar regionens arbets- och bostadsmarknad.
- Biltullarna reser nya murar mellan innerstad och ytterstad och mellan norr och söder i regionen.
- Handeln riskerar att minska med upp till 40 procent i innerstaden vid bestående biltullar, enligt beräkningar från handels organisationer. Vilket ytterligare kommer att försvåra en lokal konjunkturuppgång.

Valsveket om biltullarna har därutöver lett till att staten har kunnat komma undan sitt ansvar för den eftersatta infrastrukturen i regionen. Stockholm är idag en av få storstäder i Europa som fortfarande saknar ringled och acceptabel förbifartsled. Biltullsexperimentet riskerar de infrastrukturinvesteringar som regionen behöver exempelvis Ringleden inklusive Österleden och Förbifart Stockholm.

Det är uppenbart att socialdemokraterna i och med biltullsexperimentet bestämt sig för att bedriva en regelrätt hetsjakt på alla de stockholmare som är beroende av bilen i sin vardag. Det är dock inte det enda exemplet på vänstermajoritetens bilfientlighet. Socialdemokraterna bedriver en veritabel parkeringsterror mot stadens bilister. Nya bostadsprojekt planeras med orealistiskt låga parkeringstal, avgifterna höjs, boendeparkeringsavgiften fördubblas och p-böterna skärps. Sammantaget innebär denna del av den tillväxtfientliga politiken att det blir svårare att leva i Stockholm, svårare för människor att ta sig fram i staden och svårare att bedriva företag som kräver transporter i staden.

Trafik på vatten

Stockholm är inte bara beroende av fungerande vägar utan även av trafikmöjligheter till sjöss. Antalet personer som åker båt dagligen blir bara fler. I Hammarby Sjöstad finns en färja som används av de boende för att ta sig mellan Södra och Norra Hammarbyhamnen. Bara finansieringen är löst på ett tillfredsställande sätt så skulle Stockholm kunna starta kollektivtrafik till sjöss.

I takt med att Stockholm-Mälardalsregionen utvecklas till Sveriges och norra Europas ledande tillväxtregion, växer också behoven av en ny hamn för containertrafiken. Det nuvarande området för containerhantering i Frihamnen är otillräckligt för att möta framtidens krav och därför bör en ny hamn i Norvik (Nynäshamn) byggas.

Goda förutsättningar för nybyggnation

När vi moderater förlorade valet 2002 var bostadsbyggandet det högsta på 25 år. Trots att 20 000 nya bostäder var ett av de främsta vallöftena från socialdemokratin kommer för få byggen igång. Under 2003 påbörjades 1 112 bostäder vilket var cirka 1 600 färre än under 2002. Under 2004 påbörjades 3 594 bostäder. Till och med andra kvartalet 2005 hade 1 418 bostäder påbörjats. Det är med andra ord 13 876 bostäder kvar att bygga innan den socialdemokratiskt ledda majoriteten har infriat sitt vallöfte. Socialdemokraterna har tagit fram markanvisningar och startpromemorior med stöd från oss moderater, men som det socialdemokratiska före detta Gatu- och Fastighetsborgarrådet Roger Morgert själv har konstaterat: ”Man kan inte bo i en markanvisning.”

En positiv företagsutveckling förutsätter att kapacitetsproblemen löses. Ett sådant är bostadsbristen. För att företag ska kunna etablera sig och växa i regionen krävs att de anställda har bostäder. Bostadsbristen utgör ett problem för såväl regionens invånare som dess företag.

Den tidigare moderatledda majoriteten tog under de gångna åren fram rekordmånga planer för nya bostäder i Stockholm. Totalt togs det fram planer på 58 000 bostäder i form av såväl hyresrätter som bostadsrätter och småhus i både innerstaden och ytterstaden. Denna siffra hade kunnat vara mycket högre om regeringen tidigare gått med på våra önskemål om att tillåta tredimensionell fastighetsbildning.

Stockholmaren betalar idag en rekordstor andel av sin inkomst efter skatt för sitt boende. Det är angeläget att boendekostnaderna sänks. Dagens extremt hårda beskattning av byggande och boende är den främsta orsaken till att boendekostnaderna blir höga. Höjd fastighetsskatt drabbar alla i form av höjda boendekostnader. Vi anser att fastighetsskatten ska avskaffas.

Även om en omflyttning innebär att billigare lägenheter blir lediga när nya byggs, måste staden också försöka få till stånd nya lägenheter med rimliga boendekostnader. Staden kan bidra till sänkta kostnader genom att tillåta bebyggelse även på mark som inte är förenad med höga grundkostnader såsom sanering och överdäckningar. Högre exploatering och mindre detaljrika krav från staden är andra åtgärder för att sänka boendekostnaderna i nyproduktion. Statsmaktens bullerkrav måste ändras. Det måste få vara skillnad på de krav man kan ställa i Stockholms innerstad jämfört med ute på landsbygden.

Vi vill även fortsättningsvis erbjuda alla stockholmare möjligheten att äga sitt boende. Särskilt viktiga är de ombildningar som sker i ytterstaden, där de kommunala bolagen alltför dominerande ställning. Vänstermajoritetens stopp för redan beslutade ombildningar är i det sammanhanget mycket skadligt. Vi vill därutöver utreda möjligheten för bostadsrättsföreningar att köpa marken i de fall staden är ägare.

Blandad bebyggelse

Det är angeläget att även i nya bostadsområden bygga både hyresrätter, bostadsrätter och småhus eller så kallade stadsvillor. Genom att bygga på höjden

på vissa platser i staden ges möjligheter till att bevara fler av stadens ”gröna lungor” och dessutom skapa möjligheter till småhusbebyggelse på andra platser. Det är genom en blandad bebyggelse i områden som segregationen kan minskas och integration och trivsel kan växa sig starkare. Stockholms familjers efterfrågan på småhus måste tillgodoses bättre än i dag.

Blandad bebyggelse behöver inte innebära olika typer av hus. För att få en innerstad som lever dygnet runt så krävs att kontorskvarteren inne i City kompletteras med bostäder t ex ovanpå kontorshusen, vilket är möjligt genom den tredimensionella fastighetsbildningen. För att skapa en tryggare innerstadsmiljö krävs en fortsättning av cityförnyelsen som innebär att mörka bakgator fylls med liv och rörelse. Genom nya bostäder i City återtar Stockholms gator som tidigare legat öde efter klockan 17.

Ett ökat bostadsbyggande kräver ändrade regler

Sänkta skatter på byggande och boende

I en nyproducerad lägenhet står skatter och avgifter för mer än 60 procent av hyran. Det är rekordhöga produktionskostnader i ett europeiskt perspektiv.

Förenkla regelverket för byggande och boende

Allt fler lagar och förordningar styr plan- och byggprocessen, vilket innebär att bostäderna både försenas och fördyras. Plan- och bygglagen (PBL) måste förenklas, miljöbalken och riktvärdena för buller ändras. Det är orimligt att samma bullernormer gäller för byggande i Stockholms innerstad som i en mindre kommun. Staden bör även se över sina egna krav för att förenkla byggprocessen.

Allmännyttan bör inte vara hyresledande

Vi är positiva till den trepartsöverenskommelse som träffats mellan SABO, Hyresgästföreningen och Fastighetsägarföreningen. Genom att låta nybyggda hyreslägenheter prissättas utifrån andra faktorer än allmännyttans hyresledande position ges möjligheter för byggföretag att täcka produktionskostnaderna, vilket skapar bättre förutsättningar för en större nyproduktion av hyreslägenheter. Hyresregleringen har lett till en stelbent hyressättning som till stor del har styrts av statiska parametrar som byggår och kvadratmeter och inte tagit någon som helst hänsyn till de boendes värderingar. På så sätt har värderingar som fastighetens geografiska läge, kommunikationer eller lägenhetens attraktivitet inte alls kommit till uttryck i hyressättningen.

Lika spelregler för alla

För att få en blandning av både boendeformer och byggföretag krävs att spelreglerna är lika oavsett om det är kommunala bostadsbolag som bygger eller ett privat företag. Det finns inget skäl till varför de kommunala bostadsbolagen ska arbeta efter särskilda regler. Blandade upplåtelseformer är en förutsättning för ökad integration.

Den sociala integrationen ökar med blandade boendeformer och ett större enskilt ägande av bostäder breddar och ökar också sparandet i Sverige, vilket i sig är angeläget. I åtskilliga områden är de kommunala bolagens dominans en av orsakerna till områdenas problem. Hyresgäster i kommunala bostadsbolag ska därför ha rätt att friköpa sina lägenheter. Därigenom ökar inflytandet över det egna boendet och boendemiljön, de sociala nätverken stärks och områdena förbättras.

Nej till stiftelse och kommunkooperativ

Planerna på att bilda en stiftelse av bostadsföretagen kommer drastiskt att försämra stadens ekonomi om de genomförs. Exakt hur beror på hur man väljer att föra över tillgångarna till en stiftelse. Säljs fastigheterna till marknadsvärde innebär det att staden varje år får stora intäkter. Detta sker dock på bekostnad av hyreshöjningar motsvarande 1000 kronor i månaden per kommunalt ägd hyreslägenhet.

Säljs fastigheterna till underpris kommer det att leda till ett avskrivningsbehov vilket kraftigt minskar det egna kapitalet och därmed soliditeten och därmed kreditvärdigheten. Ett sådant agerande är inte heller förenligt med lag. Dessutom skulle det kraftigt minska stadens möjligheter att göra viktiga infrastruktur-satsningar i framtiden. Vi säger bestämt nej till majoritetens stiftelseexperiment.

Som en direkt följd av den kritik vi moderater levererat mot majoritetens stiftelseplaner har den tvingats hasta fram alternativa förslag för utredning varav bildandet av en ekonomisk förening är ett. Kooperationsplanen är att bilda en ekonomisk förening av bostadsbolagen och sedan fusionera dem. Andra än bildarna inbjuds sedan att delta som medlemmar i föreningen. Tilltänkta för detta ändamål är sannolikt (f.d.) hyresgäster i de tre bostadsbolagen. Samtliga medlemmar erhåller lika röstvärde *oavsett* vilka tillgångar de fört till föreningen. Alla medlemmar betalar samma avgift. Det innebär att om 1 000 nya medlemmar – tidigare hyresgäster – blir medlemmar får varje medlem samma röstvärde som de tre ursprungliga bildarna av föreningen. Stadens inflytande upphör och därmed också kontrollen över de uppskattningsvis 60 miljarder som bostadsbolagen är värderade till.

Alla förlorar på denna lösning. Innehavare av en kooperativ hyresrätt löper risk att göra ekonomisk förlust men saknar möjlighet att göra ekonomisk vinst. Bostadsrättsinnehavare iklär sig en större risk, genom att erlægga en större insats, men har också möjligheter till en ekonomisk vinst vid avflyttning. Insatsen för en kooperativ hyresrätt är i och för sig lägre, men en situation där enbart risk ger innehåller grundläggande ogynnsamma utgångspunkter för de boende.

Det finns också en risk med ekonomisk förening som förvaltare av stora fastighetsinnehav. Regelmässigt handlar det om stora ekonomiska åtaganden förenat med professionell förvaltning och stora risker. Utan tydligt ägande och ansvar riskerar ledning och styrning av verksamheten att äventyras. Vem är ansvarig om problem uppstår eller om föreningen kommer på obestånd?

Hyresgästerna förlorar därutöver möjligheten till andra lösningar såsom ombildande till bostadsrätter. Staden förlorar 2/3 av sin förmögenhet. Slutligen upphör genom förmögenhetsförsvinnandet alla möjligheter till framtida dispositioner för den samlade förmögenheten. Stadens ekonomiska rating försämrats och framtida möjligheter att finansiera som exempelvis infrastruktur undermineras.

Därutöver har vänstermajoriteten förslagit en stiftelse för all stadens mark utanför kommungränsen, totalt 26 000 hektar. Det innebär en större yta än hela Stockholms stad. Stiftelsebildningen innebär att grönområden ställs mot bostadsbyggande, på ett sätt som inte är nödvändigt. Stockholm är Sveriges tillväxtmotor och om Stockholmsregionen ska kunna utvecklas och driva landets utveckling så krävs möjligheter att bygga bostäder även på oexploaterad mark både inom stadens gränser och utanför. Markstiftelseförslaget innebär till exempel att halva den mark som Salems kommun tänkt använda för sin utveckling blir omöjlig för dem att disponera.

En överföring av tillgångar till stiftelser eller kooperativ kommer att resultera i att staden inte heller har någon påverkan eller insyn i stiftelserna. Vi moderater säger bestämt nej till dessa juridiskt, ekonomiskt och demokratiskt förödande planer.

Bevara Bromma flygplats

I Stockholms konkurrenssituation spelar affärsflyget en central roll. Bromma som en citynära flygplats gör att avstånden minskar och är viktig för att Stockholm ska vara attraktiv som etableringsort för företag. För att möjliggöra satsningar på närmiljön för de boende i närheten av flygplatsen är det avgörande att staden deklarerar en långsiktig plan att ha kvar Bromma flygplats även efter 2011. Därutöver måste Arlanda byggas ut ytterligare och kommunikationerna mellan södra Stockholm och Arlanda stärkas. Detta kan exempelvis ske genom en förlängning av Arlanda express.

Stockholm som entreprenörshuvudstad

I en allt större och öppnare värld där företagande och turism känner färre gränser och där avståndens betydelse i den globala ekonomin minskar är det av stor betydelse att Stockholms stads ledning för sig själv och för andra tydligt klargör stadens fördelar.

För att Stockholms stad ska kunna växa och erbjuda invånarna en god service är det centralt att Stockholm i förhållande till jämförbara städer också är attraktivt. Stockholm kan mer. Stockholm borde vara den självklara entreprenörshuvudstaden i norra Europa.

Stockholm i världen

Stockholms stad har det senaste århundradet varit Sveriges ekonomiska motor till gagn för stadens invånare såväl som riket i stort. Tendensen i vår omvärld är tydlig. Huvudstäder och andra större städer blir allt viktigare som knutpunkter och drivkrafter i världen. Etableringar av företag och lokalisering av forskningsresurser sker i stor utsträckning i eller i närheten av större städer som kan erbjuda adekvat infrastruktur, en god boendemiljö, högutbildad arbetskraft och god kultur och service. Stockholm har på detta område goda förutsättningar.

Allt mer av den internationella turismen går till större städer. Fler människor gör kortare semesterresor till de stora europeiska städerna. Den avreglerade flygmarknaden och enandet av Europa, kanske främst uttryckt i de forna central- och östeuropeiska ländernas medlemskap i EU, har underlättat resandet på vår kontinent, praktiskt såväl som mentalt. Även inom landet sker en stor del av turismen till våra större städer och då främst till vår huvudstad. Stockholm har goda förutsättningar att utvecklas till en än mer populär stad för turister. Det är framförallt i det europeiska perspektivet som Stockholm inom detta område har stor potential. Stockholm ska utvecklas till en besöksstad året runt. I dag sker huvuddelen av besöken till Stockholm under sommarhalvåret. Särskilda insatser bör göras för att öka Stockholms attraktivitet även under vinterhalvåret. Förutom en större konferensanläggning centralt i staden är det önskvärt med en ny multifunktionsarena i regionen.

Få teman ter sig mer självklara i marknadsföringen av Stockholm än att anknyta till den vetenskaps, företag- och innovationsanda som präglade Alfred Nobels verksamhet. Alfred Nobel intar en särställning bland kända svenskar i världen. Inte i något annat sammanhang kan Sverige garantera att så många blickar riktas mot huvudstaden, och detta återkommande och i en positiv kontext, som i samband med utdelningen av Nobelpriserna.

Nobels betydelse för såväl Stockholms stad som Sverige kan svårligen överskattas. Därför är det hög tid att de än så länge vaga planer på ett Nobelmuseum som finns utvecklas och att Stockholms stad här är pådrivande. Samtidigt framstår det som självklart att även staten måste vara en aktiv deltagare kring ett Nobelmuseum. Mot bakgrund av regeringens hittillsvarande hantering av de museer den redan bär ansvaret är det viktigt att se till att de löften som regeringen ställt ut också infrias.

Det är också viktigt att i positiv anda ytterligare undersöka näringslivets möjligheter att bidra som sponsorer till ett Nobelmuseum. Det är trots allt personlig uppfinningsriktighet och privat entreprenörskap kombinerat med kommersiella intressen som utgjort själva grunden för Nobelstiftelsens existens.

Stockholm har med sin geografiska position mitt i Östersjöregionen en naturligt god utgångspunkt för att i större utsträckning än i dag vara ett nav i norra Europas handel. Handeln har alltid varit en central del av Stockholm och har också varit den kraft som har byggt upp dagens välstånd. Stockholm har i dag flera större industrier och tjänsteföretag lokaliserade i sin närhet men potentialen måste sägas vara ännu större. En stor del av det företagande som finns i Stockholm är också Stockholmsspecifikt i den meningen att det inte är företag som skulle välja att lokalisera sig i andra delar av Sverige utan snarare i andra europeiska huvudstäder. Det är centralt för Stockholms framtid att dessa företag inte väljer att flytta. Statsmakten måste ta ett större ansvar och visa en betydligt större förståelse för de stora städernas betydelse för ekonomisk utveckling. Invånarna i Stockholms län står för över 40 procent av statens skatteintäkter.

Stockholms stad kan spela en central roll i utvecklandet av vår region till en än mer populär region för etablering och för turism. Stockholms stad kan genom att arbeta efter en genomtänkt och välförankrad strategi stärka varumärket Stockholm. I dag är Stockholm som stad medlem av och aktiv inom en mängd internationella organisationer och områden men den genomtänkta långsiktiga strategin saknas. För att Stockholm som varumärke ska stärkas krävs det större insatser. Ska Stockholm lyckas locka till sig investerare och besökare krävs en strategi. För att ett sådant arbete ska vara lyckosamt och nå framgång krävs det ett tydligt ledarskap och ett aktivt samarbete med det lokala näringslivet.

Stockholm konkurrerar idag inte i första hand med andra svenska regioner utan med tillväxtområden utanför Sveriges gränser. För att Stockholm ska klara konkurrensen med andra framstående städer i Europa måste stadens kvaliteter som etablerings- och besöksort göras mer kända. Vi vill därför fortsätta och intensifiera satsningen på marknadsföringen av Stockholm som besöks-, kongress- och etableringsort både i Sverige och utomlands. Stockholms och stockholmregionens ställning som tillväxtområde inom biotekniken ska utvecklas. Strategin för Stockholm måste vila på två ben: Stockholm som besöksstad respektive etableringsstad.

En viktig del i den moderna storstadens attraktion ligger i dess förmåga att ha ett rikt varierat nöjesutbud. Staden ska inta en positiv hållning till den flora av restauranger som väljer att etablera sig i Stockholm.

Staden ska utöka satsningarna kring kontroll av krogarna samtidigt som liberalare regler för öppethållande ska införas. Öppettiderna ska krogarna själva styra och uteserveringar ska tillåtas året runt. Kontrollen av att lagar och förordningar följs ska skärpas. Krogar som inte följer reglerna ska förlora sina tillstånd.

Konkurrens, upphandling och avknoppning

I dag upphandlar Stockholms stad varor och tjänster för drygt 8 miljarder årligen. Med så stora volymer krävs det såväl en väl uppbyggd kompetens som tydliga riktlinjer. Stockholms stad saknar dock sedan 2003 en policy för upp-

handlingar på grund av socialdemokraternas ovilja och oförmåga att arbeta fram en sådan. En ny policy ska omgående arbetas fram.

Valfrihet och en mångfald av aktörer ger fler arbetsgivare. Stockholms stad ska skapa förutsättningar för fler företag genom att konkurrensutsätta sådana verksamheter som inte är myndighetsutövning, bedriva ett professionellt upphandlingsarbete och avknoppa verksamheter som personalen vill driva i egen regi.

Stadens anställda är en nyckelgrupp som kan skapa förutsättningar för nya alternativ. Därför måste stadens nämnder och förvaltningar uppmuntra och stödja anställda som vill ta över kommunala verksamheter i egen regi. Därför föreslår vi att ett utvecklingskansli inrättas, med uppgift att hjälpa de medarbetare som önskar ta över verksamhet.

Allt företagande bör uppmuntras och stödjas genom att staden skapar bättre förutsättningar för att driva företag och genom att driva en politik som skapar möjligheter att knoppa av verksamheter som hittills dominerats av offentliga aktörer.

Genom att konkurrensutsätta offentlig verksamhet som inte är myndighetsutövning och dessutom uppmuntra de egna medarbetare att knoppa av verksamhet skulle inte bara fler kunna få äga och driva sin egen verksamhet. Det skulle dessutom skapa möjligheter till ökad jämlikhet och ökad frihet.

Den offentliga sektorns de facto monopol på kvinnodominerade verksamhetsområden som vård, undervisning, barn- och äldreomsorg och socialtjänst medför i dag ett hinder för kvinnligt företagande. Avskaffande av monopol i kvinnodominerade verksamheter och ökade möjligheter till avknoppning av befintliga verksamheter är därför viktiga steg i det fortsatta jämställdhetsarbetet och för att öka andelen kvinnliga företagare.

Under den förra mandatperioden arbetade vi moderater medvetet med att öka kvinnors möjligheter att bli företagare. Aktivt hjälpte och stöttade vi kvinnor (och män) som ville ta över verksamhet i egen regi. Arbetet gav resultat.

Under mandatperioden 1998-2002 startades det i Stockholms län 1 662 nya företag inom vård, äldreomsorg och inom omsorgen om de funktionshindrade. Sammanlagt anställde dessa företag 3 735 människor. 1 094 eller drygt 65 procent av dessa företag startades av kvinnor.

För att öka jämställdheten, och för att öka antalet riktiga jobb i Stockholm, är en av de kraftfullaste åtgärder vi kan göra under kommande mandatperiod att se till så att fler kvinnor får möjligheten att ta över verksamhet som i dag drivs i offentlig regi.

Förenkla för företag

I Stockholm finns det tusentals sidor med regler och bestämmelser som påverkar det lokala näringslivets villkor. För att förbättra förutsättningarna för före-

tagande föreslår vi en regelförenklingskommission – *Simplex Stockholm*. Kommissionen får uppdraget att se över alla de regler som påverkar näringslivets, och inte minst småföretagens villkor, som Stockholms stad kan ändra på. Att behovet är stort visar ett antal oberoende undersökningar. I den senaste, från Healy & Baker oktober 2005, sjunker exempelvis stadens ranking bland Europas 30 viktigaste affärsstäder. Stockholm rankas i år i nedre halvan av fältet. Orsaken till att Stockholm rankas sämre i år är främst att Stockholm rankas i kategorin politiskt företagsklimat och får den mindre hedersamma placeringen 26 av 30.

Kommissionen ska även granska i vilken utsträckning kommunal verksamhet konkurrerar med privata företag samt undersöka behovet av inrättandet av en företagslots i Stockholm. Målsättningen är att göra Stockholm till den kommun i landet där det är enklast att starta och driva företag.

Stockholms stad kan också underlätta för företag genom att skapa enkla raka rutiner och för ansökningar om bygglov och olika tillstånd. Vi vill införa en ”one-stop-shop” modell med fokus på att undanröja administrativa hinder.

KUNSKAP FÖR FRAMTIDEN

I en tid då skoldebatten präglas av slagord som hälsostrategier, gruppsamverkan och resultatutjämning är det viktigt att slå fast skolans syfte, mål och mening. Skolan är den kanske enda sant fungerande välfärdspolitik – kunskaper och färdigheter är avgörande verktyg för individens möjlighet att förverkliga sitt livsprojekt.

Socialdemokraterna klarar inte skolan

"Vi har inte lyckats hålla fokus på det som är en av skolans kärnuppgifter, nämligen att förmedla kunskap."

Göran Persson, f d skolminister på TT 20/12-2004

Den 20 september 2004 röstade socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet nej till vårt förslag om att Stockholms skolplan borde inledas med orden "Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskaper". Tydligare kan inte vänsterkartellens syn på skolan beskrivas.

Det vi sett under de gångna åren är en successiv nedmontering av kunskaps-skolan. Stockholmsproven har avskaffats, kraven på skriftliga omdömen har försvunnit och att redovisa skolk på betygen är numera inte tillåtet.

Resultatet är en skola som sviker eleverna och där Stockholms skolor har större problem än övriga landet. 25 procent av Stockholms grundskoleelever klarar inte målen (24 procent i riket). Endast 74 procent når slutbetyg ens efter fyra år på Stockholms gymnasier (75 procent i riket). Bara 18 procent av IV-eleverna når slutbetyg efter fyra år (20 procent i riket).

Alternativet till detta är en politik för en modern kunskapsskola som

1. Sätter kunskapsmålen i centrum
2. Höjer kvalitetskraven
3. Ger skolan nya verktyg för att bättre nå målen
4. Ökar föräldrarnas, elevernas och medarbetarnas inflytande, samt
5. Förbättrar utvärderingen och uppföljningen.

Så förnyar vi Stockholms skolor och förskolor

Vår utgångspunkt är att varje elev är unik. Alla har sina egna visioner, mål och talanger. Kärnan i den moderata grundvärderingen är tron på att varje människa har förmågan och viljan att forma sitt eget liv utifrån sina egna önskemål.

Men det är inte bara den enskilde individen som har nytta av en väl fungerande skola. Välutbildade medborgare är viktigt för både den ekonomiska tillväxten

och för att skapa det goda samhälle med engagerade och ansvarstagande samhällsmedborgare som vi vill ha. Det är därför vi moderater prioriterar skolan.

En i jämförelse med omvärlden väl utbildad befolkning var dessutom en viktig beståndsdel i förvandlingen av det forna fattig-Sverige till en modern och välmående industrination. Under hundra år – från 1870-tal till 1970-tal – gjorde Sverige en enastående resa där moderna industrier och tjänsteföretag successivt ersatte det gamla bondesamhället. Under samma tid växte även de moderna städerna fram. Det var kunskaperna och teknikutvecklingen som möjliggjorde att de hästdragna kärrorna längs Vasagatan ersattes av moderna lastbilar, spårvagnar och personbilar. Det var de nya idéerna som gjorde att stadens kojor och skjul kunde ersättas av Europas första skyskrapor, Kungstornen. De kunskaper och färdigheter som grundlagts i folkskolan för att utvecklas i framväxande högskolor och universitet var grunden för Stockholms tillväxt och framgång. Men morgondagens välstånd byggs inte på gårdagens idéer. Därför är det dags för den moderna kunskapsskolan att hjälpa en ny generation av stockholmare att forma framtiden.

Satsning på grundskolans tidiga skolår

Vi moderater satsar 26 miljoner kronor mer än socialdemokraterna på skolan. Pengarna används till en satsning i grundskolans skolår 0-3. Målet är att alla 7-åringar i Stockholm ska kunna läsa.

Tidigare skolstart – möjlighet redan vid 5 års ålder

Vi vill att dagens förskoleklass blir ett nytt obligatoriskt grundskoleår - ett "år 0" som påbörjas året barnet fyller 6, men med rätt att börja från och med det år barnet fyller 5.

Flexibel skolstart och tid i skolan.

Vår utgångspunkt är att eleverna ska börja skolan när föräldrar och skolan bedömer att barnet är moget för det och lämna skolan först när de klarat kunskapsmålen. Det avgörande är inte att alla når målen på samma sätt, eller att det tar exakt lika lång tid för alla. Individuell skolstart kan bidra till bättre resultat för berörda elever.

Satsning på särskolan och barn i behov av särskilt stöd.

Socialdemokraternas rekordstora nedskärningar på särskolan har fått förödande konsekvenser. Alla elever har olika behov och behöver få en utbildning som är anpassad just för dem. Det är först då som alla ges lika chanser. Därför måste

alla barn med utvecklingsstörning även i fortsättningen kunna välja den gemenskap och specialistkompetens som särskolan erbjuder. För att få stopp på neddragningarna satsar vi moderater 10 miljoner kronor mer på särskolan än vad socialdemokraterna gör i sitt förslag till budget. Vi vill även avskaffa dagens stadsdelsarrest där särskoleelevernas rätt att välja skola begränsas genom att lägga ansvaret för särskolan på utbildningsnämnden. På så sätt kan vi också säkerställa att alla elever i särskolan behandlas likvärdigt oavsett var i staden deras föräldrar bor.

Barn och ungdomar kan ha behov av särskilt stöd av fysiska, psykiska eller sociala skäl. Men i Stockholm tvingas nu flera skolor att avskaffa de sista speciallärarna och spara in på eleverna med störst behov av stöd. I vissa fall tvingas elever till särskilda studiegrupper i andra skolor istället för att få det stöd de har rätt till i den skola där de går. För att komma till rätta med problemen vill vi införa en likvärdighetsgaranti för att säkerställa att alla barn får en rättvis bedömning – oavsett var i staden deras föräldrar bor. Samtidigt gör vi moderater en särskild satsning på 10 miljoner kronor för att öka stödet till barn med särskilda behov

Ökad valfrihet i barnomsorgen genom barnpeng

Föräldrarna skall ha ökat inflytande över barnomsorgen. Deras val och önskemål ska styra inriktningen och utbudet av barnomsorg i Stockholm. För att möjliggöra detta införs under 2006 en barnpeng. Pengen kan användas till en plats i förskolan, men även till familjedaghem. Samtidigt får stockholmarna samma möjlighet som Nacka- och Sollentunaborna att bli dagbarnvårdare åt egna barn. Barnpengen ska gå direkt till förskolan eller familjedaghemmet för att skapa likvärdiga villkor mellan kommunala och fristående utförare.

Fler förskollärare och mer pedagogik i förskolan

Förskolan bör få en mer pedagogisk inriktning och stimulera utveckling och lärande. Bokstäver och siffror ska vara lika vanliga leksaker i förskolan som spadar och bollar. Förskolan behöver klara mål, både för verksamhetens och för barnens pedagogiska utveckling. Vi höjer förskoleschablonen med 6,1 procent för att göra det möjligt att anställa fler förskollärare.

Obligatoriska kunskapskontroller i år 2, 5, 8 och 9

Genom nya nationella prov eller återinförda egna Stockholmsprov ska elevens kunskapsläge jämfört med målen göras tydliga. Proven i år 2 ska ha fokus på läsförståelse så att vi tidigt fångar upp de elever som inte når målen. I år 5 ska proven särskilt inriktas på räkning för att fånga upp de elever som har svårt

med matematiken. I år 8 ska proven ske brett så att vi fångar upp de elever som har svårt att nå gymnasiebehörighet.

Krav på skriftliga omdömen och betyg senast från år 5

Elever och föräldrar har en självklar rätt att få information om hur eleverna utvecklas i skolan. Stadens skolor ska vara skyldiga att för elever och föräldrar beskriva elevens utveckling och att specificera behov av extra tid eller stöd. Verktögen för detta är elevens individuella utvecklingsplan, men vi vill också ha obligatoriska skriftliga omdömen från det att eleverna börjar skolan. Staden ska samtidigt uppvakta regeringen om att bli försökskommun med betyg senast från år 5.

Samtidigt finns det oroande tecken på inflation i betygssystemet. Betygskriterierna är fastställda i nationella styrdokument men är mycket otydligt utformade. Det är viktigt att de nationella mål- och kravnivåerna upprätthålls och att betygssättningen är rättvis. Därför vill vi ge utbildningsnämnden i uppdrag att återkomma med förslag till åtgärder för att säkerställa en god bedömaröverensstämmelse i stadens samtliga fristående och kommunala skolor.

Nolltolerans mot mobbning, våld och droger

Undersökningar visar att tusentals stockholmselever mobbar och trakasserar sina kamrater och lärare. Samtidigt vet vi att mobbning och annan kränkande behandling kan bekämpas. I Norge och Island införde borgerliga regeringar forskningsbaserade åtgärdsprogram som på kort tid minskat mobbningen med upp till 50 procent. Vi vill göra detsamma i Stockholm. Dessutom måste det drogförebyggande arbetet i skolorna förbättras samtidigt som alla brott som begås i skolan polisanmäls av skolan.

Tidigare fanns det kvarterspoliser som hade ett särskilt ansvar för och god kontakt med närbelägna skolor. Vi vill tillföra polisen resurser och vill att varje skola ska ha en kontaktpolis i syfte att minska klyftan mellan polis och skola. Genom att träffa ungdomar i vardagen i skolan får polisen en utmärkt möjlighet att arbeta brottsförebyggande.

Krav på säkrare skolor och nolltolerans mot klotter

Skolan ska som alla andra arbetsplatser i Stockholm vara trygg och säker. Föräldrarna ska veta att deras barn är trygga i skolan. Det kan inte längre vara fritt fram för våldsverkare och vandaler i skolorna. Skolan ska göras säkrare genom bemannade entréer och kodlås. Vi vill också ta krafttag mot den omfattande skadegörelsen. Klotter ska omedelbar saneras och större möjligheter för skolan att videoövervaka byggnaderna ska införas.

Bekämpa skolket

Sedan socialdemokraterna avskaffade redovisningen av skolk på gymnasiebetygen har skolket ökat kraftigt i gymnasieskolan. För att vända denna negativa utveckling vill vi åter införa redovisning av skolk i betygen – i både grund- och gymnasieskolans terminsbetyg. Föräldrarna ska också omedelbart underrättas om att deras barn är frånvarande via telefon, SMS eller e-post.

Fler profilklasser och stöd till studiemotiverade elever

Det är inte bara barn som har det tufft i skolan som behöver mötas av individuellt anpassade arbetsformer och verktyg. Även studiemotiverade elever behöver få uppmuntran och ytterligare utmaningar. Därför vill vi nu gå vidare och ge alla skolor möjligheter att skapa profilklasser, även i andra ämnen än matematik och naturvetenskap. Elever som snabbt når målen måste också kunna få ytterligare stimulans och fördjupade arbetsuppgifter, till exempel möjligheten att läsa gymnasiekurser på högstadiet eller högskolekurser på gymnasieskolan.

Högre krav i gymnasieskolan och en modern lärlingsutbildning

Vi vill höja kvalitetskraven på gymnasiekurserna så att många av dagens hobbybetonade kurser försvinner. Samtidigt vill vi ha en satsning på entreprenörskap i alla gymnasieskolor. Vi vill att studietrötta elever ska kunna få en ny-tändning genom att göra de yrkesförberedande gymnasieprogrammen mindre teoritunga och genom försöksverksamhet med en modern lärlingsexamen.

Lika villkor mellan skolor

Genom att avskaffa stadsdelsnämnderna och låta pengarna gå direkt till verksamheten minskar politikernas detaljstyrning. Resurser frigörs från byråkrati till verksamhet och medarbetarna i förskolor och skolor får ett ökat inflytande över den egna verksamheten. Dessutom bidrar det till mer rättvisa villkor mellan fristående och kommunala skolor och förskolor. Vi vill också uppmuntra och hjälpa de medarbetare i kommunala verksamheter som vill ta steget till eget genom att inrätta ett avknoppningskansli.

Fler och bättre lärare

Staden står inför en stor lärarbrist. För att locka fler till läraryrket måste attraktionskraften i läraryrket höjas genom fler karriärvägar till exempel lektorat. För

att komma till rätta med inte minst lärarhögskolornas stora kvalitetsbrister vill vi att staden medverkar till att få till stånd en fristående lärarutbildning till exempel i Konstfacks gamla lokaler på Valhallavägen i Stockholm.

En moderatledd regering skulle medföra att staten tog sitt ansvar för lärarfortbildningen genom en statligt finansierad fortbildningspeng för alla lärare. Totalt satsar vi moderater 1 miljard kronor mer än regeringen bara på lärarfortbildning. Fortbildningspengen motsvarar cirka 8 000 kronor per lärare och år.

Välja skola och barnomsorg via webben

Vi vill göra en särskild satsning på att förenkla föräldrarnas vardag genom en gemensam webbportal där de kan ansöka om barnomsorg, söka information om och jämföra olika alternativ, anmäla sig till önskad skola/förskola/familjedaghem och följa platstillgång och antagning. För staden innebär det samtidigt mindre kostnader för administration, papper och porto, en bättre överblick över planering och prognoser samt enklare möjligheter till kommunikation med brukare (information, brukarundersökningar, utvärderingar m.m.).

Stockholm som studie- och forskningsstad

Stockholm är inte bara landets största stad, det är också landets största studentstad. Ingen annanstans bor och studerar fler människor. Utbildningsinstitutionerna bidrar naturligtvis inte bara till den högre utbildningen. Själva närvaron av högklassiga forskningsinstitutioner bidrar positivt till samhällsliv och näringsliv.

Stockholms universitet, Handelshögskolan, Karolinska institutet, Kungliga Tekniska Högskolan, Södertörns högskola och många andra riksunika utbildningsplatser bidrar till att det i Stockholms närhet finns världsledande kompetens inom de mest skilda områden. Studenter som bor i Stockholmsregionen kan välja på ett brett utbud av utbildningar. Studenter från såväl resten av landet som andra länder söker sig till Stockholm för att utbilda sig.

Näringslivet, men även det offentliga, drar ständigt nytta av allt från nytexaminerade ingenjörer och mikrobiologer till jurister och ekonomer. Det är svårt att tänka sig en stad som Stockholm med spetsteknologisk industri utan närheten till utbildningsinstitutioner som kan erbjuda nödvändig kunskapsinfrastruktur.

Den högre utbildningen gör Stockholm till en mer attraktiv stad på många sätt. Men det krävs insatser för att göra Stockholm mer attraktivt för den högre utbildningen.

Ett av de största problemen för studenter i Sverige är boendet. I Stockholm, med den generella bostadsbristen i grunden, är det ännu svårare att finna ett rimligt boende för studenter. För att underlätta för byggandet av studentbostäder – billiga bostäder – bör dels mark anvisas, dels regelverket justeras. De av staten uppsatta normerna för boendet omöjliggör eller försvårar ett billigt boende. I valet mellan ingen bostad eller en billig bostad av lägre standard är valet för de flesta studenter enkelt. Idag förnekar staten studenterna det valet. Därför bör kontakter tas med regeringen för att ändra normerna för studentbostäder.

Vi tror att de lärdomsinstitutioner som finns i Stockholm kan och bör utvecklas. Det innebär också att nya byggnader måste uppföras och att ny mark kan behöva tas i anspråk. Staden ska därför erbjuda den högre utbildningen möjligheter att bygga. Detta måste vara prioriterat i mark- och planärenden.

TRYGG OCH SÄKER STAD

Stockholm ska vara en trygg och säker stad att arbeta och leva i. Vi får aldrig acceptera att människor känner sig rädda i vår stad. Tryggheten är mer än fler poliser på våra gator och torg, även om det är den primära frågan i dag efter många år av nedrustning av det svenska polis- och rättsväsendet.

För att skapa en ökad trygghet är det brottbekämpande och det brottsförebyggande arbetet av stor vikt. Den socialdemokratiska regeringens utarmning av polisens resurser de senaste åren har fått till effekt att allt fler stockholmare känner sig otrygga. 40 procent av stockholmskvinnorna är rädda för att utsättas för brott i tunnelbanan. Ungefär lika många, 36 procent, av stockholmarna anser att det finns problem med klotter, skadegörelse, stölder och inbrott i stadsdelen där de bor. 23 procent av stockholmarna anser att våld och misshandel utgör ett ”ganska” eller ”mycket” stort problem i stadsdelen.

Det är en oro på goda grunder, den anmälda våldsbrottsligheten har ökat markant i Stockholm liksom i övriga landet. Varje år sker det nästan 13 000 våldsbrott i Stockholms stad. En hel del är så kallat gatuvåld, oprovocerade attacker mot vanliga stockholmare vars enda brott är att de råkar befinna sig ute på fel plats vid fel tidpunkt.

Det förebyggande arbetet mot brottslighet är en viktig kommunal uppgift, men bör så långt det går bygga på frivilliga initiativ. Brottsofferjourerna bedriver exempelvis ett mycket viktigt arbete som bör stödjas. Men staden kan även göra mer för att stödja insatser till våldtagna kvinnor eller offer för de många butiksrånen i Stockholm.

Stockholm är liksom andra huvudstäder särskilt utsatt för hot om större angrepp från terrorister. Vår tids hot kommer i nya skepnader och det är av stor betydelse för stockholmarnas övergripande trygghet att stadens ledning har en tydlig krisberedskap. I tunnelbanan eller andra offentliga miljöer som stadens invånare nyttjar dagligen bör alla veta att staden har väl genomtänkta och övade rutiner för hur man ska agera vid större olyckor eller angrepp.

Stockholm behöver fler poliser

Dagens utveckling måste vändas. Stockholms stad måste hjälpa till att föra regionens talan gentemot regeringen i syfte att utverka fler poliser till Stockholm. Stockholms polismyndighet måste få pengar att anställa de poliser som utbildas och som vill börja jobba i Stockholm. Man kan förutse att Stockholm kommer på pappret att få något fler poliser under nästa år än vad som fanns under innevarande år.

Men ute på gator och torg är de alltså för få. Många poliser är utkommenderade på andra uppdrag eller helt enkelt frånvarande på grund av andra orsaker

som sjukskrivningar. Att öka antalet synliga poliser är den enskilt viktigaste trygghetsskapande åtgärden man kan vidta idag.

Trygghet på gator och torg

När det gäller det brottsförebyggande arbetet är det viktigt att staden bidrar till att stadsmiljön känns trygg och säker. En hel del går att åstadkomma genom skärpta rutiner vad gäller snabbare klottersanering och ordentliga belysningsprogram för staden. Med klotterfria och upplysta miljöer är det lättare att hålla tillbaka brottsligheten och stävja asociala beteenden.

Belysningssatsningarna måste konkretiseras och genomföras. Det finns runt om i staden flera lämpliga områden där bättre belysning skulle göra stor skillnad för tryggheten. En internationell jämförelse ger snabbt vid handen att andra städer är betydligt bättre och mer kreativa när det gäller olika former av belysningar. Fasader, buskar och blomsterarrangemang är ofta upplysta i andra städer, men är lämnade i mörker i Stockholm.

Moderaterna vill alltså verka för ett mer upplyst Stockholm. Skadegörelse mot belysningsanläggningar bör bemötas på samma sätt som klotter och annan skadegörelse.

Stockholm – den rena huvudstaden

När besökare får frågan om vad som är speciellt med Stockholm svarar de allra flesta vattnet. Det faktum att Stockholm upplevs som en ren vacker stad på vattnet är något vi alla kan känna stolthet över och också något vi bör värna. Stockholm har i jämförelse med andra större städer i världen en ren luft och ett mycket rent vatten, en konkurrensfördel väl värd att vårda och utveckla. Närheten till en av världens vackraste skärgårdar är en annan aspekt av Stockholm som förtjänar ökad uppmärksamhet.

För att Stockholm till fullo ska kunna utnyttja sin potential som den vackra huvudstaden på vattnet krävs att vi tar krafttag mot de inslag som tyvärr förfullar vår stad. Klottersanering och städning av de gemensamma utrymmena måste prioriteras mer än i dag. Skötseln av våra parker – en alldeles för dåligt utnyttjad resurs – måste bli bättre.

Dagens system med återvinningsstationer har stora brister gällande bland annat nedskräpning och förfullning av stadsbilden. De gröna soptunnorna ska tas bort från gator och torg för att istället grävas ner under marken. Under 2006 avsätts 40 miljoner för att gräva ner 20 stationer.

Stadens gator ska givetvis vara farbara för alla, årets alla dagar. För att kraftsamla stadens resurser för snö- och barmarksunderhåll vill vi samla dessa centralt i staden istället för att portionera ut dem på de olika stadsdelarna. Vi ökar resurserna för städningen 2006.

Stadens parker uppskattas allt mer av stockholmarna. Detta är positivt men ställer också ökade krav på stadens parkskötsel. Den uppdelning som finns idag, där ansvaret för vissa så kallade kommuncentrala parker ligger centralt i staden medan andra parker sköts och ansvaras för av stadsdelarna är olycklig. Den är varken försvarbar ur en ekonomisk eller organisatorisk synvinkel. Vi vill samla såväl anläggning som skötsel av stadens alla parker centralt.

Klotter och annan skadegörelse måste konsekvent motarbetas, en klotterkommission ska därför inrättas. Stadens klotterpolicy ska vara ett totalt avståndstagande från klotter och graffiti. En jourtelefon ska inrättas dit allmänheten kan inrapportera klotter och annan vandalisering samt nedskräpning. Allt klotter på stadens byggnader ska saneras inom 24 timmar och målet är att få med även de privata fastighetsägarna på detta projekt.

En del av de affärscentrum som finns runt om i staden, framförallt i ytterstaden, är i behov av upprustning. Förnyelsen av de olika centrumen ska genomföras i samarbete med lokala föreningar, lokalt näringsliv och de privata fastighetsägarna. De affärscentrum staden äger i dag ska på sikt säljas till de privata fastighetsägare och entreprenörer som är bäst skickade att sköta den typen av verksamhet.

Mörka passager och prång ska byggas bort. En satsning på att lysa upp Stockholm måste göras. Alla ska kunna känna sig trygga i Stockholm, även kvällstid. Dessutom leder en högre belysningsgrad till att Stockholm blir en ännu vackrare stad. En ökad blandning av kontor, bostäder och service i exempelvis innerstaden skapar tryggare miljöer. Vi vill därför fortsätta förnyelsen av Stockholms city med 1 500 nya bostäder. En levande innerstad betyder mycket för tryggheten i Stockholm.

Ofta kan man med relativt enkla medel såsom städning och blomsterutsmyckning lyfta miljöer som idag är nedgångna och tråkiga. Vi moderater avsätter sammanlagt 27 miljoner extra i budgeten för 2006 i syfte att göra vår stad renare och vackrare.

KVALITET I VERKSAMHETERNA

Stadens verksamheter ska utformas och utföras så att de tillgodoser höga kvalitetskrav. Tydligt formulerade kvalitetsgarantier ska utfärdas inom stadens verksamhetsområden. Kvaliteten inom äldreomsorg, omsorgen om de funktionshindrade och utbildning ska vara hög med särskilt fokus på trygghet, inflytande och individualisering samt - inom skolan - kunskap och lärande. Kvalitetssatsningar inom kommunens kärnområden ska prioriteras.

Stockholmarna ska bo i en trygg, medmänsklig och säker stad. Stockholms stad har i de delar som följer av uppdelningen mellan de olika offentliga instanserna i Sverige det yttersta ansvaret för att tillse att alla stockholmare ges möjlighet att leva ett tryggt och säkert liv. Det offentligas yttersta ansvar får vi aldrig kompromissa med.

Valfrihet i verksamheterna

Staden ska skapa förutsättningar för att ge alla så stor valfrihet som möjligt. Den enskildes valmöjligheter, och informationen om dessa möjligheter, ska öka väsentligt inom äldreomsorg, omsorgen om de funktionshindrade, skola och förskola samt annan barnomsorgsverksamhet.

Även inom de områden som är gemensamt finansierade är det viktigt att friheten att välja finns. Invånarna i Stockholm ska erbjudas att välja såväl inom förskola och annan barnomsorg, som inom skolan, äldreomsorgen, omsorgen om de funktionshindrade och inom SFI-undervisningen. Valet ska styra den ekonomiska ersättningen. Finansieringen är gemensam men valet ska fattas av den enskilde och dennes familj.

Den ekonomiska ersättningen från staden ska gå direkt till utföraren efter invånarens val, inte via stadsdelsnämnder eller annan onödig byråkrati.

En ökad valfrihet förutsätter fler alternativ. Därför är det en prioriterad uppgift för kommunstyrelsen och stadens nämnder att stimulera framväxten av fler aktörer inom exempelvis förskola och annan barnomsorg, utbildning, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg och omsorgen om de funktionshindrade.

Vi vill öka och utveckla valfriheten och mångfalden inom förskola och annan barnomsorg, skola, äldreomsorg och omsorgen om de funktionshindrade. En mångfald av aktörer inom dessa områden utgör en god grund för kvalitetsutveckling och en sund konkurrens som ger de bästa förutsättningarna för dessa verksamheter – bra skolor som förmedlar kunskap och äldreboenden som ger äldre människor en trygg och värdig omsorg.

Valfrihet och en mångfald av aktörer ger fler arbetsgivare. Det medför att olika arbeten inom dessa branscher blir mer attraktiva och möjligheter skapas för bättre arbetsvillkor och högre löner för duktiga medarbetare. Detta är av stor

vikt då flera av yrkena inom dessa branscher idag ofta omtalas just på grund av svårigheten att locka nya medarbetare, inte minst unga människor, samt de låga löner som är utmärkande för den kvinnodominerade offentliga sektorn.

Äldreomsorg – kvalitet genom valfrihet

En av stadens främsta uppgifter är att se till att det finns en omsorg av god kvalitet för de äldre som behöver service, omsorg och vård. Den äldre stockholmarens upplevelse och önskemål ska vara vägledande inom äldreomsorgen – den äldre stockholmaren ska vara i centrum.

Det innebär att äldreomsorgen ska präglas av inflytande, respekt, individualisering, trygghet och valfrihet. Alla äldre är individer och har olika behov och önskemål om boende på äldre dagar. Det är därför viktigt med ett brett spektrum av olika äldreomsorgsverksamheter som äldrepengepengen kan användas till men även att tilläggstjänster kan köpas utöver pengarna. För många äldre kan ensamheten vara ett stort problem. Därför är det angeläget med boenden där äldre kan träffas och umgås, även om omsorgsbehoven inte är mycket tunga. Självfallet ska inte heller äkta makar säras åt på grund av att deras omsorgsbehov skiljer sig.

Beslut kring den äldres omsorg ska flyttas närmare de människor de berör. Ansvar för verksamheterna inom äldreomsorgen ska därför lyftas från stadsdelsnämnderna och ersättas av mer renodlade kundvalssystem. Byråkratin minskar, alla verksamheter oavsett huvudman ges lika villkor och enheterna ges därmed en större frihet att utveckla sina idéer. Även biståndsbedömningen ska organiseras av central nämnd i staden, för att nå likställighet i bedömningarna oavsett var man bor i staden. Sedan kan den nämnden välja att ha medarbetare lokalt placerade för att utföra bedömningarna.

Genom införandet av kundvalssystem flyttas makten att välja var man vill bo från myndigheten till de äldre och deras anhöriga. Valfriheten ger också den äldre ett ökat inflytande. Den äldres önskemål och synpunkter på tjänsten som utförs och hur den utförs blir högst väsentliga för utföraren, då den äldre om den inte är nöjd kan välja en annan utförare. Den äldre ska själv i samråd med sina nära och kära välja boende.

För många äldre är det viktigt att få bo kvar i sin vanliga bostad även när behoven av omsorg ökar. Staden ska erbjuda insatser från äldreomsorg och sjukvård i hemmet för att möjliggöra detta. Att få bo kvar i sitt hem ska vara en möjlighet och får inte förvandlas till tvång.

Biståndsbeslutet är ett myndighetsbeslut och ska enbart klargöra om den som ansöker har rätt till hemtjänst eller äldreboende. Biståndsbeslut ska alltid lämnas skriftligt.

Stadens äldreomsorg ska ha hög kvalitet. Enheterna inom stadsdelsnämnderna har utvecklat kvalitetsgarantier för äldreomsorg. Garantierna formuleras övergripande för varje enskild verksamhet och måste vara överensstämmande med stadens övergripande mål och innebära att likvärdiga villkor och förutsättningar gäller, oavsett var i staden man är bosatt. Införandet av kvalitetsgarantier stärker den enskildes inflytande över och kontroll av att det som utlovats i form av service, vård och omsorg också hålls. Kvalitetsarbetet ska utvecklas så att ett kvalitetsuppföljningsprogram för hela staden ger möjlighet till kvalitetssäkring av all verksamhet – oavsett huvudman.

Benchmarking bör vara ett naturligt inslag även inom verksamheterna i äldreomsorgen. Därutöver bör det formuleras individuella vård- och omsorgsplaner mellan den enskilde och ett äldreboende eller annan omsorgsgivare. Möjligheten till så kallade vardagsrehabiliterande åtgärder bör tas tillvara i större utsträckning. Stadens omvandling av servicehus måste kontinuerligt följas och utvärderas.

Anhörigas insatser i äldreomsorgen är ovärderliga. Dessa insatser sparar också stora summor åt kommunen. Staden har ansvar för att på olika sätt stödja och avlasta anhörigvårdare.

Det är angeläget att Stockholm utnyttjar de möjligheter som informationsteknologin tillhandahåller för att förbättra och effektivisera äldreomsorgen. Staden bör även ta hjälp av teknologin för att erbjuda stadens äldre information om stadens äldreomsorg. En äldreomsorgskatalog skulle med stor fördel kunna finnas tillgänglig via länk från stadens hemsida. Den skulle ge de äldre, deras anhöriga och även stadens anställda en utförlig bild av det utbud som finns i äldreomsorgen avseende verksamheter och lediga platser.

Särskilda satsningar bör göras på användandet av informationsteknologin. En hög grad av användande av informationsteknologi är eftersträövandsvärd i hela staden. De tekniska hjälpmedlen ska vara ett hjälpmedel för personalen, men också vara till gagn för brukarna.

I möjligaste mån bör staden därför verka för att ett enhetligt system införs över staden. Som en stor upphandlare kan staden pressa priset för att skapa en sådan enhetlighet och tydlighet.

Omsorg om funktionshindrade med individen i centrum

Stadens omsorg om funktionshindrade ska hålla hög kvalitet. Arbetet ska präglas av tydlighet och öppenhet, där klagomålshantering, individualisering, kompetensutveckling och inflytande är ledord

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet, oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Alla ska känna sig trygga mot alla former av diskriminering.

Tyvärr finns det stora problem och brister när det gäller de funktionshindrades situation. Det gäller tillgänglighet, brist på gruppboäder, väntetider för hjälpmedel och så vidare. Därför behövs en politisk vilja och strategi för att nå förändring.

De funktionshindrade och deras anhöriga ska i mycket högre grad respekteras och ges inflytande. Vår utgångspunkt är att stadens verksamheter är till för dem.

En av de absolut viktigaste åtgärderna för att förbättra för funktionshindrade är att genom valfrihetssystem öka deras makt över sitt eget liv. Vår målsättning är att det politiska inflytandet över människors vardagsbeslut ska minska. Det är människorna själva som bäst kan bestämma vilken vård- och omsorgsgivare de och deras familj vill ha. Detta gäller oavsett om man har ett funktionshinder eller inte.

Det handlar i grunden om respekt för de enskilda invånarnas förmåga och vilja att ta ökat ansvar för sig själva och sin familj liksom respekten för att människor är olika och har olika behov och mål.

Kundval har redan införts inom hemtjänsten och inom ledsagarservice och avlösarservice. Nu är det dags att gå vidare och införa valfrihet även inom de särskilda boendeformerna.

Full etableringsfrihet och lika villkor ska råda mellan kommunala och enskilt drivna alternativ. Valfrihet och en mångfald av aktörer ger också fler arbetsgivare. Det medför att olika arbeten inom dessa branscher blir mer attraktiva och möjligheter skapas för bättre arbetsvillkor och högre löner för duktiga medarbetare. Sammantaget höjer detta kvaliteten inom omsorgen.

Funktionshindrade ska garanteras ett gott boende utifrån den enskildes behov. Bristen på platser i gruppboenden leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver och önskar bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar. Det finns även ett stort behov av gruppboende, service/stödboende för gruppen *psykiskt* funktionshindrade.

Arbetet med utbyggnaden av bostäder för funktionshindrade kräver en betydligt mer långsiktig behovsanalys. Staden bör också ta fram en tidtabell för när platsbristen realistiskt kan vara åtgärdad. En förutsättning för en god utbyggnad av gruppboenden är att förslagen kommer in tidigt i planprocessen. Staden bör bevaka detta i ökad utsträckning för att säkerställa byggandet av fler gruppboäder. I sammanhanget är det av stor vikt att ett stadsövergripande perspektiv anläggs på planeringen.

En väl fungerande vård bygger på samverkan. Det är numera möjligt för landsting och kommuner att bilda gemensamma nämnder för samverkan kring vissa verksamheter. Stockholms stad och Stockholms läns landsting bör snarast inle-

da arbetet med att skapa gemensamma nämnder för att hantera den psykiatriska vården. Gemensam planering, finansiering och personalteam inom exempelvis psykiatri skulle skapa förutsättningar för en effektiv samordning av de olika aktörernas insatser.

Stadens IT-system behöver förbättras för att underlätta för medborgarnas val, inte minst är detta av central betydelse för funktionshindrade. Handikapp får aldrig vara ett hinder för att kunna ta del av vilka alternativ det finns att välja mellan. Det bör vara en självklarhet att alla stockholmare på ett enkelt sätt har möjlighet att ta del av stadens verksamhet och jämföra den med andra enheter, kommunala såväl som enskilt drivna.

Offentligt tillgängliga kvalitetsregister ska införas där brukare och anhöriga själva kan se nyckeltal och utvärderingar på samma sätt som hur verksamheterna fungerar.

Lagen om särskilt stöd (LSS) är en rättighetslag där statsmakten genom lagstiftningen garanterar den enskildes rättigheter. Med en sådan lagstiftning är det naturliga att regeringen också övertar det fulla ekonomiska ansvaret för LSS-verksamheten. Så är inte fallet i dag.

Dagens system med en bristfällig statlig finansiering kombinerad med ett mellankommunalt utjämnningssystem inom LSS leder till att kommuner, likt Stockholm, som har haft en ambitiös målsättning avseende utbyggnad av bostäder för funktionshindrade och därmed blivit attraktiva som bostadsort påverkas negativt. Det bör införas ett nationellt, statligt finansierat pengsystem för LSS.

Satsning på dem som är i störst behov av hjälp

Varje hemlös har sin egen historia. Varje hemlös har därmed också sina egna förutsättningar att bryta sin hemlöshet. I arbetet med att hjälpa de hemlösa i Stockholm bort från sin hemlöshet måste den enskilde individens problem och möjligheter vara i fokus.

Stadens arbete med hemlöshet är i stor utsträckning ett arbete med psykiskt funktionshindrade och eller missbrukare varför arbetet med att förbättra vården för de psykiskt funktionshindrade och för missbrukare är ett arbete för att hjälpa de hemlösa.

Det räcker dock inte. De hemlösa har utöver eventuella missbruks- eller psykiska problem också ett socialt problem avseende boendet. Detta gör gruppen hemlösa till de allra mest utsatta medborgarna i vår stad.

I arbetet med att hjälpa de hemlösa är det av stor vikt att så många krafter som möjligt engageras. Frivilligorganisationernas arbete är i sammanhanget ovärderligt. För att underlätta för frivilliga krafter att ta ett större utrymme i arbetet med att minska hemlösheten vill vi undersöka möjligheterna till att införa valfrihetssystem inom stödet. Det är eftersträvaransvärt att ersättningen till såväl dagverksamhet som boenden kan ske utifrån de hemlösas egna val i en större

utsträckning än i dag. Vi moderater satsar 5 miljoner mer på stödet till frivilligorganisationerna.

Det är oerhört angeläget att Tak-över-huvudet-garantin återinförs och verkligen innebär att hemlösa garanteras en sängplats för natten. En urholkad Tak-över-huvudet-garantin, som i praktiken bara innebär ett försök med fältförlagd biståndsbedömning, riskerar att förvärpa situationen och minska förtroendet och trovärdigheten för stadens garanti.

Samtidigt är det viktigt att se Tak-över-huvudet-garantin för vad det är, ett första steg mot målet om ett eget boende. En grundläggande förutsättning för att minska hemlösheten är att kontinuerligt arbeta för att skapa trygga boendeformer. Även om boendet inte är permanent kan det med stor sannolikhet hjälpa fler människor att nå närmare en stabil boendesituation. Socialnämnden ska tillsammans med bostadsförmedlingen öka antalet försökslägenheter.

Uppbygganden av boenden för hemlösa måste tillåtas variera. Exempelvis hemlösa hiv-positiva och aidssjuka behöver boenden som ger möjlighet till ordnade omständigheter för att medicinering och behandling ska fungera.

Satsningen på att bygga ut boendeformerna för de hemlösa ska fortsätta med inriktningen att skapa fler trappstegsboenden och långtidsboenden. 2006 vill vi därför satsa 10 miljoner mer än socialdemokraterna för att stödja olika satsningar för att minska hemlösheten och återinföra Tak-över-huvudet-garantin.

Inom missbruksvården måste metodfrågorna ses över. Slutenvård ska komplettera öppenvård och relationerna dem emellan utvecklas och förändras. Slutenvård ska användas när det är befogat. Vidare måste dokumentation, uppföljning och samarbete kring missbrukare professionaliseras, liksom uppföljning av framgångsrika behandlingsmetoder och vårdinrättningar.

Stadens engagemang i Maria Ungdom måste utvecklas och en vårdgaranti för missbrukare införs.

Det är angeläget att staden anpassar stöd och behandlingar till den enskilde missbrukarens egna förutsättningar. Satsningar på familjerådslag och nyttjande av befintliga nätverk har i förekommande fall visat sig vara framgångsrika och bör alltid provas.

Vi avvisar bestämt förslaget om införande av sprutbytesprogram. Sprutbytesprogram kommer att försvåra arbetet med att minska narkotikamissbruket i Stockholm och är därutöver en kapitulation inför missbruket som samhället aldrig kan acceptera. Det offentliga ska inte tillhandahålla verktygen för det olagliga missbruket.

Det brotts- och drogförebyggande arbetet måste intensifieras. Samverkan med närpolisen, ideella föreningar, skola och socialtjänst är mycket viktig. Föräldrarna måste in tidigt i arbetet. Det är betydelsefullt att förebygga att framför allt ungdomar, hamnar i kriminellt beteende och drogmissbruk. Stödet till brottsofferjourerna ska utvecklas så att alla brottsoffer erbjuds ett gott stöd. Vi vill in-

föra ett system med poliser avdelade för kontakt med de enskilda skolorna för att motverka brottslighet och stärka förtroendet och förståelsen för rättsstaten.

Staden ska utveckla arbetet mot droger genom att fortsätta med stora informationssatsningar. Vi vill modernisera skolornas Alkohol-Narkotika-Tobaksundervisning (ANT) och prioritera förebyggande arbete bland unga.

Stockholm som kultur- och fritidsstad

Kulturen är en viktig del av stadens liv, för dem som bor här och dem som besöker staden. Kultur är till en del det som sker inom den traditionella kulturpolitikens ram och organiseras genom ett antal kommunala och statliga institutioner: bibliotek, museer, teatrar, konstnärliga högskolor och inom stadens egna skolor.

Men kultur är också det som händer i privatdrivna institutioner med eller utan skattestöd: privatteatrar, amatörteatergrupper, studieförbund och en myriad av ungdomsaktiviteter. Till detta kommer det vida spektrum som tillhandahålls genom marknaden: bokhandlare, förlag, radiostationer, musikaffärer, gallerier och så vidare.

Viktigast är ändå människorna i kulturlivet: de som musicerar, skriver, målar, läser, lyssnar på musik, besöker föreställningar, diskuterar och njuter av kulturen. Staden ska inta en stödjande hållning till kulturen utan att kväva fristående initiativ.

I Stockholm ska det finnas rika möjligheter till fritidsaktiviteter och rekreation, både till spontan idrott och stora elitevenemang.

Stockholm ska bli landets främsta evenemangsstad. Stockholm har en fantastisk tillgång i evenemangsområdet kring Globen. För staden är det önskvärt med en ny multifunktionsarena i regionen. Utvecklandet av arenor och idrotts-hallar ska ske i samverkan med de företag och föreningar som är villiga att på olika sätt bidra.

Stockholms parker och grönområden ska utnyttjas mer för det spontana idrottandet. Stockholm har ett fantastiskt föreningsliv. Stockholm ska prioritera barn-, ungdoms- och handikappidrotten. Ett särskilt fokus på tjejidrotten är nödvändigt då den länge varit eftersatt.

En modern och effektiv medborgarservice

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och präglas av en sund ekonomi för såväl dagens skattebetalare som för kommande generationer. Kommunens uppgift är att underlätta för medborgarna, inte att styra dem. Respekt för och omsorg om skattebetalarnas pengar ställer krav dels på budgethållning,

dels på en effektiv användning av resurserna. Förutsättningar för lägre skatter ska skapas.

Stadens service måste präglas av en korrekt, snabb och enkel handläggning samt av god tillgänglighet och ett gott bemötande. Därför vill vi införa punktlighetsmål och göra en satsning för att minska stadens byråkrati. Vi vill successivt sälja eller på annat sätt avveckla de affärsdrivande kommunala bolagen och förvaltningarna. Kommunal affärsverksamhet äventyrar skattemedel och snedvrider konkurrensen.

För att säkra en budget i balans de kommande åren och skapa utrymme för skattesänkningar krävs det en omprövning av vad staden ska syssla med. Fokus måste vara på att utveckla kärnområdena och därutöver rationalisera i den verksamhet som inte är kärnverksamhet. Staden ska minska administrativa överbyggnader och söka effektiva lösningar med ambitionen att nå en plattare organisation.

Uppskattningsvis 4 procent eller drygt 700 miljoner per år av stadsdelsnämndernas kostnader är i dag administration. Stadsdelsnämnderna, som i dag utgör en onödig byråkratisk mellannivå i Stockholm, ska renodlas och omvandlas till sociala distriktsnämnder.

Genom införande av betydligt färre sociala distriktsnämnder kan vi under det första året spara 1 – 2 procent. Vi budgeterar för 2006 med en besparing med denna reform om initialt 250 miljoner, troligen kommer effekten att bli större. Möjligheten till besparingar på lokaler är mycket stor. Erfarenheterna från sammanslagningen av stadsdelsnämnder som genomfördes när Stockholm gick från 24 till 18 visar att denna besparingspotential är reell.

Genom att administrationen av förskolan, skolan, äldreomsorgen och omsorgen om de funktionshindrade lyfts från stadsdelsnämnderna tillses också att verksamheten ges lika villkor oavsett form och oavsett var i staden man bor. Biståndsbedömning där sådan finns lyfts också från stadsdelsnämnderna till central nämnd. Att minska byråkratin frigör resurser som kan användas direkt i verksamheten och på det sättet ska kvaliteten inom skolan, förskolan och omsorgen om de funktionshindrade höjas.

Stadens anställda är en nyckelgrupp som kan skapa förutsättningar för nya alternativ. Därför måste stadens nämnder och förvaltningar uppmuntra och stödja anställda som vill ta över kommunala verksamheter i egen regi. Vi vill under kommande år rikta särskild uppmärksamhet på medarbetare inom förskolor, skolor och hemtjänst som önskar avknoppa sin verksamhet. Därför skapas resurser kommuncentralt för att de entreprenörer som önskar ska kunna ta över verksamheter. Ett utvecklingskansli inrättas för att stödja detta arbete.

På sikt bör landstingen avvecklas och ansvaret för landstingsverksamheten tas över av kommunerna respektive staten. Samarbetet med Stockholms läns landsting ska dock utvecklas fram till det att ett avvecklande sker. Det är inte bra att det i Stockholm finns två olika organisationer som i vissa frågor överlappar varandra. Gemensamma utskott eller nämnder mellan kommunen och

landstinget ska inrättas för att säkerställa att ingen hamnar mellan de olika huvudmännen inom omsorgerna.

Lokal kulturverksamhet i stadsdelsnämnderna ska överföras till kulturnämnden som får ett samlat verksamhetsansvar. Idrotts- och fritidsfrågor samt stadsmuseinämndens verksamhet integreras i kulturnämnden som blir en kultur- och idrottsnämnd. De uppgifter som stadsdelsnämnderna har i form av individärenden och som handhas av de sociala delegationerna överförs till sociala distriktsnämnder.

Parkskötsel, snöröjning samt städning av gator och parker ska samlas centralt i staden i syfte att maximera utnyttjandet av resurser och kompetens. Vi är övertygade om att detta, i kombination med bland annat ökad dagstädning av större ytor, leder till ett renare Stockholm och underlättar för den enskilde medborgaren då det blir tydligt vem det är som har ansvaret för verksamheten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska integreras med stadsbyggnadsnämnden i en miljö- och stadsbyggnadsnämnd. Planprocessen ska effektiviseras med inriktning att det ska ta maximalt 1 år att ta fram en detaljplan i Stockholm.

Vår målsättning är att minimera antalet kommunalt drivna bolag. Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att utreda och förbereda effektiviseringar och renodlingar inom bolagssektorn.

Genom att integrera nämnder och flytta makten från stadsdelsnämnderna till de enskilda hushållen kan väsentliga resurser sparas. Dessa kan i stället användas för att höja kvaliteten i kärnverksamheterna och skapa utrymme för skattesänkningar.

Stadens tillståndsgivning bör förenklas och enklare tillståndsärenden kunna lösas direkt via öppna webblösningar. Regler för tillståndsgivning och ansökningar för exempelvis uteserveringar, torghandel, bedrivande av affärsverksamhet såsom restauranger, serveringstillstånd, upplåtelser med mera ska gå att lösa dygnet runt. Ett förenklat – medborgarcentrerat – tillståndsförfarande kräver en kommuncentral samordning och illustrerar det problem som i dag finns med stadsdelsnämndsindelningen.

Stockholm som IT-huvudstad och föredöme

På alltför många områden medför ny teknik förbättrade möjligheter för enskilda människor att kommunicera, söka information samt handla varor och tjänster. Stockholm har länge legat långt fram i denna utveckling, inte minst tack vare stadens många små och stora företag inom IT och telekom.

Dessvärre har Stockholms stad inte kommit riktigt lika långt. Inom barnomsorgen växer köerna samtidigt som hundratals föräldrar inte tycker att de får den information som de behöver om platstillgången. Här har flera andra kommuner i Stockholms län kommit betydligt längre.

Samtidigt finns sedan flera år en ambition att den svenska offentliga sektorns olika organ, myndigheter och verksamheter ska förvandlas till vad som populärt kallats 24-timmarsmyndigheter. Även om stora förbättringar skett finns det fortfarande stora utmaningar för stat, kommuner och landsting att ta sig an.

En allvarlig brist i flera av de satsningar som den offentliga sektorn tagit initiativ till på detta område är dock att de alltför mycket fokuserats på myndigheternas behov och önskemål snarare än medborgarnas. Detta måste vi ändra på.

Stockholms stad bör därför omedelbart anta målsättningen att senast år 2014 vara Europas mest användarvänliga och informationstekniskt tillgängliga stad. Vi moderater föreslår därför ett flerårigt projekt som syftar till att utveckla nya tjänster, ökad insyn och förbättrad service för medborgarna genom moderna användarvänliga IT-lösningar. Stadsledningskontoret ska leda arbetet. Självklart ska det även i framtiden finnas lösningar som gör det möjligt att ta del av stadens verksamhet och göra val utan att använda sig av de moderna informationstekniska lösningarna.

Det finns redan idag flera verksamheter i staden som erbjuder service och god insyn genom olika IT-stöd. Men variationen är stor. Inom vissa områden kan man följa besluten som fattats i de olika nämnderna, till vissa nämnder kan man i förväg via Internet ta del av handlingar inför sammanträden och en del tjänster (boendeparkering till exempel) kan skötas via nätet.

En del möjligheter finns att via stadens hemsida söka information om skolor, förskolor eller andra verksamheter. Det finns även begränsade möjligheter att jämföra olika verksamheters resultat och erbjudanden.

Inom delar av stadens verksamheter saknas möjlighet att jämföra olika alternativ då det saknas beslut som möjliggör val och jämförelse. Inom flertalet verksamhetsområden begränsas medborgarnas möjlighet att ta del av stadens utbud av tekniska skäl.

Möjligheten att som biståndsbedömd medborgare få snabb och korrekt information om vilka olika utöware av hemtjänst som finns är dålig. Man kan inte heller på ett enkelt och samlat sätt se stadens utbud och var det eventuellt finns lediga platser inom barnomsorgen eller inom de särskilda boendena.

Men även om en del är bra så är vi övertygade om att allt kan och bör förbättras. Vår ambition är att www.stockholm.se ska vara Europas bästa portal för medborgare eller brukare att få tillgång till snabb och korrekt information om stadens utbud av service och tjänster. Staden ska också erbjuda förbättrade möjligheter att få omedelbar information för företagare som behöver söka tillstånd, vill medverka i en upphandling eller på annat sätt är i behov av kommunens hjälp eller beslut.

Det bör vara en självklarhet att medborgarna i Stockholm på ett enkelt sätt ska ha möjlighet att ta del av stadens verksamhet och jämföra den med andra enheter inom Stockholms stad. I de fall där delar av verksamheten bedrivs av annan

huvudman än Stockholms stad är det önskvärt att det även går att jämföra med den verksamheten.

Inom äldre- och handikappomsorgen vill vi moderater att valfrihet införs inom de särskilda boendeformerna. För att detta ska fungera på bästa sätt måste brukaren få tillgång till information om de olika utförarna inför sitt val. Självklart ska den enskilde kunna söka och ansöka om plats och kunna se var det finns lediga platser.

Vi moderater vill även utöka valfriheten inom barnomsorgen. Andra kommuner än Stockholm har kommit betydligt längre. Ett sådant exempel är Nacka kommun. I Nacka, som också har kommit längst i Sverige när det gäller valfrihet för den enskilde genom pengsystem, kan föräldrar och elever idag välja både barnomsorg (förskola och familjedaghem) och grundskola via kommunens speciella hemsida Nacka24.

Fördelarna med detta är flera. För den som ska välja förskola innebär det att man kan få kontinuerligt uppdaterade prognoser om platstillgång och kötid, följa sitt ärende och veta vem som handlägger det samt ha direktkontakt med sin handläggare eller aktuell förskola/skola.

För kommunen skulle en förbättrad användning av modern informationsteknik innebära bland annat lägre kostnader för administration, papper och porto. Därutöver skapas en bättre överblick över planering och prognoser samt enklare möjligheter till kommunikation med brukarna.

Systemet i Nacka bygger på att man har en säker identifiering via nätet så kallad BankID. Även om Nacka är en mindre kommun än Stockholm borde ett liknande system kunna utvecklas även i Stockholm. Som jämförelse kan nämnas att SEB klarar detta gentemot sina 1,3 miljoner internetkunder.

Även om inte alla har tillgång till Internet så kan ändå modern teknik användas för att välja hemtjänst/särskilt boende/skola/barnomsorg via nätet. Inte minst kan stadens många skolor och förskolor erbjuda möjlighet för medborgarna att välja på plats eller så kan det göras genom stadens bibliotek.

Resultatet i Nacka är att över 95 procent av eleverna och föräldrarna redan första gången systemet användes valde skola via nätet inom skolvalsperioden. Det var bättre siffror än vad man haft tidigare år då valet gjordes med blanketter.

Stadens medborgare ska även kunna söka tillstånd, boka lokaler och idrottshallar, beställa information om fritids- och kulturverksamheter med mera.

För att öka medborgarnas möjlighet att ta del av den demokratiska processen och måluppfyllelsen av de beslut som fattas bör samtliga beslutsärenden och avtal finnas tillgängliga i öppna system. Detta gäller såväl stadens nämnder som bolag (självklart med undantag för sekretessbelagda ärenden enligt sekretesslagen).

Information om vilken utförare som är ansvarig för exempelvis sophämtning och renhållning på en viss adress bör också finnas. Genom en användarvänlig sökfunktion blir det enkelt för medborgarna att finna den efterfrågade informationen. Dessutom bör fastighetsregister och detaljplaner göras enkelt tillgängliga. Även stadens ekonomiska redovisning bör finnas lätt tillgänglig i ett för medborgarna öppet system.

Visionen om en mer öppen och mer tillgänglig stad kräver en kraftsamling för att förverkligas. Stadens högsta politiska ledning måste ta ansvar för att en tydlig strategi med tydliga uppdrag för samtliga nämnder och bolag tas fram. Medborgarperspektivet ska vara centralt i detta arbete.

Fördjupa demokratin

Vi vill fördjupa demokratin i vår stad genom att överlåta allt fler beslut till den enskilde. Valfrihet genom olika pengsystem inom skolan, förskolan, äldreomsorgen, handikappomsorgen och socialtjänsten gör att familjer får ta beslut hemma vid köksbordet om de saker som verkligen berör den enskilde. Vilket dagis passar minstingen bäst? Vilken skola har musik som specialinriktning? Vilken boendeform passar mormor bäst?

En konsekvens av pengsystem är att politikernas makt minskar. Pengsystem bryter en för samhället negativ utveckling, där världens högsta skattetryck har givit allt mer makt till politiker på olika nivåer till priset av en försämrad demokratisk utveckling. Men pengsystem är inte nog, det krävs även sänkta skatter för att ge människor mer makt över sin tillvaro. Vi föreslår därför skattesänkningar inom alla politiska nivåer.

Mot vår syn på demokrati står socialdemokraternas inställning där allt mer makt ska överföras till staten och politiker på den enskildes och familjernas bekostnad. De försöker också att framställa sig som mer demokratiska än andra. Därför inrättades ett särskilt demokratiborgarråd med egen beredning efter valet 2002. Detta visade sig dock som väntat vara ett tomt slag i luften. Först tog det lång tid innan beredningen startades och sedan lades den ner efter mindre än två år utan ett enda ordentligt ärende passerat beredningen.

Under mandatperioden har det förvisso funnits en rad viktiga demokratiska frågor att diskutera i demokratiberedningen men så har det inte blivit. Främst handlar det om att socialdemokratiska valfunktionärer har fällts i domstol för valfusk både i tingsrätten och hovrätten, domar som nu fastställts av högsta domstolen.

Detta ställer verkligen de demokratiska frågorna i centrum, men ointresset från den styrande vänstermajoriteten och dess demokratiborgarråd för att diskutera formerna för det framtida valarbetet i huvudstaden har trots det varit kompakt.

Med tanke på socialdemokraternas beteende vid förra valet bör exempelvis oberoende valobservatörer användas vid kommande val. Stockholms stad bör

också gå i bräsch för att se över ombudsröstningen eftersom dagens regler skapade förutsättningar för grova övertramp från de socialdemokratiska valfunktionärerna vilket alltså resulterade i fällande domar för valfusk. Frågan om införande av legitimationstvång vid röstning bör tas upp med statsmakten.

SKATTER OCH AVGIFTER

Vår målsättning är att skapa förutsättningar för en sänkt utdebitering och därmed mildra effekterna av den skadliga och onödiga skattechocken 2003 och 2004. Målsättningen är att sänka skatten varje år. Under den kommande fyraårsperioden ska den kommunala skatteutdebiteringen i Stockholm minska med 1 krona.

Begravningsavgift

För finansieringen av stadens begravningsverksamhet utgår en särskild begravningsavgift. Avgiftens storlek fastställs av kommunfullmäktige och beräknas, redovisas och betalas ut till staden på samma sätt som kommunalskattemedel. Överskott och underskott i verksamheten avräknas mot kyrkogårdsnämndens resultatregleringsfond.

Begravningsavgiften uppgår efter kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2005 med inriktning för 2006 och 2007 till 7 öre per skattekrona. I samband med att kommunfullmäktige beslutar om budget för år 2006 ska begravningsavgiften för 2006 fastställas till 7 öre per skattekrona.

Skattesats

Under den kommande fyraårsperioden ska skatten sänkas med 1 krona.

För år 2006 föreslås att kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:68 per skattekrona, vilket är en sänkning med 40 öre jämfört med år 2005.

Stockholm den 26 oktober 2005

Kristina Axén Olin

KOMMUNFULLMÄKTIGE M.M. (RUBRIK 1)

1. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Stadsledningskontoret samt ersättningar till utomstående organisationer och föreningar.

2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli

Uppgifter

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutande organ. Fullmäktiges 101 ledamöter väljs av medborgarna vart fjärde år i samband med riksdags- och landstingsvalen. Fullmäktigeförsamlingen, där alla viktiga beslut som rör staden fattas, sammanträder två gånger i månaden.

Kommunstyrelsen består av tretton ledamöter. Antalet ledamöter från varje parti är proportionellt till representationen i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen yttrar sig i alla ärenden innan kommunfullmäktige fattar beslut och är även ansvarig för att besluten verkställs.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen styr stadens verksamhet på övergripande nivå. Stadsledningskontoret och kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli tillhandahåller den service i form av kansliresurser, utredningsresurser och lokaler som är en förutsättning för att den centrala beslutsprocessen skall fungera effektivt.

Budget 2005

1. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Stadsledningskontoret samt Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Mnkr	Budget
Kostnader	902,1
Intäkter	-143
Netto	759

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen

Mnkr	Kalkyl
Kostnader	-73,1

Kostnaderna avser arvoden till förtroendevalda, viss representation samt stadens hedersbelöning. Vidare ingår kostnaderna för tidskrifter och vissa andra publikationer. Kostnaderna för förtroendevalda minskar med 10 miljoner till följd av sammanslagning av nämnder, färre antal borgarråd och färre politiska tjänstemän.

Partiernas budgetmedel förfogas fritt inom kommunallagens ram. I den mån anslaget inte används för politiska sekreterare, arvoderade förtroendevalda och

liknande, får ett belopp motsvarande lönen samt hos partierna budgeterade lönerelaterade kostnader i stället utbetalas som partistöd till respektive partis kommunfullmäktigegrupp. De resurser som inte förbrukas under året får föras över till nästkommande år.

Stadsledningskontoret

Mnkr	Kalkyl
Kostnader	638,2
Intäkter	-143
Netto	495,2

Stadsledningskontoret leds av stadsdirektören, som är direkt underställd kommunstyrelsen. I stadsledningskontorets budget inryms Rådet till skydd för Stockholms skönhet.

Kontorets främsta uppgift är att stödja kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i de centrala ledningsuppgifterna dvs. samordning, utveckling, uppföljning/utvärdering samt långsiktig planering inom ansvarsområdet.

Kontoret skall medverka i målformulering, budget och ekonomistyrning för staden och har ansvaret för att bevaka genomförandet av beslut som fattats av kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Kontoret skall också följa upp politiska beslut och utvärdera verksamheterna mot uppställda mål avseende inriktning, omfattning, kvalitet och budget.

Kontoret ansvarar för strategiska upphandlings- och kvalitetsfrågor och har också ansvaret för kvalitets- och effektivitetsutveckling. För att underlätta implementeringen av stadens strategi för kvalitetsutveckling samt upphandlingspolicy, anordnar kontoret en rad utbildningar rörande kvalitetsutveckling, upphandling och avknoppning. Stadsledningskontoret ger också stöd till förvaltningarna i olika upphandlingsfrågor.

Stadsledningskontoret svarar för den övergripande personalpolitiken inom staden och utarbetar förslag till kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges beslut om inriktning och ramar för stadens personalpolitik. Utifrån det som slagits fast i den personalpolitiska strategin skall ett brett utvecklingsarbete bedrivas såväl av kommunstyrelsen som av samtliga nämnder i staden. De strategiska personalpolitiska insatserna syftar till att öka stadens attraktivitet som arbetsgivare, att stimulera strategisk kompetensutveckling och en positiv rörlighet samt att tillvarata all kompetens i stadens verksamheter.

Inom stadsledningskontoret ryms också övergripande verksamheter som exempelvis utveckling av verksamhets-, personal- och ekonomisystem inkl. STELHA-projektet (elektronisk handel). I övrigt ingår statistikköp samt kommunupplysningen.

I det internationella arbetet är IT/informationssamhället, miljö- och storstadsfrågor samt Östersjösamarbetet prioriterade områden. Därutöver skall det internationella arbetet även prioritera EU-samarbetet och därmed sammanhängande organisationer som t.ex. Eurocities och Telecities. I omvärldsbevakningen ingår också stadens engagemang i Stockholmsregionens EU-kommitté genom dess Brysselkontor.

Stadens EU-arbete samordnas i arbetsgruppen Europaforum Stockholm, som utgörs av stadens EU-samordnare och stadsledningskontorets ledning. Europaforum Stockholm har bland annat till uppgift att svara för stadens kontakter med Stockholmsregionens Europakommitté (SEU) och att sprida information om EU-program och finansieringsmöjligheter.

I kontorets uppgifter ingår att svara för övergripande och strategiska fastighets- och lokalfrågor samt bedömningar av förslag till större investeringar, inhyrningar och avvecklingar av lokaler.

Stadsledningskontoret har kommunstyrelsens uppdrag att svara för den samlade uppföljningen av stadens stora investeringar i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Som stora investeringar har definierats sådana investeringar som är särskilt komplexa eller som innebär en stor utgift för staden, i regel mer än 20 mkr. Uppföljningen omfattar även andra stora projekt som i huvudsak inte utgör en investering, t.ex. evenemangsprojekt eller stora IT-projekt.

Staden har årliga kostnader för lokaler om ca 3 mkr. Det är av strategisk betydelse att kommunstyrelsen skall ha möjlighet att påverka beslut i nämnderna som ger långsiktiga ekonomiska konsekvenser för staden. Detta ger också möjlighet till förbättrad samordning av lokalplanering, som skall leda till större lokaleffektivitet samt minskad suboptimering inom staden.

Kommunstyrelsens ekonomiutskott skall godkänna alla ny-, om- och tillbyggnader av lokaler med en investeringsutgift över 5,0 mkr. Prövningen gäller även nya inhyrningar med en hyra över 0,5 mkr per år eller ny-, om- och tillbyggnader som innebär en årskostnad över 0,5 mkr där investeringsutgiften inte är känd.

Stadens alla byggnader är försäkrade mot brand. Genom stadens eget bolag S:t Erik Försäkrings AB erhåller stadens nämnder sedan 1999 en internförsäkring för detta. Premien för stadens samtliga nämnder och finansieras under Kommunfullmäktige m.m. I premien ingår även en försäkring mot terroristhandlingar.

Stadsledningskontorets juridiska avdelning svarar för kvalificerad juridisk service inom juridik- och skatteområdet till kommunstyrelsen och stadens verksamheter. Verksamheten baseras i huvudsak på de uppdrag som erhålls från uppdragsgivarna.

För att ta tillvara Stadshusets höga arkitektoniska värde har organisationen förstärkts med en funktion för ett sammanhållet ansvar för förvaltningen av

hela Stadshuset inklusive kontorsdelarna. Intäkterna från uthyrning av lokaler-
na bör användas för underhåll av Stadshuset.

Kostnaderna för stadsledningskontoret minskar med 40 miljoner till följd av
rationaliseringar, samt genom avveckling av biltullskansliet i och med att expe-
rimentet avbryts.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Rådet till skydd för Stockholms skönhet har en unik status i staden. Rådet arbe-
tar med frågor som berör stadens konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla
stadsbilder, gestaltungsfrågor för ny arkitektur, nya detaljplaner och konstnärlig
utsmyckning.

SIMPLEX STOCKHOLM – förenkla Stockholms regelverk

Demokratiarbete

Moderata Samlingspartiets grundläggande kritik mot stadens nuvarande demo-
kratiarbete är att vänsterns syn på fördjupad demokrati handlar om ge politiker
mer inflytande på medborgarnas bekostnad. I demokratiberedningens direktiv
återfinns ingenting om att ge medborgarna mer makt över sin vardag eller att
minska politikernas makt. Tvärtom förordar vänstermajoriteten att ”uppgifter
förs ut till stadsdelsnämnderna för att därigenom öka det demokratiska infly-
tandet.”

Denna demokratisyn, att graden av demokrati skulle avgöras av mängden upp-
gifter för stadsdelsnämnderna, är helt främmande för oss moderater. Vi vill i
stället långsiktigt fördjupa demokratin genom att ge tillbaka inflytande till de
enskilda medborgarna, bl a genom att systematiskt sänka kommunalskatten.

Vi vill också vidareutveckla valfrihetssystemen, så att medborgarna får infly-
tande över staden verksamheter genom det fria valet av skola, barnomsorg,
äldre- och handikappomsorg. Valfrihet för den enskilde i den skattefinansiera-
de välfärden är en viktig demokratifråga.

Sedan är det självklart att den verksamhet som måste skötas med avgörande
inflytande av politiker skall präglas av kvalitet, effektivitet, öppenhet, insyn
samt ordning och reda.

Ett skattetryck som för vanliga skattebetalare ligger över 60 procent av den
samlade inkomsten gör människor beroende av såväl politiker som bidrag. Den
exempellösa skattechock som genomdrevs av vänstermajoriteterna i staden och
landstinget har ökat bidragsberoendet än mer. Demokratin och självbestäm-
mandet har fått stå tillbaka redan efter ett halvårs vänsterstyre.

Vi moderater är också djupt oroade över den demokratiska utvecklingen i hu-
vudstaden efter att socialdemokratiskt valfusk avslöjats i samband med valet

förra året. Två socialdemokratiska valarbetare dömdes i januari innevarande år i tingsrätten för otillbörligt verkande vid röstning. Riksdagens valprovsnämnd har också bekräftat att oegentligheter förekommit. Huruvida dessa påverkat valutgången eller ej är enligt vår mening inte relevant. Fusk är fusk och strider mot den svenska demokratin – oavsett effekt.

Under resterande del av mandatperioden måste nu demokratifrågorna stå i centrum. Det finns enligt vår mening en rad åtgärder som skulle fördjupa den kommunala demokratin. En del åtgärder kan beslutas i kommunfullmäktige, andra kräver beslut i riksdagen:

1. Skilda valdagar

Det är ett faktum att den gemensamma valdagen gör att den kommunala valrörelsen kommer i skymundan. Den nationella valrörelsen dominerar starkt i media, inte minst i Stockholm där det finns väldigt lite lokal media i jämförelse med landet i övrigt. Den lokala valrörelsen får lite utrymme och lite uppmärksamhet, vilket gör att företrädarna är förhållandevis okända och kommunalpolitiken får en anonym profil.

Socialdemokraterna befarar att valdeltagandet skulle bli lägre om man införde skilda valdagar. En sådan utveckling är kanske inte helt otrolig. Samtidigt skulle dock stockholmarna tvingas intressera sig mer för vad som verkligen sker på det kommunala planet. Kunskapsnivån skulle höjas och därmed skulle demokratin fördjupas. Vi skulle komma bort från det nuvarande tillståndet, där kommunalvalet bara är ett tämligen ointressant bihang till riksdagsvalet.

2. Möjlighet till kommunala nyval

Enligt kommunallagen är det omöjligt att utlysa kommunala nyval. Denna lag är omodern och bör ändras. Utvecklingen har sprungit ifrån denna lag, som instiftades när det fanns fem partier och en tydligt uppdelad politisk spelplan. Antingen var det en tydlig vänstermajoritet eller en tydlig borgerlig majoritet. Numera finns det från tid till annan fler andra partier i vårt lands fullmäktigeförsamlingar som inte kännetecknar sig som höger eller vänster. Den politiska kartan har även på kommunal nivå blivit allt mer stökig. I Stockholm har samtliga majoriteter de senaste 20 åren spruckit mer eller mindre tydligt på grund av detta.

3. Fler och snabbare kommunala folkomröstningar

I valrörelsen var socialdemokraterna extremt tydliga i framför allt ett avseende: finansborgarråds-kandidaten Annika Billström sade att om socialdemokraterna vinner valet kommer trängselavgifter inte att införas under kommande mandatperiod. Detta trodde väljarna på. Kort efter valet ändrade sig socialdemokraterna och bestämde sig för att införa trängselavgifter. Det är ur demokratiskt perspektiv helt förkastligt att lura väljarna på det sätt som socialdemokraterna gjort.

Någon möjlighet till nyval finns inte, men däremot finns möjligheten att genomföra kommunala rådgivande folkomröstningar. Trängselavgifter är ett exempel på en fråga där folkomröstningsinstrumentet med fördel kan använ-

das. Samtidigt bör frågan utredas om att en kommunal folkomröstning måste genomföras inom viss tid från att frågan väckts. Vad gäller trängselavgifterna har vänstermajoriteten fortsatt att hävda att det ska gå mer än tre år från att frågan om folkomröstning väckts till att en sådan kommer till stånd. Detta är givetvis helt oacceptabelt ur ett demokratiskt perspektiv.

4. Genomför grundläggande demokratiutbildning

Kunskaperna kring grundläggande demokratiska principer är uppenbart otillräckliga bland stadens förtroendevalda. Därför bör samtliga förtroendevalda erbjudas en grundläggande demokratiutbildning.

5. Kommunala valobservatörer

Efterspelet till höstens val visar med all önskvärd tydlighet att stockholmarna inte kan lita på att valförfarandet går rätt till. Socialdemokraternas valarbetare har vid ett flertal tillfällen missbrukat sin ställning och riksdagens valprövningsnämnd har bekräftat att oegentligheter förekommit. Valnämndens kansli bör omgående utreda frågan om valobservatörer för att säkerställa att kommande val kan genomföras i god demokratisk anda. När det gäller biltullsfolkomröstningen på den ordinarie valdagen 2006 finns blocköverskridande enighet om att valobservatörer bör utses. Dessa bör självfallet även övervaka det ordinarie valet.

I samband med 2002 års val förekom också från socialdemokratiska valarbetare demokratiskt tveksamma inslag när det gäller bland annat ombudsröstning och förstoppade valkuvert. En självklar reform på detta område vore att införa krav på legitimation vid röstförfarande. Något som märkligt nog inte finns lagkrav på i dag.

Projekt inom stadsledningskontoret

Integrerad styrning och ledning

Arbetet med att förbättra budgetarbetet och den ekonomiska uppföljningen fortsätter genom att kvalitetsutveckling, miljöledning och ekonomisk styrning integreras i en sammanhållen process.

Avknoppningar

Stadens anställda utgör en nyckelgrupp för att skapa förutsättningar för nya alternativ. Stadens nämnder och förvaltningsledningar skall därför uppmuntra och stödja anställda som vill ta över kommunala verksamheter i egen regi. Särskild uppmärksamhet bör under kommande år riktas mot anställda inom förskolor, skolor och hemtjänst som önskar avknoppa sin verksamhet. Ett avknoppningskansli inrättas som ges i uppgift att hjälpa de entreprenörer som önskar knoppa av verksamhet.

E-strategi

Informationstekniken skall göra Stockholm ännu mer attraktivt och stärka staden som ett nav för ekonomisk och politisk förnyelse av Sverige. Medborgarna

skall stå i centrum och kontakterna med den kommunala verksamheten underlättas. Stadens information skall göras tillgänglig och IT skall användas för att fördjupa demokratin. IT skall också effektivisera verksamheterna, särskilt viktigt är detta inom äldreomsorgen.

E-strategins syfte är att skapa bättre förutsättningar för ett strategiskt tänkande och handlande. IT skall bli en ledningsfråga för stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Utveckling av Järvaområdet

Stadens förvaltningsövergripande arbetsgrupp för utvecklingen av Kista har redovisat en framtidsbild för Kista Science City. Den påvisar de goda förutsättningar som finns för att utveckla och stärka Kista och övriga Järvaområdet inkl. Solna, Sollentuna, Järfälla och Sundbyberg. Stadsledningskontoret skall stödja och följa upp intressenternas arbete med att genomföra de olika uppgifter, som arbetsgruppen föreslagit.

2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli

Mnkr	Budget
Kostnader	11,3
Intäkter	-0,9
Netto	10,4

Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli utgör en självständig enhet direkt underställd kommunstyrelsen och har som huvuduppgift att vara ett serviceorgan till kommunfullmäktige och kommunstyrelse.

Kansliet ansvarar för sekretariatsuppgifter åt kommunfullmäktige, kommunstyrelse, beredningar inkl. valberedningen, utskott m.m. Uppdraget innefattar slutredigering och formell granskning av ärenden, förslag till dagordningar, protokollshantering, beslutsexpediering samt utarbetande av kommunal författningssamling. Dessutom ingår kostnaderna för kommunfullmäktigetrycket.

Vidare skall kansliet vara behjälpligt med sekretariatsuppgifter till fullmäktiges presidium och stadshusdelegerade, administrera borgerliga vigsjar/registrering av partnerskap i Stadshuset, vara administrativt stöd till fullmäktiges presidium samt utföra sekretariatsuppgifter till andra centrala av kommunstyrelsen utsedda råd såsom exempelvis kommunala handikapprådet (KHR) och pensionärsrådet.

Kansliet, som också inrymmer fullmäktiges särskilda utredningsresurs, ansvarar för att rotlar, partikanslier, stadsledningskontor m.m. erhåller information, utbildning, stöd och service.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Kommunfullmäktige m.m. godkänns.
2. Stadsdelsnämnderna omvandlas till sociala distriktsnämnder.
3. Konsumentnämnden avskaffas.
4. All verksamhet utom myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner skall upphandlas i konkurrens.
5. Staden skall skapa förutsättningar för att ge alla en så stor valfrihet som möjligt. Den enskildes valmöjligheter och information om dessa möjligheter skall väsentligt öka.
6. Invånarna i Stockholm skall erbjudas välja utförare inom äldreomsorgen, omsorgen om de funktionshindrade, socialtjänsten, skolan och förskolan.
7. Den ekonomiska ersättningen från staden ska direkt till utföraren efter invånarens val.
8. Stadens målsättning är att minimera antalet kommunala bolag.
9. Stadens anställda utgör en nyckelgrupp för att skapa förutsättningar för nya alternativ. Stadens nämnder och förvaltningsledningar skall därför uppmuntra och stödja anställda som vill ta över kommunala verksamheter i egen regi. Ett utvecklingskansli inrättas som ges i uppgift att hjälpa de som önskar knoppa av verksamhet.
10. Staden skall ha en budget i balans och arbeta för att skapa utrymme för en lägre kommunalskatt.
11. Staden skall uppvakta regeringen om att få bli försökskommun för avdrag för hushålltjänster.
12. Bromma flygplats ska bevaras.

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

ARBETSMARKNADS- OCH INTEGRATIONSBEREDNINGEN

Integrationen är en mycket viktig uppgift som bör genomsyra arbetet i alla stadens nämnder och styrelser. Nyckeln till integrationen av de nya svenskarna är att de kommer i arbete och kan försörja sig själva, vilket är oerhört betydelsefullt för att de ska bli en del av det svenska samhället och lära sig det svenska språket. En egen försörjning betyder också mycket för den enskilde som kan känna stolthet av att ha lyckats. Många av de nya svenskarna är också entreprenörer och startar gärna sin egna företag, vilket ska uppmuntras. Stadens mångfald är dessutom en viktig tillgång och konkurrensfaktor för fler etableringar i regionen.

Beredningens uppgifter

Gällande integrationsfrågor samordnar beredningens stadens integrationsarbete. Därutöver har beredningen ansvaret för mottagning och introduktion av flyktingar. Genom att öka människors makt över sitt eget liv kan integration främjas och utanförskap minska.

Beredningen skall bereda ärenden om riktlinjer, principer och uppföljning av stadens integrationsarbete. Beredningen skall vidare handlägga frågor rörande språkliga och etniska minoriteter, flyktingar och invandrare och stimulera till möten och ökad förståelse över kulturgränserna. Inom sitt ansvarsområde skall beredningen även ombesörja stadens bidragsgivning. Beredningen har samordningsansvaret för storstads- och ytterstadssatsningen liksom för minoritetsfrågorna i staden.

Beredningen skall verka för att flyktingar ges goda förutsättningar att kunna försörja sig genom arbete och ordnat boende. Beredningen skall också stödja integrationsprojekt. Beredningen skall genom information och attitydpåverkan främja integrationsarbetet i stadens hela verksamhet, motverka olika former av diskriminering samt stödja människors möjligheter att göra egna val.

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * öka förutsättningarna för flyktingar att bli självförsörjande
- * fortsatt upphandling av flyktingintroduktion och insatser för att göra fler delaktiga i mottagandet
- * uppföljning av flyktingintroduktionens resultat
- * kommunikation av integrationsprogrammet
- * ytterstadens förnyelse
- * koordinera och samordna framgångsrika integrationsåtgärder och insatser för minskat bidragsberoende samt spridande av dessa erfarenheter till stadens övriga nämnder
- * verka för regelverksändringar för förbättrad flyktingintroduktion och ökad integration, exempelvis för att möjliggöra regionalt flyktingmottagande och införande av flyktingpeng.

Rekryteringsprogram och minskat bidragsberoende

Det arbetsinriktade programmet för flyktingar fortsätter under 2006. För att underlätta en gynnsam introduktion i samhället är det viktigt att snabbt komma ut på arbetsmarknaden. Programmet omfattar utbildning och praktik för flyktingar som vill arbeta inom vården, skola samt hotell- och restaurangbranschen. Fr.o.m. 2001 ingår programmet som en del av stadens personalstrategi för rekrytering av personal till staden. Näringslivs- och integrationsnämnden och utbildningsnämnden skall verka för och lyfta fram goda exempel på samverkan mellan entreprenörer inom flyktingintroduktion och SFI. Flyktingintroduktion syftar bl.a. till att snabbt få ut flyktingar och invandrare i arbete. Detta kan underlättas genom att varva SFI-undervisning med praktik eller genom att anpassa undervisningen till den enskildes yrkesinriktning. Samverkan bör även leda till att fler fullföljer och uppnår godkänd SFI-nivå.

Pengsystem för flyktingar

En översyn av introduktionsersättningen för flyktingar skall påbörjas under 2006 för att möjliggöra en mer löneliknande ersättning, som ökar det egna ansvaret för introduktionen. På sikt bör hela stadens introduktionsverksamhet för flyktingar baseras på ett pengsystem där SFI är en del av introduktionen. Intro-

duktionen och utbildningen skall bygga på människors motivation att lära. Genom att i detta pengsystem utveckla former för att möjliggöra växelvisa studier, praktik och arbete anpassas systemet för individens speciella behov vid olika tillfällen under den första tiden i Sverige. Utbildningsnämnden och Näringslivs- och integrationsnämnden uppmanas att samverka kring utformningen av den framtida SFI-undervisningen och flyktingintroduktionen och att se till att behovet av arbetspraktik för SFI-elever tillgodoses.

Koordinering av arbets- och utbildningsinsatser

För att underlätta och utveckla arbetet med att öka antalet förvärvsarbetande och minska bidragsberoendet utökar staden sina insatser för att koordinera de olika arbetsmarknadsprojekt och utbildningar som bedrivs. I staden finns det redan ett antal goda exempel som, tillsammans med olika internationella exempel, visar på möjligheten att genom flexibla lösningar och nya initiativ minska socialbidragskostnaderna och öka antalet förvärvsarbetande. Genom ökad samordning av de olika nu pågående projekten för ökad anställningsbarhet ökas effektiviteten.

Koordineringen av arbets- och utbildningsinsatserna kombineras med att utveckla och sprida metodutveckling inom detta område.

Jobbgaranti

En jobbgaranti ska införas i Stockholm, där alla som idag är socialbidragsberoende ges en snabb individuell bedömning och, i de fall arbetsbrist är orsaken till bidragsberoendet, garanteras arbete inom fem dagar. Är det inte arbetsbrist som är orsaken till socialbidragsberoendet skall utbildning eller stöd i anpassad form erbjudas. Föreligger det medicinska eller andra skäl till bidragsberoendet bör en utredning göras för att se om det inte är exempelvis sjukbidrag eller sjukpension som är den stödform som passar bäst. Den som inte accepterar den erbjudna försörjningsmöjligheten skall heller inte vara berättigad till socialbidrag.

Det är av stor vikt i arbetet med att minska bidragsberoendet att arbetshorisonten är långsiktig. Det är inte genom tillfälliga kosmetiska beredskapsarbeten och kurser som förändring kan ske. Möjligen förändras statistiken, men situationen för dem som är beroende av bidrag gör det i grunden inte. Samspelet med näringslivet i utvecklandet av jobbgarantin är i det sammanhanget centralt.

Ytterstadens förnyelse

Ytterstadssatsningen fortsätter genom upprustning av slitna förortsmiljöer, medel till detta avsätts i de kommunala bostadsbolagen. Investeringarna skall ske i samråd med medborgarna.

PERSONAL- OCH KVALITETSUTSKOTTET

Personal och kvalitetsutskottet har att se till stadens totala personalförsörjning. Utskottet ansvarar även för policyfrågor inom personal- och kvalitetsområdet samt avtal inom personalområdet.

Utskottets uppgifter

Utskottet skall följa och analysera stadens personalbehov.

Staden står inför en stor utmaning inom personalområdet. Under de kommande tio åren kommer stora delar av de som idag arbetar inom staden att ålderspensioneras. Staden riskerar därmed att gå miste om en stor del av kontinuiteten i verksamheten. För att rekrytera nya medarbetare måste staden vara och upplevas som en modern arbetsgivare. Statusen inom vissa yrken måste även höjas.

Den europeiska arbetsmarkanden växer i och med att fler länder blivit medlemmar i den europeiska unionen. Det är tveksamt om det i framtiden enbart räcker att rekrytera personal från den svenska arbetsmarkanden. Staden kan komma att aktivt behöva rekrytera personal utanför landets gränser för att säkra personalförsörjningen i framtiden. En övergripande strategi för denna utmaning bör tas fram. I sammanhanget blir arbetet med validering centralt.

Direktiv från riksdag och regering kan få stora konsekvenser för stadens personalbehov. Införandet av maxtaxa och allmän förskola är exempel på nationella direktiv där kommunerna inte givits möjlighet att anpassa personalbehovet till de nya omständigheterna. För att än dock underlätta personalförsörjningen skall under året en inventering göras av det kommande personalbehovet inom Stockholms stad vid olika utvecklingsscenarier.

Mellan åren 1999-2002 vidtogs flera åtgärder för att höja statusen för den anställda inom Stockholms stad. Genom en medveten lönepolitik har bland annat lärarnas löner höjts rejält. Många av stadens anställda har även fått vara med och spara i kompetenskonton – ett projekt som givetvis skall fortsätta och utökas.

En av de största utmaningar som staden står inför de kommande åren är att komma tillrätta med det allt för höga sjukskrivningarna. Regeringens förslag innebär en övervältring av kostnaderna på arbetsgivarna, i Stockholms stads fall en extra kostnad om upp mot 100 miljoner. Krafttag måste vidtas i staden för att minska sjukfrånvaron. Varje chef inom staden måste känna ett ansvar för sina medarbetares arbetsmiljö.

Skall vi klara behovet av personal inom den verksamhet som finansieras offentligt måste vi dock tänka i ett vidare perspektiv. Genom att öppna upp för en större valfrihet inom de tidigare offentliga monopolen öppnar vi inte bara upp för en valfrihet för stockholmarna utan även för de anställda inom staden. Den anställda ges möjlighet att välja mellan flera olika arbetsgivare med olika inriktningar. Det blir lättare att finna en arbetsgivare som passar den enskilt anställdes önskemål. I de fall personalen själv vill ta över en verksamhet och driva den vidare själva skall detta givetvis uppmuntras där så är möjligt. Ett ut-

vecklingskansli skall inrättas kommuncentralt som skall ge stöd till personal som önskar överta verksamhet.

Kompetensfonden skall avvecklas och ansvaret för kompetensutveckling flyttas till respektive nämnd. Endast genom att låta kompetensutveckling bli en naturlig del av verksamheten i respektive förvaltning och därmed också en naturlig ledarfråga i respektive förvaltning kan kompetensutvecklingen över tid i staden hålla en god kvalité.

Inrättandet av kompetensfonden har lett till att beslut om hur och vilka som skall kompetensutvecklas flyttats från den ordinära verksamheten till en politisk nämnd. Detta har inte varit bra. Därutöver har de i kompetensfonden avsat- ta medlen använts till verksamhet som inte är kompetensutveckling vilket leder till att ordinarie verksamhet finansierats med extraordinära medel. En utveckling som inte är acceptabel.

Utöver respektive nämnd och förvaltnings ansvar för kompetensutveckling inom den egna verksamheten har stadsledningskontoret ett övergripande ansvar.

Staden har även ett ansvar att fylla det framtida behovet av ledare. Även för att klara detta behov är det givetvis avgörande att staden ses som en attraktiv och modern arbetsgivare. Staden skall aktivt arbeta med den interna chefsförsörjningen genom olika program.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för personal- och kvalitetsutskottet godkänns.

(m):68

FACKNÄMNDER I STOCKHOLMS STAD

BRAND OCH RÄDDNINGSNÄMNDEN

Nämndens uppgifter

Enligt räddningstjänstlagen är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Brand- och räddningsnämnden svarar för räddningstjänst, förebyggande brandskydd och befolkningsskydd i fred och under höjd beredskap.

Mål för verksamheten

Nämnden ska:

- * verka för god säkerhet och trygghet,
- * minimera skador på människor, egendom och miljö vid bränder och andra olyckor,
- * verka för att minska antalet bränder,
- * erbjuda säkert skydd vid höjd beredskap.

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * utvecklat regionalt samarbete,
- * kvalitetsutveckling, upphandling och konkurrens.

Säkerhet och trygghet

Säkerhet och trygghet för dem som bor, verkar eller vistas i Stockholm är centralt för välfärden. Utformningen av stadens infrastruktur bör bygga på riskhänsyn i syfte att förhindra olyckor, bränder och brott i boendemiljön samt avbrott i stadens försörjning. I stadens offentliga miljöer ska stockholmare och besökare kunna röra sig på platser och i lokaler som uppställer högt ställda krav på skydd och säkerhet. Detta kräver ett nära samarbete mellan stadens nämnder och bolag i frågor avseende samhällsplanering, byggprocess och lokala frågor om en trygg och säker boendemiljö. För att utveckla strategier och kompetens för ett säkrare samhälle krävs samarbete med andra nämnder i staden samt myndigheter som polisen, landstinget och länsstyrelsen.

Krisledningsnämnd

En ny lag om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting trädde i kraft den 1 januari 2003. Lagen utgör en del i den pågående reformeringen av samhällets krishantering och innebär bland annat att en krisledningsnämnd ska utses. Staden utsåg därför i april 2003 kommunstyrelsen som krisledningsnämnd. Krisledningsnämnden kan överta hela eller delar av verksamhetsområden från andra nämnder i den utsträckning som bedöms nödvändig med hänsyn till de extraordinära händelsernas art och omfattning. Krisledningsnämnden ska anmäla sina beslut vid närmast följande kommunfullmäktigesammanträde och fortlöpande informera fullmäktige om krisens förlopp. En utbildning ska utarbetas för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt för förvaltningschefer så att de kan möta de krav som kan komma att ställas i samband med en kris.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning fördjupar stadens ansvar för säkerhet och skydd mot olyckor. Bland annat innebär den nya lagstiftningen att räddningsplanen byts mot en handlingsplan för skydd mot olyckor som omfattar hela staden och som är mer målstyrd än tidigare. Brandförsvaret får ett större ansvar i hela stadens organisation utan att därför den operativa räddningstjänsten kan minska. Till detta kommer att staden växer med fler människor, arbetsområden och bostadsområden samt att trafikarbetet ökar. Inte minst används tunnlar i större utsträckning och staden blir tätare och husen högre. Detta innebär fler nya och omfattande riskscenarier.

Kostnaderna för att täcka upp under semestrar och sjukfrånvaro är idag höga på grund av att personal tas in på övertid. För att vidmakthålla de mål som är uppsatta för brandförsvaret inom den räddningsplan som i dag föreligger samt inför det nya handlingsprogrammet för skydd mot olyckor måste nämnden se över sin organisation för att kunna lösa uppgifterna på ett mer kostnadseffektivt sätt.

Utbildningssatsning

Brandförsvaret påbörjar en satsning på utbildning för omhändertagande av skadade på olycksplatser. Sedan ambulanserna utlokaliserades från brandstationerna har utbildningen på detta område eftersatts trots att brandförsvaret oftast är först på olycksplatser. Det förekommer dessutom att ambulanspersonal av säkerhetsskäl inte får tillträde till olycksplatser. I dessa sammanhang är brandmännen de enda som kan genomföra första hjälpen eller andra insatser.

Regionalt samarbete

Räddningstjänsten i Stockholm samarbetar idag med andra brandförsvär i Stockholmsregionen i syfte att, med bibehållen kvalitet på räddningstjänstens verksamhet, långsiktigt sänka kostnaderna.

Arbetet med en ökad regional samverkan bör drivas vidare och fördjupas av räddningstjänsten i syfte att hitta långsiktiga lösningar som kan leda till ett effektivare utnyttjande av räddningstjänstens resurser.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Brand- och räddningsnämnden godkänns.

FASTIGHETS- OCH SALUHALLSNÄMNDEN

Nämndens uppgifter

Fastighets- och saluhallsnämnden ska svara för stadens behov av ändamålsenliga lokaler. Nämnden förvaltar även de fastigheter som ägs av staden men som saknar kommunalt ändamål. Fastighetsbeståndet ska renodlas för att fokusera på uppgiften att förse de kommunala verksamheterna med de lokaler som behövs i verksamheten. Till Fastighets- och saluhallsnämndens uppgifter hör också att svara för stadens råvaruförsörjning. Nämnden ska främja tillförseln av mat- och färskvaror till Stockholm och främja partihandeln med sådana förnödenheter. Nämnden är även stadens kristidsnämnd.

Mål för verksamheten

Nämnden ska:

- tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter,
- vara en aktiv fastighetsförvaltare,
- fortsätta arbetet med att föra över sjukhem till Micasa Fastigher,
- fortsätta arbetet med att föra över kulturfastigheter till Stadsholmen,
- fokusera på de kommunala kärnverksamheternas fastighetsbehov,
- ytterligare renodla fastighetsbeståndet genom försäljning,
- säkerställa Stockholms råvaruförsörjning.

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- utarbetandet av en lokalpolicy i syfte att genomföra besparingar och effektiviseringar i stadens lokalanvändande,
- inventera fastighetsbeståndet för att möjliggöra vidare renodling.

Lokalpolicy

I nämndens uppgifter ligger att vara en specialistnämnd för att förse staden med ändamålsenliga lokaler. För att denna uppgift ska kunna fullgöras krävs att en policy för lokalanvändning utarbetas. Inriktningen ska vara att inventera behoven och genomföra besparingar och effektiviseringar inom stadens lokalanvändning. Bland de komponenter som krävs för att möjliggöra effektiviseringarna ligger att nämnden tillsammans med Stadsledningskontoret sätts att tillse att policyn efterlevs. Det innebär också att policyn ska följas av samtliga av stadens förvaltningar.

Renodling av fastighetsbeståndet

Idag äger staden genom Fastighets- och saluhallsnämnden en mängd fastigheter som saknar kommunalt ändamål. För att renodla fastighetsbeståndet och skapa ett förändringstryck på verksamheten bör ett årligt försäljningsbeting om 1 miljard kronor införas. Detta beting ska gälla exklusive eventuella interna kommunala överföringar och avse såväl mark som fastigheter. Utöver att kapital för nödvändiga investeringar frigörs genom försäljningarna innebär renodlingen också att nämnden kan fokusera på de behov som staden har för de kommunala kärnverksamheterna.

Råvaruförsörjningen

I en nämnd som volymmässigt har en slagsida åt fastighetsförvaltning är det lätt att uppgiften att säkerställa stadens råvaruförsörjning glöms bort. Det är därför viktigt att understryka att nämnden ska värna stadens saluhallar, även i de fall de inte ägs av staden. Försörjningsbehovet måste tillgodoses även när det står i konflikt med stadens andra angelägna mål.

Nej till stiftelsebildning

Nämnden äger och förvaltar idag stora tillgångar i form av mark utanför stadens gränser. Det är angeläget att dessa inte låses i en stiftelse som omöjliggör framtida utveckling och tillväxt. För de fall Stockholms grannkommuner föredrar att bevara de grönområden som Stockholms stad idag äger bör staden sälja den aktuella marken till dessa kommuner.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Fastighets- och saluhallsnämnden godkänns.
2. Planerna på att inrätta en land- och egendomsstiftelse ska avbrytas

IDROTTS- OCH KULTURNÄMNDEN

Idrottsnämnden och kulturnämnden slås ihop och en gemensam nämnd bildas med helhetsansvar för alla stadens fritidsverksamheter i form av idrott och kultur med tonvikt på verksamhet för barn och ungdomar. Nämnden har också över ansvaret från de tidigare stadsdelsnämnderna vad gäller lokal kultur- och föreningsverksamhet i olika former samt stadens parklekar och hemgårdar. Under nämnden kommer också Stadsmuseinämnden och Stockholms Stadsteater AB samt Stadsarkivet med egen förvaltning att sortera.

Idrottsverksamheten

Nämndens arbete ska vara till nytta för alla idrottande och motionerande stockholmare. Nämndens arbete ska stödja och uppmuntra enskildas idrotts- och friluftsverksamhet, såväl genom föreningsliv som spontanaktiviteter. Särskilt ska nämnden stödja barns behov av lek och aktiviteter genom bra villkor och lättillgängliga anläggningar. Detta ska styras av det nya idrottspolitiska program som är under utarbetande. De mål och prioriteringar som anges i programmet skall beaktas i beslut som nämnden fattar.

Driften av anläggningar bör upphandlas i så hög grad som möjligt för utveckling och ökad mångfald. Driften av Stockholms stadion är ett exempel på en lämplig upphandling som bör göras.

Likabehandling av idrottsutövande

Stockholmarna motionerar på ett otal sätt och i det mest skiftande former. Under det senaste decenniet har inte minst olika gym- och motionsanläggningar drivna av olika motionskedjor blivit allt populärare. Det är viktigt att stadens insatser för motion kommer alla till del i lika stor omfattning oavsett hur man väljer att motionera och idrotta. Flickor och pojkar ska stödjas i lika hög grad. Det är därför viktigt att nämnden har förmåga att följa utvecklingen och kontinuerligt studerar hur och under vilka former stockholmarna aktiverar sig. Nya idrotter ska ha samma rätt som de traditionella grenarna.

Entréavgifter, planhyror och öppethållande

En övergripande ambition bör vara att vuxenentréer i högre utsträckning motsvarar en rimlig kostnadstäckande nivå. Skälen för att subventionera entréavgifterna för barn och ungdomar är starkare, men det kan finnas skäl att se över formerna för hur dessa subventioner ska komma ungdomarna till del.

Stora underhållsbehov vid idrottsanläggningarna

Nämnden bör söka samverkan med näringslivet i syfte att engagera fler i upprustningen av idrottsanläggningar. Möjligheten att frigöra kapital genom försäljning av fastigheter inom nämnden bör också prövas.

Tillgänglighet för funktionshindrade

Fortsatta insatser krävs för öka tillgängligheten vid stadens idrottsanläggningar. För tillgänglighetsskapande åtgärder avsätts medel i gatu- och fastighetsnämndens investeringsplan. Nämnden ska ta fram en plan för dessa åtgärder.

Investeringar

Behovet av idrottshallar är fortsatt stort i staden. Inomhusidrotten har under 1990-talet vuxit explosionsartat med brist på träningstider som följd. Ett exempel är innebandy som är en sport som har fortsatt att växa.

Det är viktigt att planerna på att bygga 4-5 mindre hallar geografiskt spridda över staden fullföljs. Dessa hallar, med måtten 20x40 meter, är trots det mindre formatet ändå godkända för flera inomhusidrotter. Efter omfattande kontakter med idrottsrörelsen står det klart att denna typ av hallar bäst svarar mot de behov som idrottsrörelsen står inför. Ett annat stort behov är ytterligare konstgräsplaner för fotboll. Klimatet i Stockholm ger inte de bästa förutsättningarna för att bedriva träning, men med konstgräsplaner kan säsongen förlängas betydligt.

Vid dessa planer bör nämnden nära samarbeta med såväl näringsliv, idrottsrörelsen och stadens övriga nämnder.

Utveckling av idrottsplatser

Nämnden har de senaste åren genomfört flera satsningar som finansierats genom att resurser frigjorts i samband med markexploatering. Detta är positivt. I de fall idrottsytor tas i anspråk för kommersiell byggnation skall fullgod kompensation utgå i form av ersättningsanläggningar eller genom att idrottsfunktioner flyttas till annan plats. Detta är något som både idrotten och näringslivet kan dra nytta av.

Kulturverksamheten

Nämnden ansvarar för stadens kulturverksamhet. Nämnden är också arkivmyndighet och ansvarar för Stockholms stadsarkiv. Nämnden ska följa och främja utvecklingen av kulturlivet i staden och inom sitt verksamhetsområde ombesörja stadens bidragsgivning till kulturell verksamhet. Kulturnämnden ska svara för verksamheten vid Stadsbiblioteket och stadens övriga bibliotek, Kulturhuset, stadens konstkansli med mera, samt svara för konstnärlig utsmyckning av allmänna platser.

Nämnden ska tillhandahålla kulturskoleverksamhet i hela staden. Stockholm ska ha ett rikt kulturutbud, präglat av frihet, mångfald och kvalitet samt tillgänglighet.

Stockholm är ett kulturellt centrum för regionen och landet. Stadens kulturutbud är till nytta och glädje för hela regionen och bidrar genom sin mångfald till

Stockholms attraktivitet. Stockholm är en internationell kulturstad med ett brett utbud av teatrar, musikproduktion och konst.

Mål för verksamheten

Nämnden ska:

- * garantera frihet, kvalitet, mångfald och tillgänglighet inom kulturområdet,
- * främja ett rikt, varierat och levande kulturliv för stadens alla invånare,
- * främst stödja kultur för barn, ungdomar och funktionshindrade,
- * tillhandahålla utställnings- och programverksamhet,
- * svara för stadens bidragsgivning till kulturorganisationer,
- * vårda, värna och levandegöra stadens kulturarv,
- * främja människors bildningssträvanden.

Ett fritt kulturliv är garanten för ett demokratiskt samhälle. Ett kulturliv där mångfalden frodas i både uttryck och deltagande ger alla chansen att hitta sitt eget sätt att delta. Ett kulturliv med höga kvalitetskrav ger människor möjligheter till djupa upplevelser eller insikter.

Alltför ofta används kulturen som ett sätt att lösa andra problem i samhället, exempelvis arbetsmarknadspolitik. Detta har vi lämnat i Stockholms kulturpolitik.

De statliga kulturpolitiska målen har inte kunnat uppnås på 30 år. De är föråldrade och måste utvecklas. Stockholms kulturpolitik ska vara modern och anpassad till dagens krav.

Stockholms kulturpolitik uppmuntrar:

- * läsning, böcker och bildning,
- * nytänkande,
- * hög professionalitet och konstnärlig kvalitet,
- * barns och ungdomars tillgång till och deltagande i kulturlivet,
- * fler finansieringsformer av kulturlivet än de offentliga,
- * ett gott samarbete med fria kulturutövare.

Biblioteksverksamheter

Bildning och kunskap har under senare år nedvärderats i Sverige och måste nu få en renässans. I Stockholm sker detta genom en reformering av skolan och en aktiv kulturpolitik.

Litteraturen är en unik källa till kunskap, förståelse och fördjupning. Det är därför viktigt att bokanslaget ligger kvar på hög nivå.

Biblioteken ska värnas och utvecklas. Biblioteken är sedan den 1 januari 2001 en sammanhållen enhet, nära knutna till varandra genom Stockholms stadsbibliotek. Med det nya kommunövergripande biblioteksdatasystemet blir kopplingen mellan biblioteken allt tydligare. Denna samordning ger ökade möjlig-

heter att utveckla verksamheten. Ett nytt ersättningssystem ska utredas och prövas för biblioteken med en fast och en rörlig del kopplat till antalet besök respektive utlåning. En resurssatsning görs på biblioteken under år 2006.

Prioritera barn och unga

Barn och ungdomar ska ha god tillgång till ett rikt kulturutbud. Genom barnen kan grunden läggas för framtidens nya kulturmönster. Bland dem som är unga i dag finns den kulturellt medvetna publiken i framtiden och här finns framtidens kulturskapare. Den tydliga prioriteringen av barn och unga ska fortsätta.

Kulturskolan erbjuder Stockholms barn och ungdomar bland annat musik- och teaterundervisning. Att bereda plats för alla barn och ungdomar i Kulturskolans frivilliga verksamheter är ett prioriterat område. Verksamheterna inom Kulturskolan ska beredas plats i skolans lokaler. Kulturskolan ska prioriteras framför andra utomstående fram till klockan 18.00 på vardagarna.

Verksamheten för barn och unga ska utvecklas inom biblioteken, bland annat genom skrivstugor, sagoläsning, läxhjälp och författarbesök. Liknande projekt kan även utökas inom skolornas verksamhet, där Läsning pågår är ett exempel.

Verksamheten Kultur för de unga är en viktig kraftsamling för att ge Stockholms förskolebarn och skolelever tillgång till kulturlivet. Det sker dels genom informationsinsatser, dels genom att alla förskolor och skolor i Stockholm erbjuds att se bland annat teater- och dansföreställningar till halva priset. Varje skola ska få särskilda medel att använda till kultur.

Kulturhuset är, med sitt centrala läge och sin mångskiftande och uppskattade verksamhet, en mötesplats för kulturlivet, kulturintresserade stockholmare och turister. Utomstående aktörer i Kulturhuset utgör positiva tillskott som bidrar till Kulturhusets attraktivitet. Det lockar nya besökare till Kulturhuset och breddar utbudet. Fler fristående aktörer inom kultursektorn bör ges utrymme i Kulturhuset för att ytterligare förnya verksamheten. Dessa nya verksamheter bör dessutom kunna generera ökade intäkter.

Liljevalchs bör rustas upp samtidigt som en utredning bör göras om hur verksamheten med de moderniserade lokalerna som grund ska kunna nå en mer fristående ställning.

Stadens institutioner ska sträva efter ekonomiskt samarbete med utomstående.

Parklekar och hemgårdar

Stockholms parklekar är en unik verksamhet som sedan de infördes har spelat en viktig roll för många stadsbarn. Parklekarna syftar till att barn och föräldrar ska vara där tillsammans samtidigt som barnen ges tillfälle att leka med andra barn och utrustning. Nämnden uppmanas att bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad. Exempel på verksamheter som skulle kunna samutnyttja lokalerna är caféverksamhet och mellanstadie-

verksamhet. Driften av parklekarna skulle på detta sätt kunna erbjudas utomstående entreprenörer. Oavsett vilka andra verksamheter som bedrivs i parklekarna bör föräldrar och barn som inte är en del av dessa verksamheter också få utnyttja parklekarnas lokaler.

I Stockholm finns sex hemgårdar, Birkagården, Skeppsholmsgården, Södergården, Midsommargården, Mäster-Olofsgården samt Timmermansgården. De fyller en viktig funktion, framför allt för barn och ungdom. Det är viktigt att nämnden stöder de hemgårdar som finns och att de tillåts bedriva och utveckla sin verksamhet under betryggande former. Hemgårdar bedriver även verksamhet som finansieras med pengssystem. De bör även uppmuntras att lägga anbud på verksamheter som staden upphandlar i konkurrens.

Kulturstödet

Stadens ekonomiska kulturstöd ska garantera frihet, mångfald och kvalitet i kulturlivet. Stödet ska främst inriktas till kultur för barn och ungdomar. Den verksamhet nämnden stöder ska grundas på mångfalds-, kvalitets- och tillgänglighetskrav. För att öka tillgängligheten för funktionshindrade till det fria kulturlivet är det angeläget att kulturförvaltningen bistår med checklistor och rådkring tillgänglighetsfrågor.

På sikt bör kulturstödet minskas och ersättas av andra finansieringsformer, som t ex sponsring och ökade biljettintäkter. Detta är viktigt för institutioners, fria gruppers och människors integritet, såväl som för deras ekonomiska självständighet. Sponsring kan också vara ett effektivt medel att nå nya publikgrupper. Det ateljéstöd som idag utgår till professionella konstnärer med flera ska på sikt helt tas bort. Även olika former av verksamhets- och projektstöd bör minskas, så även stödet till folkbildning.

Kvalitetsupphandling

Arbetet med upphandling ska fortsätta och bör intensifieras. Kulturnämnden driver flera viktiga kommunala institutioner och verksamheter. Inom de flesta områden finns det delar som kan upphandlas. Staden ska dock inte upphandla det konstnärliga ansvaret inom de egna institutionerna. I stället ska det redan pågående samarbetet mellan staden och en mångfald fria kulturutövare fortsätta och utvecklas. En mångfald av utövare bidrar till att förstärka kvaliteten och utveckla verksamheterna i såväl privat som kommunal regi.

Nämnden tillförs 539,2 mnkr från stadsdelsnämnderna samtidigt som nämnden övertar ansvaret för verksamheten för barn och ungdom. Dessutom överförs 60,8 mnkr från stadsdelsnämnderna samtidigt som nämnden övertar ansvaret för kultur- och föreningsverksamheten. Av dessa medel öronmärks 50 mnkr för besök till kulturverksamheter inom grundskolan där teater- och museibesök.

10 mnkr tillförs nämnden för satsningar inom biblioteken, med speciell fokus på barn- och ungdomsverksamhet. Nämnden tillförs även 2,0 mnkr för satsningar inom Stadsmuseet, varav en miljon till kulturmiljövård med inventering, dokumentation och bevarande, samt en miljon till utställningsverksamheten,

främst Medeltidsmuseet. Staden genomför dessutom en satsning på nationaldagsfirande i nämndens regi, för vilket nämnden tillförs 9,0 mnkr.

STADSMUSEET

Nämnden ska

- * verka för att vårda, värna och levandegöra stadens kulturhistoriska värden,
- * genom inventeringar, undersökningar, dokumentation, forskning och insamling bilda arkiv och samlingar som är grunden för kunskapsförmedling,
- * verka genom utställningar, faktarum, pedagogisk verksamhet, föreläsningar, publikationer och stadsvandringar,
- * utgöra stadens kompetens i arkeologiska och byggnadshistoriska frågor,
- * prioritera barn och ungdomar som målgrupp för verksamheten.

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * ny teknik, bland annat digital tillgänglighet, behöver utvecklas,
- * kvalitet, upphandling och konkurrens.

Lokalfrågorna kopplade till Stadsmuseets unika samlingar kommer att lösas de närmaste åren genom de åtgärder som nu har påbörjats. Nämnden har ett lagreglerat ansvar att förvara dessa samlingar på ett betryggande sätt. I ett längre perspektiv bör man vad gäller arkiv- och magasinlokaler undersöka möjligheterna att anlita någon utomstående entreprenör utanför centrala Stockholm som har specialiserat sig på lagerverksamhet för mindre frekventa föremål, vilket även bör medföra kostnadsbesparingar som frigör medel som istället kan användas i verksamheten.

I linje med stadens övergripande e-strategi genomför Stadsmuseet ett projekt som syftar till att göra en större del av museets rika samlingar tillgängliga över Internet. En databas med digitala bilder avsedda för försäljning ska upprättas och utgöra grunden för en bildbyråverksamhet. Dessutom deltar museet i stadens utveckling av en gemensam byggnadsdatabas. Inom den byggnadshistoriska avdelningen kommer digitala kartor att upprättas över stadens fornlämningar. Klassificeringen av bebyggelsen i ytterstaden fortsätter.

Kommittén för Stockholmsforskning

Kommittén har till uppgift att planlägga och stödja angelägen Stockholmsforskning, dels genom utgivning av monografier, dels genom bidrag till vetenskapligt forsknings- och utredningsarbete. Kommittén har förlagsverksamhet genom Stockholms Förlag.

Stadsarkivet

Stadsarkivet är en egen förvaltning med en egen förvaltningschef som sorterar under Idrotts- och Kulturnämnden.

Väl ordnade arkiv är en nödvändighet för det demokratiska och öppna samhället. En väl fungerande arkivverksamhet är en förutsättning för att offentlighetsprincipen ska fungera. Arkiv möjliggör en kritisk granskning av makthavare och de beslut som fattas. De möjliggör också forskning ur historiska perspektiv och säkerställer en god tillgång till information för kommande generationer.

I stadsarkivet finns ett omistligt kulturarv. Att bevara, vårda och levandegöra stadens kulturarv är viktiga uppgifter för stadsarkivet. Historieintresset tycks vara stort i staden. Det är viktigt att ständigt finna nya former för att levandegöra stadens historia och samtidigt uppmärksamma stockholmarna på den historie- och kunskapsskatt som stadsarkivet utgör. Samverkan mellan stadsarkivet och skolan genom Det historiska laboratoriet är en viktig del i det fortsatta arbetet.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Idrotts- och Kulturnämnden, Stadsmuseet samt Stadsarkivet, godkänns.
2. Idrotts- och kulturnämnden ska främst inrikta sin verksamhet på fritidsverksamheter inom idrott och kultur samt bibliotek för barn och ungdom samt funktionshindrade.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda och pröva ett nytt ersättningsystem för biblioteken som bygger på en fast och en rörlig del kopplat till antalet besök respektive utlåning.
4. Idrotts- och kulturnämnden ska göra en översyn av olika former av verksamhets- och projektstöd i syfte att minska kostnaderna.
5. Idrotts- och kulturnämnden ska utreda hur kulturstödet kan minska i syfte att minska kostnaderna.
6. Idrotts- och kulturnämnden ska utreda hur ateljéstödet kan avvecklas och ersättas med utökade konstinköp.
7. Idrotts- och kulturnämnden ges i uppdrag att utöka andelen sponsring i sina verksamheter.

KONSUMENTNÄMNDEN

Den röd-gröna majoriteten har instiftat en Konsumentnämnd. Beslutsärendena nämnden avhandlat är få och har i huvudsak syftat till att begränsa handel.

Det finns många frivilliga föreningar som driver konsumentfrågorna. Dessutom finns ett statligt Konsumentverk.

Konsumentnämnden är inte kommunal kärnverksamhet. Stadens uppgift är inte heller att försöka förbjuda vissa typer av försäljning.

Istället borde Stockholm ta ett ansvar för att underlätta för företagande och handel. Ett sådant ansvar bör åligga kommunfullmäktige. För att stärka Stockholmaren som kund krävs konkurrens, enkla och tydliga regler, en snabbare planprocess och en rimlig skattebörda för företagare.

Konsumentnämnden skall avvecklas.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1.   Avveckla konsumentnämnden

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

KYRKOGÅRDSNÄMNDEN

Nämndens uppgifter

Kyrkogårdsnämnden svarar för förvaltningen av stadens egna och åt staden upplåtna begravningsplatser samt för frågor som rör begravningsverksamheten. Till kyrkogårdsnämndens uppgifter hör också att långsiktigt tillgodose behovet av mark för begravingar.

Mål för verksamheten

Nämnden ska:

- * bereda gravplats åt avlidna stockholmare,
- * förvalta och tillgängliggöra anläggningarna,
- * ge information om begravningsverksamheten.

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * förstärka kvalitetsarbetet, upphandling och konkurrens.

Nämnden ska i sin helhet finansieras av begravningsavgiften som fastställs av kommunfullmäktige. Några ytterligare avgifter får enligt lag inte tas ut av ett dödsbo för de ingående tjänsterna. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras till nästkommande budgetår.

För år 2006 föreslås begravningsavgiften utgöra 7 öre per skattekrone.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Kyrkogårdsnämnden godkänns.

MARKNÄMNDEN

Markkontoret

Nämndens uppgifter

Marknämnden har ett samlat ansvar för förvaltning av mark samt exploatering och byggande av bostäder och företagsområden. Nämnden ansvarar för mark-anvisningar och exploateringsavtal, köp och försäljning av mark, byggnader och upplåtelser genom tomträttsavtal och arrenden. Nämnden ansvarar vidare för myndighetsutövning avseende hamnfrågor.

Nämnden skall även ta över den fysiska verksamhet som stadsdelsnämnderna idag ansvarar; t ex ansvar och skötsel av parker.

Mål för verksamheten

Nämnden skall:

- * bidra till Stockholms tillväxt genom att skapa förutsättningar för ökat bostadsbyggande
- * Skapa förutsättningar för en blandning av boendeformer i staden.

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * fortsätta arbetet med försäljning av tomträttsmark till småhusägare
- * utveckling av marknämndens organisation och ekonomistyrning
- * upprustning och underhåll av grönområden
- * förbättrad tillgänglighet för funktionshindrade
- * kvalitet, upphandling och konkurrens

Skapa förutsättningar för fler bostäder

Exploatering

Det behövs fler bostäder i Stockholm. De närmaste åren finns planer för att bygga 21 000 lägenheter. Under de senaste åren har antalet markanvisningar varit rekordstort i Stockholm.

Markanvisningar för nya bostäder dec 1998-sept 2002

Totalt 13 832 bostäder

varav 6 888 bostadsrätter

193 småhus/villor

575 kooperativa hyresrätter

4 336 hyresrätter (varav 3 293 kommunala)

Påbörjade och färdigställda bostäder i nyproduktion 1998 – 3:e kv 2002

	Påbörjade	Färdigställda
1998	885	1 224
1999	1 328	1 170
2000	1 310	1 150
2001	2 912	865
2002	2 732	2 432

Det är viktigt att nämnden bibehåller den höga nivån med att ta fram nya markanvisningar. Det är vidare viktigt för att möta behovet av nya investeringar i såväl bostäder som för näringslivets behov att redan detaljplanlagd mark kan tas i anspråk för ny bebyggelse. Nämndens markanvisningspolicy främjar konkurrens och mångfald. I första hand skall byggherrarna erbjudas att köpa marken. Vid byggande av hyresrättslägenheter erbjuds tomträtt. Stadens övergripande målsättning innebär att en blandning av upplåtelseformer skall uppnås. En speciell arbetsgrupp bör tillsättas inom markkontoret för att öka produktionen av småhus.

Det finns ett stort behov av bostäder för studenter. Marknämnden har det samordnande ansvaret för att öka byggandet av studentbostäder. Åren 2001-2005 byggdes och planeras för 3 600 studentbostäder i staden. Antalet studenter kommer att öka markant och fortsatta ansträngningar måste därför göras för att såväl finna mark för byggnation av studentbostäder som att kreativt söka befintliga fastigheter som kan disponeras för studentbostäder.

Under 2000 överfördes hamnstyrelsens mark tilldåvarande gatu- och fastighetsnämnden. Långsiktigt bör lämpliga delar av denna mark omvandlas till attraktiva områden med blandad stadsbebyggelse.

Nämnden skall fortsätta försöken med att anvisa mark genom anvisningstävlingar för att öka konkurrensen. Priserna kan därmed sjunka samtidigt som högre krav kan ställas på funktionen. Det är viktigt att spelreglerna är klara för alla och att samverkan sker mellan alla involverade aktörer. De flesta markanvisningarna kommer dock även framöver att tilldelas genom traditionell markanvisning.

Det är viktigt att boendekostnaderna hålls så låga som möjligt. I dag uppgår boendekostnaderna till en alltför hög andel av den disponibla inkomsten. Grunden för de höga boendekostnaderna är den hårda beskattningen på byggande och boende. I en nyproducerad lägenhet utgör skatter och avgifter mer än 60 procent av hyran. Staden kan bidra till att byggkostnaderna hålls nere bl.a. genom att se till att den kommunala beslutsprocessen inte fördröjs och att inte orimliga och fördyrande krav ställs på byggherrarna. I syfte att underlätta för byggherrar och andra parter i byggprocessen skall nämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ta fram förslag till förenklingar i planprocessen och

hur risken för dubbelarbete och oklara gränsdragningar mellan nämnderna kan minskas. Nämnderna skall dessutom i samverkan åstadkomma en snabbare planprocess i syfte att leva upp till målet att öka bostadsbyggandet. Vidare skall nämnden fortsätta att arbeta med redan fastställda punktlighetsmål för att förbättra service till medborgare och näringsliv.

Marksanering är en viktig åtgärd för att öka tillgången på byggbar mark i Stockholm. Genom det lokala investeringsprogrammet (LIP) lämnar staten bidrag till olika miljöprojekt. Staten borde dock ta ett större ansvar för gamla miljöföroreningar vilket även skulle främja bostadsbyggandet. Staden och privata aktörer svarar för huvuddelen av investeringarna. Det är viktigt att de investeringar som genomförs får bestående miljönytta. Det är även viktigt att miljöstörningar till följd av själva saneringsarbetet minimeras. Samverkan skall därför så långt som möjligt ske med andra aktörer, t.ex. företag och organisationer. För att minimera miljö- och trängselproblem i samband med transporter av sanerings- och krossmassor bör alternativ till vägtransporter prövas, exempelvis sjötransporter. Genom bättre logistik kan även antalet transporter minskas, vilket bl.a. projekt inom Hammarby Sjöstad visat.

Ytterstadens attraktionskraft kan ökas genom komplettering av infrastruktur, tillskott av arbetsplatser, utbildningsinstitutioner och hotell, upprustning av den fysiska miljön, nyproduktion av bostadsrätter, villor och radhus samt omvandling av hyresrätter till bostadsrätter. Detta i sig är en stor satsning på ytterstadsområdena. Samtidigt har nämnden även i fortsättningen en viktig roll i den s.k. ytterstadssatsningen. Det gäller framför allt regelbundna kontakter med boende och företag inför satsningen på exempelvis grönområden, förbättring av belysning vid gångvägar och lösning av lokala transportproblem. Nämnden har även en viktig roll i genomförandet av Kista visionen. Arbetet fortgår med att genomföra intentionerna i den nya strukturplanen för Kista. Kommunfullmäktige beslutade i september 2002 om en vision för Söderort och inriktning för genomförande av visionen. Visionen behandlar hur Söderorts goda kvaliteter kan utvecklas och lämnar förslag till åtgärder inom de områden där förbättringar behövs. Berörda nämnder har sedan dess arbetat med genomförandet av visionen och kommunstyrelsen haft en koordinerande roll i arbetet.

Investeringar

Förfallet av *Slussen* är långt gånget. Efter en tävling om Slussens utförande finns nu ett vinnande förslag på stadens bord dessutom har ett referensalternativ tagits fram. Inriktningsbeslut om Slussens utformning tas under hösten 2005. Inför detta beslut är det viktigt med ett brett samråd. Byggstart sker tidigast 2009.

Försäljning av mark och byggnader

Det finns inget egenvärde för en kommun att äga fastigheter och mark. Genom planmonopolet har kommunen stor rådhighet över marken. Långsiktigt skall endast sådana fastigheter och sådan mark, vilka oundgängligen måste ägas av staden för att stadens verksamheter skall kunna fungera, bibehållas i stadens

ägo. Försäljningar i enlighet med den av nämnden utarbetade försäljningspolicy fortsätter under perioden.

Stockholm som besöksstad

Ett ökat hotellutbud är en förutsättning för att besöksnäringen och affärsresandet skall kunna utvecklas. Planarbete och byggande av hotell pågår bl.a. vid Slussen, Lindhagensplan, Kristineberg och Liljeholmstorget. I utvecklingen av ytterstaden är detta också en viktig del att beakta när nya bostäder och arbetsplatser byggs. Nämnden är ansvarig för att samordna så att fler hotellprojekt kan genomföras.

Större och för staden strategiska investeringar som ännu är under planering handlar om förnyelse av cityområdet. Arbetet med förnyelsen av Sergels Torg fortgår. I City genomförs också upprustningar av Sergelgatan och andra strategiska platser i innerstaden t.ex. i syfte att bygga bort miljöer som inbjuder till kriminalitet. I samband med cityförnyelsen måste också trafiksituationen, tillgången till p-platser för besökande och boende, framkomlighet m.m. lösas.

Utvecklingen av Sabbatsbergsområdet medför bl.a. ett stort tillskott av nya bostäder. Detta ställer krav på Vasaparken.

Organisation och ekonomistyrning

Nämnden skall vidta åtgärder för att säkerställa att affärsmässighet, konkurrens och objektivitet beaktas i upphandlingsprocessen samt att dokumentation och arkivering sker på ett tillfredsställande sätt.

Nämndens investeringar har en långsiktig påverkan på stadens kostnader och intäkter. En viktig del i översynen är därför att vidareutveckla metoder för att detta skall kunna beaktas redan vid beslut om genomförande av investeringar.

Ett framtida minskat innehav av mark och byggnader utgör också en viktig parameter .

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Marknämnden godkänns.
2. Staden ska uppvakta regeringen i syfte att förenkla regelverket för byggande samt minska skatterna för byggande och boende

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Miljö- och stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret

En sammanslagning av Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden innebär att staden renodlar och samlar sitt myndighetsansvar för dessa frågor. Sammanslagningen leder till att kontakterna underlättas för kommunens medborgare och företag. Flera samordningsvinster nås vilket både resulterar i lägre kostnader och kortare handläggningstider. Miljöaspekterna kan exempelvis komma in tidigare i planeringsskedet.

Uppgifter

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har stadens myndighetsansvar för den fysiska planeringen genom detaljplan samt planprocess, bygglov, bygganmälan och inom miljö- och hälsoskyddsområdet genom livsmedelshantering, miljöfarlig verksamhet mm.

Nämnden svarar även för övergripande planering avseende bostadsförsörjning och arbetsplatser, energiplanering, luftövervakning, bullerbekämpning och djurskyddsfrågor. Därutöver står nämnden för viss samordning inom plan- och miljöområdet.

Mål för verksamheten

Nämnden skall:

- * skapa förutsättningar för ökat bostadsbyggande
- * utveckla och ta tillvara stadens kvaliteter och karaktär
- * främja ett företagervänligt klimat genom bl.a. punktlighetsmål
- * verka för skydd av människors hälsa och av miljön och därigenom bidra till en långsiktigt hållbar utveckling.
- * verka för en god miljö genom bl a låga utsläpp till luft, mark och vatten samt bullernivåer

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * den fortsatta förnyelsen av Stockholms city
- * ytterstadens förnyelse
- * förenklad plan- och bygglovshantering
- * kvalitet, upphandling och konkurrens
- * ökad planberedskap
- * utveckling av det utåtriktade miljöarbetet/miljöinformationen

Ett attraktivare Stockholm

I Stockholm förenas påtagligt den internationella storstadens intensitet med god miljö och grönområden. Välbyggda stadsdelar och effektiv infrastruktur är andra kända karaktäristika att värna om och utveckla. En av nämndens främsta uppgifter är att bidra till att Stockholm blir en ännu bättre stad att leva, bo och verka i för alla stockholmare.

Det handlar om att åter bygga en stad med dess naturliga variation i form och innehåll, att bevara och utveckla stadens kvaliteter. Staden utgör även ett mycket resurseffektivt boende och bidrar därför även till en god miljö.

Det handlar också om att med väl avvägda åtgärder lyfta vissa ytterstadsområden och koppla dem till närliggande stadsdelar. Järvafältet och Årstafältet är två uppskattade rekreations- och grönområden i staden. I norr kan Järvafältet bli en länk mellan Rinkeby och Kista. I söder kan Årstafältet få en liknande roll för Östberga och Årsta.

I gamla institutionsparker som Långbro och Beckomberga öppnas möjligheter för att skriva ännu ett kapitel om Stockholms karaktäristiska samspel mellan bebyggelse och grönska.

Det handlar vidare om att öka mångfalden. Stadens olika delar skall präglas av en egen identitet, men med ett stort mått av variation inom den lokala stadsdelen. Alla delar av Stockholm skall ha olika upplåtelseformer och en variation inom bebyggelsen. Stadsplanering kan ha en stor betydelse för integrationen i staden. Såväl de nya radhusområdena i Rinkeby och Rågsved som de nya bostäderna i de kontoriserade delarna av Stockholms innerstad är exempel på projekt, som ökar variationen inom bebyggelsen och därmed integrationen i staden. Tyvärr har det rigorösa regelverket vid bostadsbyggande en hämmande effekt när det gäller möjligheter till nya lösningar.

Planera för de nya stockholmarna

Stockholm är en stad i stark tillväxt. Många människor lockas av den puls och de möjligheter som Stockholm erbjuder. Inflyttningen och den naturliga befolkningsökningen innebär fantastiska möjligheter, men ställer också höga krav på att skapa förutsättningar för fler bostäder och arbetsplatser. Under de närmaste åren planeras för ca 21 000 nya bostäder i Stockholm. Arbetet präglas av en förtätning av staden med hänsyn till dess årsringar.

Planarbete och byggande pågår för bostäder och arbetsplatser i Liljeholmen-Årstadal, Hammarby Sjöstad, Nordvästra Kungsholmen, Västra city och i de gamla sjukhusområdena Långbro, Beckomberga och Sabbatsberg. Det är viktigt att dessa områden redan från början planeras med en blandning av funktioner – arbetsplatser, bostäder, butiker och parker. Det är också angeläget att planera för fler flykting-, studentbostäder samt bostäder för äldre.

För att möta behovet av nya bostäder och lokaler är det viktigt att markinnehav och nybyggda områden utnyttjas på bästa sätt, vilket innebär att en generell hög exploateringsgrad bör eftersträvas. För att Stockholm ska kunna växa krävs både nya enfamiljshus men också riktigt höga hus. För att upprätthålla kvaliteten i byggandet finns riktlinjer i översiktsplanen och byggnadsordningen. Det är vidare angeläget att skapa förutsättningar för inredning av vindar för att nya bostäder skall kunna komma till stånd, inte minst i innerstaden. De krav som ställs vid ombyggnationer och inredning av vindsutrymmen i dag är orimliga och bör mjukas upp.

För att korta ledtiderna för nya bostäder och möta behovet av nya företagsetableringar måste planberedskapen öka. Stadsbyggnadsnämnden tillförs därför 5 miljoner kronor extra för att starta planarbetet med kommande bostäder och arbetsplatser.

Naturresevat i Stockholm utgör många härliga rekreationsområden. En för stor upplåsning kring ett stort antal områden riskerar dock att låsa fast planeringen för det framtida Stockholm i ett läge där bostadsbyggnation och nödvändiga infrastrukturella satsningar blir lidande. Stockholm behöver grönområden men ett totalstopp för utveckling får inte genomföras.

Fortsatt förnyelse av City

Stockholms centrala delar har genomgått och genomgår nu en förnyelse i syfte att skapa en ljusare, varmare och tryggare stadskärna. Såren efter 60- och 70-talens rivningshysteri läks, kvarter som lämnas öde efter mörkrets inbrott har tillförts ca 1 300 bostäder och medborgarna ges möjlighet att återta områden som under lång tid präglats av kriminalitet. Detta arbete skall fortsätta och intensifieras. Förnyelseprocessen innebär även att gaturum rustas upp och anpassas till en modern storstad. Stadens gaturum måste ge förutsättningar för det myllrande stadsliv som vi förknippar med en storstad som Stockholm. Mäster Samuelsgatan och Klarabergsgatan kommer att utvecklas till nya attraktiva huvudstråk i staden. Parkeringshuset Elefanten har ersatts av bostäder och kontor. Byggnader i innerstaden skall innehålla butiker, caféer och restauranger i bottenvåningarna med kontor och bostäder ovanför.

Länsstyrelsens agerande i bostadsfrågor är oroväckande och riskerar att stoppa cityförnyelsen genom att förhindra bostadsbebyggelse i innerstaden. Tillämpningen av miljöbalken slår i vissa delar mycket hårt mot Stockholm som storstad.

Ytterstadens förnyelse

Ytterstadens attraktionskraft kan ökas genom komplettering av infrastruktur, tillskott av arbetsplatser, utbildningslokaler, hotell och nyproduktion av bostadsrätter, villor och radhus. Nämnden skall stödja denna utveckling i ytterstaden. De nya radhusområdena i Rinkeby och Rågsved är exempel på projekt, som ökar ytterstadens attraktionskraft. En viktig uppgift för stadsbyggnadsnämnden är att hitta fler sådana projekt i ytterstaden. Småhus- och radhusområden måste finnas med i den långsiktiga bostadsplaneringen.

Nämnden har en viktig roll i genomförandet av både Kista- och Söderortsvisionen. Den nya strukturplanen för Kista är en viktig del av detta arbete. En rad detaljplanearbeten kommer att pågå under de kommande åren med utgångspunkt i strukturplanen. Arbetet med Söderortsvisionen genom ”Vision för Söderort”. Visionen anger utgångspunkter för hur den södra ytterstaden skall utvecklas, vilket resulterat i både program- och planarbeten. Många Stockholmare önskar bo i småhus. Staden bör inventera markområden för att möjliggöra även denna typ av boende.

Förenklad plan- och bygglovshantering

En viktig åtgärd för att uppnå ytterligare ökning av bostadsbyggandet är att påskynda framtagandet av detaljplaner. Genom en förenkling av plan- och bygglagens praktiska tillämpning kan planprocessen effektiviseras utan att medborgarinflytandet minskas. Arbetsmetoder måste tas fram så att miljö-, tillgänglighets- och näringslivsaspekter bevakas. Ambitionen bör vara att på sikt halvera tiden från start till färdig detaljplan. Nämnden har fått utökad delegation att besluta om detaljplaner. Planer kan antas av nämnden, om en kvalificerad majoritet i nämnden godkänner förslaget. Nämnden bör också se över möjligheten att effektivisera samråds- och remissförfarandet, såväl internt i staden som externt.

I syfte att underlätta för byggherrar och andra parter i byggprocessen skall nämnden fortsätta arbetet med att ta fram förslag till förenklingar av planprocessen. Nämnden anmodas också att arbeta vidare med redan fastställda punktlighetsmål i syfte att förbättra servicen till medborgare och näringsliv. Handläggningen av bygglov måste effektiviseras. Ökade personalresurser finansieras genom ökade intäkter.

Organisations- och utvecklingsfrågor

De närmaste årens förväntade ökning av bostadsbyggandet förutsätter att detaljplaner tas fram i ökad omfattning. Nämnden skall även upparbeta detaljplaner för kommande bostads, kontor och industriprojekt för att korta ledtiderna. Planakuten återinförs för att det ökade antalet planprojekt inte skall hindra mindre, men väsentliga, planändringar. Enklare bygglov bör beviljas ”över disk”.

Anpassning av bostäder

Bostadsanpassningsbidrag ges till funktionshindrade för att de skall kunna anpassa sin bostad med hänsyn till sina funktionshinder. Att dessa människor kan bo kvar hemma ökar livskvaliteten. Det minskar även behovet av biståndsinsatser.

Miljö

Myndighetsutövning inom miljöområdet

Huvuduppgiften på miljöområdet är att fullgöra myndighetsutövning. I detta arbete utgör miljöbalken, miljöprogrammet och stadens strategi för kvalitet och miljöledning viktiga utgångspunkter. Punktlighetsmål för myndighetsarbetet ska utvecklas. Möjliga effektiviseringar och samordningar till följd av den nya miljöbalken bör tas tillvara i utvecklingsarbetet och nämnden ska exempelvis utveckla egenkontrollprogram inom olika områden. Nämnden ska bland annat undersöka möjligheterna att utveckla myndighetssamarbetet med andra kommuner i regionen.

Miljöbalken har visat sig för dåligt anpassad till de regionala skillnader som finns i Sverige. Det är till exempel orimligt att bullernivåerna i Stockholms innerstad ska vara desamma som på landsbygden. Dessa krav har utvecklats till

ett stort hinder för byggandet av nya bostäder och staden bör uppvakta regering och riksdag för att få till stånd en ordentlig översyn av lagstiftningen på miljöområdet. Stockholms tillväxt ska inte hållas tillbaka eller försvåras på grund av alltför klåfingrig miljölagstiftning.

Nya uppgifter och skyldigheter har tillkommit till följd av den nya miljöbalken. Detta gäller bland annat avfallsområdet och kemiska produkter. Nämnden är exempelvis skyldig att ta fram en årlig tillsynsutredning och tillsynsplan över tillsynsobjekten samt upprätta register över verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Fortfarande finns ett behov av administrativa system och rutiner för att klara anpassningen till den nya miljöbalken. Med anledning av det utökade ansvaret för användning av olika kemiska produkter hos verksamhetsutövare och hantering av kemiska produkter hos detaljhandeln behövs en förstärkt tillsyn. Nämnden bör därför öka kompetensen inom detta område.

Nytt övergripande miljöprogram

Staden har antagit ett miljöprogram för Stockholm som gäller för perioden 2002-2006. Det moderata förslaget till miljöprogram innebar ett betydligt mer flexibelt och tillväxtinriktat miljöarbete. Miljöprogrammet måste omarbetas.

Vid implementeringen av det antagna programmet anser vi det nödvändigt att man i så stor utsträckning som möjligt tar hänsyn till stadens övriga mål och gör en bedömning av tillämpligheten av miljöprogrammets mål.

Att inrätta ett Miljöcentrum är ett gemensamt uppdrag till miljö- och stadsbyggnadsnämnden och näringslivs- och integrationsnämnden. Det är angeläget att skyndsamt föra arbetet vidare så att den kommunala servicen förbättras vad gäller miljöbalken och informationen.

Samtidigt är det viktigt att inte miljöprogrammet inte tillåts medföra stora byråkratiska processer och informationsinsatser på bekostnad av konkreta och realistiska åtgärder.

Vattenprogrammet

Vattenprogrammet är ett förvaltningsövergripande arbete som har inneburit en effektivisering av stadens insatser för vattenvård. Programmet ligger också helt i linje med EU:s direktiv för en gemensam vattenpolitik. Övervakning av tillståndet i vattenmiljön samt mätningar är ett arbete som kommer att fortsätta under 2006. I arbetet med att genomföra konkreta åtgärder bör samarbete sökas med andra aktörer, såsom nämnder, kommuner och bolag.

Markföroreningar

I staden finns mark- och segmentområden som är förorenade. Ett omfattande inventeringsarbete har bedrivits under flera år för att kartlägga och generera kunskap om stadens markföroreningar och för att undvika miljö- och hälso-

skyddsproblem i framtiden. Här behövs främst omfattande statligt stöd till staden för saneringsåtgärder.

Genom att fortsätta karteringsarbetet av förorenade områden kan nämnden erbjuda service till exploatörer i frågor om var förorenad mark är belägen. Även Marknämnden och Stockholm Vatten AB har behov av kunskap om var förorenade områden finns för att kunna göra prioriteringar av miljöinsatser. Ett saneringsproblem av mindre storlek är det farliga avfallet som placeras ut på stadens mark. Det kan snabbt bli ett miljö- och hälsoproblem och det är därför viktigt att agera snabbt. Det handlar bland annat om analys, borttransport och omhändertagande. Det går ofta inte att finna någon ansvarig och kostnaderna för bortforsling och övrig hantering får därför staden stå för.

Trafikmiljö

Miljöaspekter förknippade med biltrafiken utgör en av stadens utmaningar. En av de bästa åtgärderna för en bättre boendemiljö är avlastande kringfartsleder som flyttar trafiken från bostadsområdena. Den tekniska utvecklingen av bilar och däck har minskat de föroreningar som orsakas av fordonstrafiken. Genom ytterligare tekniska landvinningar som inte minst gör den nya tekniken billigare kan ytterligare stora miljövinster göras.

En av stadens viktigaste uppgifter är att kunna tillgodose alla de olika behov som föreligger i en dynamisk och växande storstad. Det ställer krav på en god miljö i kombination med goda ekonomiska och sociala möjligheter samt kräver goda kommunikationer av olika slag – kollektiva färdmedel, vägar för bil- och busstrafik, cykelbanor samt flyg-, båt- och järnvägsförbindelser av hög kvalitet. Att tillgodose dessa behov i ett sammanhang är en nödvändighet för stadens och regionens utveckling. Det är viktigt att fortsätta arbetet med åtgärder som förbättrar situationen.

Staden ska fortsätta satsningarna på miljövänlig fordonstrafik. Tillsammans med satsningar på kollektivtrafik och cykelbanor kan detta bidra till att miljön förbättras och att framkomligheten ökar. I den mån det är möjligt för nämnder och bolagsstyrelser bör dessa välja miljöfordon när äldre fordon byts ut.

Luftövervakningen har inneburit minskade kostnader med anledning av att kostnaderna för mätningarna har kunnat skäras ned och modelleringen har ökat. Gällande EU-direktiv ställer minimikrav på mätningars omfattning och kvalitet, vilket innebär att kraven har ökat vad gäller nya ämnen såsom bensen och partiklar. Nya miljökvalitetsnormer kommer att innebära ökade krav.

Livsmedel

En viktig fråga för stadens invånare är kvaliteten på livsmedel. Nämnden har ansvar för tillsynen inom livsmedelsområdet. Tillsynen över hälsoskyddsfrågor och matvarors tjänlighet har stor betydelse för att medborgarna ska känna sig trygga i sina val.

PCB i inomhusluft

Arbetet med inventering av fastigheter som kan misstänkas innehålla PCB inom ramen för LIP (lokala investeringsprogrammet) bör fortsätta och åtgärds-paket tas fram i samarbete med fastighetsägarna för konstaterade effekter på inomhusluft. Nämnden bör följa utvecklingen för att kunna bedöma vilka åtgärder som behövs för att kunna minska PCB i inomhusluft.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bär ansvaret för samordningen av det Agenda 21-arbete som bedrivs i stadens nämnder.

Utrednings- och statistikkontoret (USK)

Uppgifter

USK ska säljas under år 2006. Det finns ingen anledning att staden bedriver denna verksamhet i egen regi. Det kan även finnas stora fördelar att samordna behovet av information över länets kommuner och landstinget.

Fram till dess att USK säljs ska kontoret tillgodose stadens behov av utredningsstöd, statistik och prognoser som underlag för stadens verksamhet, planering och uppföljning samt tillgodose efterfrågan på undersökningar baserade på intervjuer och enkäter. Kontoret ska också tillhandahålla statistiska uppgifter av allmänt intresse. USK är i huvudsak intäktsfinansierat.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden samt Utrednings- och statistikkontoret godkänns,
2. Kommunfullmäktige beslutar att höja de så kallade parkeringstalen så att de bättre överensstämmer med det faktiska bilinnehavet
3. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta ett nytt miljöprogram som inte är tillväxtfientligt.

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

RENHÅLLNINGSNÄMNDEN

Nämndens uppgifter

Renhållningsnämnden svarar för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering. Nämnden ska härvid tillse att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutar.

Mål för verksamheten

Nämnden ska:

- * främja en miljömässig och kostnadseffektiv hantering av avfall,
- * svara för att stadens lagstadgade avfallshantering ombesörjes på ett miljömässigt och kostnadseffektivt sätt,
- * samordna stadens agerande beträffande sådant avfall som omfattas av producentansvaret,
- * svara för övergripande information och rådgivning i avfallsfrågor,
- * följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet,
- * påbörja arbetet med att gräva ned stadens återvinningsstationer.

Fastighetsnära källsortering

Dagens system med återvinningsstationer har stora brister gällande bland annat nedskräpning och förfulning av stadsbilden. Utöver detta är det angeläget att utveckla hanteringen så att medborgarna stimuleras att själva utföra den sortering som är nödvändig.

Renhållningsnämnden har sedan tidigare till uppgift att utreda en övergång till fastighetsnära källsortering och detta arbete måste fortsätta. Hänsyn måste tas till såväl fastighetsägares som enskilda taxebetalares situation. Det finns fortfarande betydande hinder för en långtgående sortering. Bland annat kvarstår de hygieniska problemen med att sortera organiskt avfall.

Samtidigt är det viktigt att den fastighetsnära källsorteringen ses som ett komplement till andra insamlingspunkter och inte som ett heltäckande alternativ. Ny kunskap om förbränningslösningar får inte ignoreras utan bör bejakas genom att mycket av avfallet ses som den energiresurs det faktiskt är. Moderna förbränningsanläggningar har en viktig roll i ett fungerande system för avfallshantering.

Utredningsarbetet bör bedrivas i nära samverkan med fastighetsägarorganisationer och materialbolag.

Nedgrävning av återvinningsstationer

De problem som finns kring dagens återvinningsstationer avseende dålig hygien och nedskräpning kan minskas avsevärt genom en nedgrävning av stationerna. Det krävs också att dessa stationer verkligen får en ökad kapacitet och töms så ofta som är nödvändigt för att få bort problemen med kvarlämnande av material som inte får plats i behållarna. Medel avsätts till nämnden för att påbörja arbetet med en nedgrävning av återvinningsstationerna.

Taxereformer

I samband med övergången till 14-dagarshämtning aktualiserades frågan om taxan återigen. Att betala samma taxa för en hämtning som sker mer sällan kan på goda grunder uppfattas som en höjning. Den nya hämtningsfrekvensen pas-

sar heller inte alla vilket talar för en ökad individualisering och anpassning av tjänsterna från stadens sida.

Detta gäller inte minst taxefrågan. För moderaterna framstår det som särskilt angeläget att även utreda nya taxereformer som bättre avspeglar den enskildes utnyttjande av kommunens insamling. I fler kommuner finns det system i drift där avfallet från varje hushåll vägs och debiteras efter vikt. Vi anser att förutsättningarna för ett sådant system i Stockholm bör utredas.

Övrigt

Nya upphandlingar av insamlingsentreprenader, ökade driftkostnader för nya återvinningscentraler och för ingånget avtal med Birka Energi AB som ger höjda behandlingsavgifter för hushållsavfall, beslut i Riksdagen och andra faktorer kan komma att öka nämndens kostnader under planperioden. Det är viktigt att nämnden även fortsättningsvis bedriver verksamheten så effektivt som möjligt och söker nya lösningar som är kostnadseffektiva, så att taxenivån i Stockholm kan hållas så låg som möjligt.

Informationen till allmänheten behöver förbättras. En basinformation ska gå ut till stadens hushåll. Försöken med uppsökande avfallshämtning har varit lyckade och bör fortsätta.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Renhållningsnämnden godkänns.

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Nämndens uppgifter

Socialnämnden övertar ansvaret de funktionshindrade från stadsdelsnämnden för att säkerställa en lika behandling inom hela staden. I och med införandet av pengsystem garanteras en lika behandling vad gäller ersättning. Biståndsbedömningen skall ske centralt men ska av praktiska skäl vara förlagd lokalt.

Nämnden skall:

- * verka för minskat drogmissbruk
- * stärka det brottsförebyggande arbetet
- * leda arbetet med att minska socialbidragsberoendet och införandet av jobbgarantin
- * motverka hemlöshet
- * samverka med ideella organisationer
- * utöka samarbetet med Stockolms läns landsting

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * öka valfriheten för funktionshindrade
- * stöd till psykiskt funktionshindrade
- * drog och brottsförebyggande insatser
- * stödja frivilligorganisationernas insatser för hemlösa
- * utveckling av socialtjänsten genom nya verksamhetsformer och fler externa aktörer
- * stöd för barn till missbrukande föräldrar och psykiskt sjuka
- * kvalitet, upphandling och konkurrens

Inom socialtjänsten är det en prioriterad uppgift att finna nya vägar och utveckla nya arbetsmetoder, där sociala problem angrips från nya infallsvinklar och utgångspunkter. Det kan gälla rehabilitering av missbrukare, att skapa möjligheter för socialbidragsberoende att komma ut på arbetsmarknaden, att skapa meningsfull sysselsättning för de psykiskt funktionshindrade osv. Det finns utvecklade metoder i andra länder som Tyskland, USA, Holland och Danmark, vilka bör studeras och prövas i Stockholm. Det kan exempelvis gälla system, där privata företag hjälper långtidsarbetslösa att få arbeten. Det finns flera internationella exempel på metoder för att hjälpa människor bort från långvarigt bidragsberoende.

Staden skall påbörja ett mångfaldsarbete inom socialtjänsten. Fler utövare av verksamhet leder till förnyelse och utveckling, vilket leder till högre kvalitet för den enskilde. Myndighetsutövning skall alltid skötas av det offentliga, men arbetet med att hjälpa människor ur bidragsberoende, hemlöshet och missbruk kan med fördel utföras av andra än staden.

Socialarbetet skall i högre utsträckning ske fältförlagt och på mer flexibla arbetstider. Socialtjänsten måste bli mer tillgänglig utanför ordinarie kontorstid.

3-3 system och andra flexibla arbetstidslösningar skall prövas för att öka den fältförlagda arbetstiden.

Minskat bidragsberoende

Den minskade andelen av människor i arbetsför ålder är en av vår tids stora utmaningar. För att klara framtidens välfärd är det nödvändigt att fler människor arbetar och har en egen försörjning. Principen är enkel. Välfärden bygger på en arbetande nation. Idag har 4,2 miljoner svenskar ett arbete, fördelat på 2,7 respektive 1,5 miljoner inom privat och offentlig sektor. Samtidigt saknar en miljon människor arbete helt. Var fjärde av dem är under 40 år.

Allt färre ser kopplingen mellan egen insats och egen utkomst. Jobb är inte något man blir tilldelad utan något man skaffar sig. Flit och ansträngningar premieras inte tillräckligt. Att upprätta värdet av det entreprenörskap som en gång skapade landets välstånd är ett oavvisligt krav. I slutänden kan ett mänskligt samhälle bara byggas när alla som kan arbeta har en meningsfull sysselsättning.

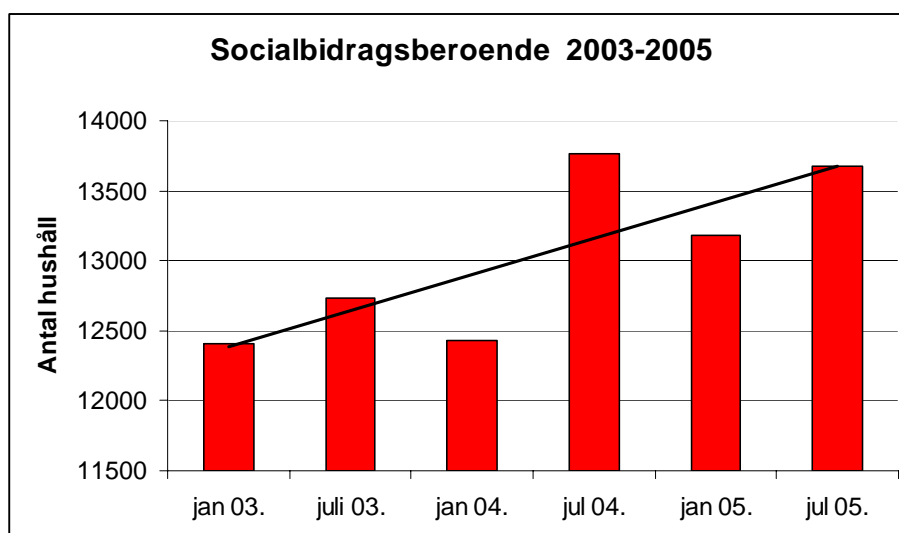
De som i första hand drabbas när det inte finns tillräckligt många lediga jobb och arbetsgivare är de unga och invandrare. Istället för att attackera orsaken – ett system som inte premierar flit och ansträngningar – satsas idag stora summor på att behandla symptomen. Detta förvärrar i förlängningen problemen. Antalet välvilliga, men misslyckade, projekt för integration, jämställdhet och ungdomar bara stiger.

Cirka 10 000 fler stockholmare är idag arbetslösa eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder än innan valet 2002.

Socialdemokraterna har givit upp arbetet med att nå stadens sedan 1999 fastställda och alltfjämt gällande mål om ett halverat socialbidragsberoendet i Stockholm i och med utgången av 2004. I socialdemokraternas förslag till budget för 2006 manifesteras deras oförmåga tydligt genom att målet föreslås flyttas till 2007.

Utvecklingen nu är mycket oroväckande, antalet bidragsberoende invånare ökar.

Bidragsberoendet är en tragedi för varje människa som drabbas. Eftersom bristande ekonomiska resurser i en familj alltför ofta leder till olika former av problem, kommer den satsning vi gör och de krav vi ställer att leda till att fler stockholmare får en bättre livssituation.

Källa: USK

För att lyckas med målet om att minska bidragsberoendet måste nya metoder och nya samarbeten till. En del sådana samarbeten har prövats under den förra borgerliga mandatperioden och givit ett mycket gott resultat. Inte minst gav samarbetet med näringsliv och bemanningsföretag fler jobb.

Flertalet stadsdelsnämnder har lyft upp frågan på dagordningen och startat särskilda projekt för att hjälpa människor från bidrag till arbete. Möjligheten att direktupphandla tjänster av bemanningsföretag och andra intressenter i arbetet för att minska bidragsberoendet måste också tillåtas och utnyttjas.

Den som kan arbeta ska arbeta. En jobbgaranti ska införas i hela Stockholm som innebär att en person som blir arbetslös och söker socialbidrag, ska i stället erbjudas arbete inom fem dagar. Om personen inte kan ska utbildning eller annan sysselsättning skraddarsys. Den som nekar att delta i jobbgarantin ska inte beviljas socialbidrag.

En jämförelse mellan stadsdelarna visar tydligt att aktiva insatser och tydliga krav har mycket stor betydelse i arbetet med att hjälpa människor att gå från bidrag till jobb.

För de människor som står längre från arbetsmarknaden på grund av språksvårigheter, medicinska eller andra skäl ska utbildning eller stöd efter individens behov erbjudas. Stödet ska vara ett medel - aldrig ett mål. Målet måste alltid vara egen försörjning genom arbete.

Föreligger medicinska eller andra skäl till bidragsberoendet bör en utredning göras för att se om det inte är exempelvis sjukbidrag eller sjukpension som är den stödform som passar bäst. Den som inte accepterar den erbjudna försörjningsmöjligheten skall heller inte vara berättigad till socialbidrag.

Det är av stor vikt i arbetet med att minska bidragsberoendet att arbetshorison-ten är långsiktig. Det är inte genom tillfälliga kosmetiska beredskapsarbeten

och kurser som förändring kan ske. Möjligen förändras statistiken, men situationen för dem som är beroende av bidrag gör det i grunden inte. Samspelet med näringslivet i utvecklandet av jobbgarantin är i det sammanhanget centralt.

Det ställs i dag andra krav på stadens socialsekreterare än för bara ett par år sedan. Den drastiska ökningen av antalet bidragsberoende innebär dels att trycket på socialsekreterare ökar samtidigt som behovet av fler socialsekreterare som arbetar med fältförlagt arbete ökar.

Individualisera hjälpen till de hemlösa

I arbetet med att hjälpa de hemlösa i Stockholm bort från sin hemlöshet måste den enskilda individens problem och möjligheter därför vara i fokus. Många av de hemlösa i Stockholm har psykiska funktionshinder och eller missbruk. Därför måste vården för psykiskt funktionshindrade och missbrukare förbättras.

I arbetet med att hjälpa de hemlösa är det av stor vikt att så många krafter som möjligt engageras. Frivilligorganisationernas arbete är i sammanhanget ovärderligt. För att underlätta för frivilliga krafter att ta ett större utrymme i arbetet med att minska hemlösheten vill vi undersöka möjligheterna till att införa valfrihetssystem inom stödet. Det är eftersträfvansvärt att ersättningen till såväl dagverksamhet som boenden kan ske utifrån de hemlösas egna val i en större utsträckning än i dag.

Tak-över-huvudet-garantin som infördes av den borgerliga majoriteten skall återinföras och utvecklas med fortsatt utbyggnad av motivations- och planeringsboenden.

Det är oerhört angeläget att Tak-över-huvudet-garantin återinförs och verkligen innebär att hemlösa garanteras en sängplats för natten. En urholkad Tak-över-huvudet-garantin, som i praktiken bara innebär ett försök med fältförlagd biståndsbedömning, riskerar att förvärra situationen och minska förtroendet och trovärdigheten för stadens garanti.

Samtidigt är det viktigt att se Tak-över-huvudet-garantin som vad det är, ett första steg mot målet om ett eget boende. En grundläggande förutsättning för att minska hemlösheten är att kontinuerligt arbeta för att skapa trygga boendeformer. Även om boendet inte är permanent kan det med stor sannolikhet hjälpa på fler människor att nå närmare en stabil boendesituation. Socialnämnden skall tillsammans med bostadsförmedlingen öka antalet försökslägenheter.

Uppbygganden av boenden för hemlösa måste tillåtas variera. Exempelvis hemlösa hiv-positiva och aidssjuka behöver boenden som ger möjlighet till ordnade omständigheter för att medicinering och behandling ska fungera.

I stadens prioriterade arbete mot hemlöshet är arbetet med att förhindra vräkningar en viktig del. Det behövs tätare kontakter mellan socialtjänsten och bostadsbolagen i ett tidigare skede samt proaktiva insatser exempelvis med boen-

destöd från socialtjänstens sida. Särskilda insatser måste riktas gentemot gruppen unga hemlösa.

Stärk de funktionshindrades ställning

Stadens omsorg om funktionshindrade skall hålla hög kvalitet. Arbetet skall präglas av tydlighet och öppenhet, där klagomålshantering, individualisering, kompetensutveckling och inflytande utgör såväl ledord som målsättningar.

Alla människor skall tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet, oavsett om man har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning skall, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv samt ha ett arbete att gå till. Alla ska känna sig trygga mot alla former av diskriminering.

Tyvärr finns det stora problem och brister när det gäller de funktionshindrades situation. Det gäller tillgänglighet, brist på gruppboheter, väntetider för hjälpmedel och så vidare. Därför behövs en politisk vilja och strategi för att nå förändring.

Den funktionshindrade och deras anhörig skall i mycket större grad respekteras och ges inflytande. Vår utgångspunkt är att stadens verksamheter är till för dem, inte tvärtom.

Ökad valfrihet

En av de absolut viktigaste åtgärderna för att förbättra för funktionshindrade är att öka makten i vardagen och göra det möjligt att själv bestämma vilken vård- och omsorgsgivare man vill samarbeta med. Vår målsättning är att det politiska inflytandet över människors vardagsbeslut skall minska. Det är människorna själva som bäst kan bestämma vilken vård- och omsorgsgivare de och deras familj vill ha. Detta är viktigt för alla och särskilt för dem som varje dag behöver och har rätt till stöd i sin vardag.

Det handlar i grunden om respekt för de enskilda invånarnas förmåga och vilja att ta ökat ansvar för sig själva och sin familj liksom respekten för att människor är olika, har olika behov och mål.

Kundval har redan införts inom hemtjänsten och inom ledsagarservice och avlösarservice. Nu är det dags att gå vidare och införa valfrihet även inom de särskilda boendeformerna.

Full etableringsfrihet och lika villkor skall råda mellan kommunala och enskilt drivna alternativ. Valfrihet och en mångfald av aktörer ger också fler arbetsgivare. Det medför att olika arbeten inom dessa branscher blir mer attraktiva och möjligheter skapas för bättre arbetsvillkor och högre löner för duktiga medarbetare. Sammantaget höjer detta kvalitén inom omsorgen.

Stadens IT-system behöver förbättras för att underlätta för medborgarnas val, inte minst är detta av central betydelse för funktionshindrade. Handikapp får

aldrig vara ett hinder för att kunna ta del av vilka alternativ det finns att välja mellan. Det bör vara en självklarhet att alla stockholmarna på ett enkelt sätt har möjlighet att ta del av stadens verksamhet och jämföra den med andra enheter, kommunala såväl som enskilt drivna.

Offentligt tillgängliga kvalitetsregister skall införas där brukare och anhöriga själva kan se nyckeltal och utvärderingar på samma sätt som hur verksamheterna fungerar. Detta skall gälla både inom stadens omsorg och boenden men också inom landstingets verksamhet.

Lika behandling

Gemensamma riktlinjer kan enbart till en viss gräns säkerställa en lika behandling i hela staden rörande de funktionshindrade i Stockholm. Stockholm är en stad och det finns ingen anledning till att verksamhet som är relativt begränsad till sin natur fördelas på 18 stadsdelnämnderna med den osäkerhet rörande lika behandling som det medför.

Om vi vill nå målet med att bli en stad för alla måste vi tillse så att bemötande och beslut om hjälp är lika i hela Stockholm. Genom att samla omsorgen om de funktionshindrade centralt under socialtjänstnämnden nås en större säkerhet i likabehandling och ett effektivare resursutnyttjande.

Funktionshindrade skall ha rätt till likvärdig vård, omsorg och service oavsett var i staden de bor. Enligt Socialtjänstlagen ska kommunen medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning samt får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Ett problem i stadens egen verksamhet gäller bristerna i samordningen med andra huvudmän.

Ett påtagligt problem för vissa brukare gäller den stadsdelsarrest de upplever finns när det gäller deras möjlighet att nyttja daglig verksamhet i andra stadsdelsnämndsområden än där de själva bor. Denna stadsdelsarrest måste upphävas. Stadsdelarna omvandlas till sociala distriktsnämnder och ansvaret för att se till så att alla med funktionshinder boende i Stockholm behandlas lika och fritt få välja i stadens samlade utbud av privata och kommunala boenden, flyttas till en kommunövergripande nivå.

Ett anpassat boende

Funktionshindrade ska garanteras ett bra boende utifrån den enskildes behov. Bristen på platser i gruppboenden leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver och önskar bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar. Det finns även ett stort behov av gruppboende, service/stödboende för gruppen *psykiskt funktionshindrade*. Denna grupp är idag mycket utsatt sedan man inom landstinget kraftigt dragit ner på resurserna inom framförallt den slutna psykiatriska vården.

Arbetet med utbyggnaden av bostäder för funktionshindrade kräver en betydligt mer långsiktig behovsanalys. Staden bör också ta fram en tidtabell för när platsbristen realistiskt kan vara åtgärdad. En förutsättning för en bra utbyggnad av gruppboenden är att förslagen kommer in tidigt i planprocessen. Staden bör bevaka detta i ökad utsträckning för att säkerställa byggandet av fler gruppbo-städer. I sammanhanget är det av central vikt att ett stadsövergripande perspektiv anläggs på planeringen.

Om vi lyckas i vår ambition att anpassa samhället efter allas behov kommer också kraven på specialinsatser att kunna minska. En funktionsnedsättning ska inte behöva bli ett hinder för att fullgott eget boende. Nyproducerade flerfamiljshus och den yttre miljön kring bostäderna bör så långt det är möjligt anpassas till människor med funktionshinder. Det kommer dock alltid att finnas situationer som kräver ytterligare anpassning för att enskilda ska kunna klara sin vardag. Det är viktigt att handikapporganisationer och anhörigföreningar ges möjlighet att delta i planeringen av boendet.

Satsning på de psykiskt funktionshindrade och samverkan med landstinget.

Ett grundläggande systemfel inom välfärden utgörs av de problem och glapp som uppstår i kopplingen mellan kommunens och landstingets ansvarsområde. Bland samhällets mest behövande människor återfinns ofta den gemensamma problematiken att man alltför länge bollats mellan olika huvudmän, utan att någon tagit ett helhetsansvar för individens vård och omsorg. För att minska problemen med att människor faller mellan stolarna krävs en betydligt mer långtgående samverkan mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting än vad som i dag är fallet.

En väl fungerande vård bygger på samverkan. Det är numera möjligt för landsting och kommuner att bilda gemensamma nämnder för samverkan kring vissa verksamheter. Stockholms stad och Stockholms läns landsting bör snarast inleda arbetet med att skapa gemensamma nämnder för att hantera den psykiatriska vården. Gemensam planering, finansiering och personalteam inom exempelvis psykiatri skulle skapa förutsättningar för en effektiv samordning av de olika aktörernas insatser.

De psykiskt funktionshindrade skall ha möjlighet till arbete/sysselsättning eller utbildning. Behovet av sysselsättning är mycket stort för dessa personer. Det är också viktigt att samarbeta med frivilligorganisationer om fritidsaktiviteter. Anhöriga kan vara till stor hjälp vid planeringen av insatser för den enskilde.

Socialtjänsten har en pådrivande roll för att skapa förutsättningar för de psykiskt funktionshindrade att få meningsfull sysselsättning och att i detta arbete skapa fungerande samarbete med landstinget och andra som har ansvar för denna grupp. En viktig fråga är den kritiska punkt när ansvaret för psykiskt funktionshindrade skall övergå från landstinget till staden. Former och rutiner för denna överföring måste utarbetas, så att staden kan erbjuda dessa personer

sysselsättning och lämplig vård, inte minst i förebyggande syfte. Här kan exempelvis Halmstad kommuns arbete vara ett intressant exempel.

Det är angeläget att samordna resurser och ansvar i arbetet med psykiskt funktionshindrade. Alltför ofta uppstår gränsdragningsproblem mellan kommun och landsting. Detta kan också gälla barn som väntar på exempelvis barnpsykiatriska utredningar samt sjukvårdsinsatser för psykiskt funktionshindrade.

Staden bör ta initiativ till ett samlat huvudmannaskap och i ett första skede uppta förhandlingar med landstinget om ett gemensamt vårdutskott under socialnämnden för att utveckla samarbetet mellan staden och landstinget. Det är väsentligt att staden och Stockholms läns landsting kommer lika långt i sin samverkan när det gäller vård och behandling för psykiskt funktionshindrade som har skett genom överenskommelsen inom äldreomsorgen och omsorgen om fysiskt funktionshindrade.

Staten måste ta sitt ansvar

Lagen om LSS är en rättighetslag där statsmakten genom lagstiftningen garanterar den enskildes rättigheter. Med en sådan lagstiftning är det naturliga att regeringen också övertar det fulla ekonomiska ansvaret för LSS-verksamheten. Så är inte fallet i dag.

Utöver stigande kostnader för staden innebär detta en allt större risk för att LSS urholkas som rättighetslag i takt med att rätten till assistent ställs mot andra utgifter för att klara budget. Eftersom lagen omfattar preciserade rättigheter för den enskilde och samtidigt ger ett ytterst begränsat utrymme för kommunerna att agera bör också finansieringen vara statens ansvar. Stockholms stad bör verka för att assistansverksamheten i framtiden helt bekostas av staten.

Dagens system med en bristfällig statlig finansiering kombinerat med ett mellankommunalt utjämningsystem inom LSS leder till att kommuner, likt Stockholm, som har haft en ambitiös målsättning avseende utbyggnad av bostäder för funktionshindrade och därmed blivit attraktiv som bostadsort drabbas negativt. Förfarandet med viten förstärker denna tendens. Det bör införas ett nationellt, statligt finansierat pengsystem för LSS.

Brotts- och drogförebyggande arbete

Det är uppenbart att de initiativ som togs av den borgerliga majoriteten i form av PreCens och ambitiösa informationskampanjer nu börjat ge resultat. De undersökningar av ungdomars drogvanor som presenterats visar att drogmissbruket inte ökar bland stadens unga. Det är mycket angeläget att staden fortsätter att utveckla informationsspridningen om droger till ungdomar och deras föräldrar. Dessa informationssatsningar och kampanjer fyller en viktig funktion för att sprida kunskap om den stora mängden nya droger.

Arbetet med att kraftfullt agera mot drogmissbruket skall fortsätta. I synnerhet är det arbetet mot narkotikans utbredning som skall intensifieras. I detta arbete har bland annat kompetenscentrum, PreCens, en viktig roll i staden med upp-

gift att stötta utbildningsnämndens arbete med drogförebyggande arbete bland annat genom utbildning och handledning till berörd personal.

Inom missbruksvården måste metodfrågorna ses över. Slutenvård skall komplettera öppenvård och relationerna dem emellan utvecklas och förändras. Slutenvård skall användas när det är befogat. Vidare måste dokumentation, uppföljning och samarbete kring missbrukare professionaliseras, liksom uppföljning av framgångsrika behandlingsmetoder och vårdinrättningar.

Vi avvisar bestämt förslaget om införande av sprutbytesprogram. Sprutbytesprogram kommer att försvåra arbetet med att minska narkotikamissbruket i stockholm och är därutöver en kapitulation inför missbruket som samhället aldrig kan acceptera. Det offentliga skall inte tillhandahålla verktygen för det olagliga missbruket.

Det är angeläget med förbättrad samverkan mellan staden, landstinget och frivårdsmyndigheten, som samtliga arbetar med vård och rehabilitering av missbrukare. Inom socialnämnden skall det ske ett arbete med att följa tunga missbrukare för att se till att vårdkedjan fungerar. I annat fall blir vårdinsatser snabbt verkningslösa. Uppehåll mellan avgiftning, behandling och kriminalvård kan leda till fördjupat beroende.

Stadens engagemang i Maria Ungdom måste utvecklas och en vårdgaranti för missbrukare införs. För få behandlingerna av unga missbrukare att fungera bra är det nödvändigt att stärka resurserna så att behandlingsarbetet kan bedrivas med ineliggande patienter på vårdavdelning även under helger.

Det är angeläget att staden anpassar stöd och behandlingar till den enskilde missbrukarens egna förutsättningar. Satsningar på familjerådslag och nyttjande av befintliga nätverk har i förekommande fall visat sig vara framgångsrika och bör alltid provas.

Det är viktigt att socialnämnden arbetar vidare med att utveckla och förbättra missbruksvården utifrån vad som framkommit vid kartläggningen av missbruksvårdens utveckling i staden.

Socialtjänsten bör fortsätta samarbetet med polis och övrigt rättsväsende samt kranskommunerna för att stävja den negativa utvecklingen kring ungdomsrånargång. Det är samtidigt viktigt att staten tar sitt ansvar för insatser inom polis, kriminalvård och LVM-vård.

Det brotts- och drogförebyggande arbetet måste intensifieras. Samverkan med närpolisen, ideella föreningar, skola och socialtjänst är mycket viktig. Föräldrarna måste in tidigt i arbetet. Det är betydelsefullt att förebygga att framför allt ungdomar, hamnar i kriminellt beteende och drogmissbruk. Det brotts- och drogförebyggande arbetet skall ha fortsatt hög prioritet.

Bekämpa våldet mot kvinnor

Arbetet inom Operation Kvinnofrid är mycket angeläget och måste utvecklas. Den nuvarande chanseringen av arbetet som blivit effekten av vänstermajoritetens i staden är ytterst beklaglig och utvecklingen måste vändas.

Det offentliga måste med oförminskad kraft fortsätta att verka för att förbättra situationen för våldtagna kvinnor och kvinnor som utsatts för annan typ av våldsrelaterade brott. Beträffande insatser för våldtagna kvinnor är självfallet landstinget och polisen betydelsefulla samarbetspartners, som ofta har ansvaret för den första kontakten med dessa kvinnor. Socialnämnden skall tillsammans med bostadsförmedlingen inventera behovet av skyddade bostäder för miss-handlade kvinnor. Det är angeläget att polis, åklagare och socialtjänst på ett effektivt sätt finner samarbetsformer för att ytterligare effektivisera arbetet.

I arbetet med att bekämpa våldet mot kvinnor är det samtidigt av största vikt att inte generellt utmåla alla män som våldsverkare. Staden skall inte stödja eller samarbeta med organisationer som har en icke-demokratisk grundsyn.

Misshandlade kvinnors behov måste tydligt uppmärksammas. Arbetsmetoder bör ses över för att möta våld inom familjen.

Handlingsplan mot prostitution

Det är viktigt att handlingsplanen för att hjälpa prostituerade att komma ur prostitutionen konkretiseras i aktiva åtgärder och metoder. Stadens nuvarande verksamheter med prostitutionscentrum, det så kallade spiralprojektet och jourtelefoner tillsammans med den uppsökande verksamheten bör kompletteras med insatser mot trafficking. För att ytterligare belysa problematiken måste staden stå rustad inför den delvis förändrade verklighet som den nya sexköpslagen medfört.. Det är därför mycket oroande att den kompetens som tidigare byggts upp inom polisen för att upptäcka och stävja prostitution på Internet nu har upphört. För att effektivisera arbetet bör staden ta initiativ för att återta den kompetensen.

Ideella organisationer

De ideella organisationerna gör viktiga insatser i samhället och det offentliga bör uppmuntra och skapa goda förutsättningar för det arbetet. Det gäller både långsiktig och tydlig finansiering och att det offentliga utgår från organisationernas rätt till självständighet i sitt arbete.

Staden bör också uppmuntra och ge stockholmarna möjlighet att engagera sig, vilket stödet till Volontärbyrån är ett bra exempel på. Volontärbyrån har bland de volontärer man förmedlat nått många unga och människor som inte tidigare varit ideellt engagerade.

Stadens stöd till de ideella organisationerna med sociala verksamheter bör öka. Ett brett samarbete och stöd till olika ideella verksamheter inom det sociala området är ett viktigt komplement till de offentliga verksamheterna.

De ideella organisationerna med sina arbetsformer och utgångspunkter har förmåga att nå några av de mest utsatta. Dessa verksamheter ger en form av stöd som det offentliga ofta inte kan erbjuda. Det gäller t ex Situations Stockholms arbete för att erbjuda utslagna en väg tillbaka in i samhället genom tidsningsförsäljningen och stödet i kontakter med myndigheter. Det gäller även verksamheter som Ersta vändpunkten som arbetar med barn till missbrukare. Genom att se och möta barnens behov stärks deras självkänsla. Vändpunkten är en unik kompetensresurs i Stockholm. Det gäller också verksamheter som t ex KRIS och deras stöd till dem som vill lämna sitt kriminella liv. De erbjuder gemenskap och arbetstillfällen inom olika projekt, vilket är nödvändigt för människor som aldrig eller bara tillfälligt haft en förankring på arbetsmarknaden tidigare. Vi ser också de stödverksamheter som görs genom Brottsofferjourerna och andra jourverksamheter som en trygghet och ett viktigt stöd för stockholmarna.

Valfrihet

Valfriheten inom socialtjänstnämndens område måste öka. Staden skall uppmuntra att enskilda och enskilda företag övertar uppgifter som inte utgör direkt myndighetsutövning. Nämnden skall ge stöd och stimulans till stadens medarbetare som vill avknoppa.

FoU-enheten

FoU-enheten utgör en viktig kunskapsbank för det sociala arbetet inom Stockholms stad, såväl för socialtjänsten som för de sociala distriktsnämnderna. För att höja kvalitén inom omsorgen för de sämst ställda, och säkra den stora kompetens som idag finns, skall byrån finnas som en resurs inom socialnämnden. Därutöver bör socialförvaltningen behålla beredningsansvaret inom det sociala området.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Socialnämnden godkänns.
2. Myndighetsutövning skall alltid skötas av det offentliga, men arbete med att hjälpa människor ut ur bidragsberoende, hemlöshet och missbruk kan med fördel utföras av andra.
3. ”Tak-över-huvudet-garantin” skall återupprättas och utvecklas genom att utvidga de mer långvariga boendeformerna, bl a genom ett närmare samarbete med frivilligorganisationerna.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett förslag på vårdgaranti för missbrukare och hur ett valfrihetssystem inom missbruksvården kan införas.
5. Staden skall garantera de funktionshindrades rätt att välja boende.
6. En gemensam nämnd ska inrättas med SLL för psykiskt funktionshindrade och hemlösa med medicinska och psykiska problem.

TRAFIKNÄMNDEN

Trafikkontoret

Nämndens uppgifter

Trafiknämnden har ett samlat ansvar för stadens trafikleder, huvudgator och lokalgator. Nämnden har härigenom ansvar för trafiksystemets funktion, tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i trafiken. Förutom uppdraget att utveckla och följa upp trafiksystemet och dess infrastruktur så ansvarar dessutom trafikkontoret för all myndighetsutövning knuten till trafik och parkering. Slutligen ansvarar nämnden för stadens parkeringssystem. Nämnden ansvarar också för vissa upplåtelser.

Nämnden skall även ta över den fysiska verksamhet som stadsdelsnämnderna idag ansvarar; barmarksunderhåll, snöröjning, och städning mm.

En centralisering av parkskötsel skulle tillsammans med kombinatorisk upphandling av både gatudrift och gatuunderhåll ge vinster i storleksordningen 10 mnkr. En centralisering av parkskötseln skulle dessutom kunna sänka resursbehovet och på så sätt minska kostnaderna med ytterligare 7,5 mnkr. Ett överförande av helhetsansvaret för gatudriften till Trafikkontoret från stadsdelsnämnderna skulle minska resursbehovet med 7,5 mnkr.

Genom upphandling och samordning av trafikövervakningen finns det möjlighet till rationaliseringsvinster på 30 mnkr. En upphandling av parkeringsövervakningen kan dessutom möjliggöra ett en kvalitetssäkring och nytänkande inom verksamheten stimuleras och innebära rationaliseringsvinster på 5 miljoner kronor.

Mål för verksamheten

Nämnden skall:

- * bidra till Stockholms tillväxt genom god och säker framkomlighet för alla trafikanter
- * skapa en god livsmiljö för invånare och besökare
- * göra Stockholm renare, tryggare, vackrare och mer tillgängligt

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * underhåll av gator, broar, belysning m.m.
- * skapa god säkerhet och framkomlighet för fotgängare, cyklister, bilister, nyttotrafik och kollektivtrafik
- * utveckling av trafiknämnden organisation och ekonomistyrning
- * upprustning och underhåll av grönområden
- * upprätta beredskapsplaner för kraftiga snöfall
- * upprätta en underhållsplan för stadens parker
- * kraftsamla resurserna mot klotter och annan vandalisering
- * förbättrad tillgänglighet för funktionshindrade

* kvalitet, upphandling och konkurrens

Investeringar

Kommunfullmäktige har godkänt en överenskommelse med Vägverket om finansiering av Norra Länken. Överenskommelsen innebär att återstående planeringsarbete genomförs, bl.a. upprättas detaljplan för delen Norrtull – Roslagstull, som nu saknar detaljplan. Utbyggnaden av Norra Länken beräknas påbörjas 2005 och baseras på det s.k. modifierade Bellevuealternativet, vilket innebär att intrång i parklandskapet undviks.

Södra Länken invigdes i oktober 2004. Renoveringen av Tranebergsbron blev klar under sommaren 2005. Staden svarar för vissa följdinvesteringar. Hammarby Sjöstad försörjs nu med såväl vattenburen kollektivtrafik som med buss och tvärbana. För Tvärbanans förlängning från sjöstaden fram till Slussen fortsätter förhandlingar mellan berörda parter. För att underlätta kontakten mellan Hammarby Sjöstad och övriga innerstaden måste en gångbro byggas över Hammarbykanalen.

Upprustningen av Sergels Torg fortsätter. Hästskogången är inbyggd och Sergelarkaden samt upprustning av tunnelbaneentrén pågår..

Stora investeringar krävs i infrastrukturen

Framkomligheten i regionen skall förbättras. Varje morgon slingrar sig köerna långa på Stockholms infartsleder. Överfulla pendeltåg rullar in på Stockholms central. På Stockholms innerstadsgator är trafiken intensiv. Detta är resultatet av 35 år utan nya nordsydliga vägar samtidigt som regionen har vuxit med 300 000 invånare och antalet bilar med 50 procent.

Ska vi klara av att bygga de vägar och spår som krävs för att klara Stockholms tillväxt måste staden visa stor tydlighet i dessa frågor. Tydlighet när vi slåss för regionens rättmätiga andel mot en stockholmsfientlig regering. Tydlighet mot tillväxtfientliga opinioner. Nya vägar och en god miljö skall inte behöva ställas mot varandra. Avlastande kringfartsleder ökar framkomligheten för trafiken samtidigt som miljön och trafiksäkerheten blir bättre i innerstaden. Därutöver stärks integrationen mellan regionens olika delar.

De som vill lösa Stockholms eftersatta infrastruktur med biltullar väljer i stället att bygga nya murar runt innerstaden och mellan regionens norra och södra delar. De som bor på "fel" sida av staden tvingas betala för att nå sitt arbete. Hela syftet med biltullar är att tvinga dem med lägst betalningsvilja att låta bilen stå. Barnfamiljer och skiftarbetande med störst behov av bilen kommer att tvingas ställa bilen för att andra skall slippa köerna. Vi kan aldrig acceptera en sådan utveckling. Vi säger bestämt nej till biltullar i alla dess former.

Priset för den undermåliga infrastrukturen betalar stockholmaren dagligen genom en dryg vecka (47 timmar) längre arbetsresor per år än svensken i stort. För regionens företag är kostnaden för köerna 3,7 miljarder kronor per år, vilket motsvarar 4 500 kronor per stockholmare och år. Trafiksäkerheten äventy-

ras i innerstaden och stadsmiljön och boendemiljön försämras av all trafik som tvingas in till stadens centrala delar.

Det pågår nu äntligen en rad viktiga infrastrukturprojekt i staden. Södra länken invigdes i oktober 2004. Nya Årstabron är i princip klar och invigdes under sommaren 2005. Tranebergsbron som renoverats och breddats invigdes under sommaren 2005. Tvärbanan förlängs. Stomlinjenätet för bussar har startat sina tre första linjer under den gångna mandatperioden och den fjärde linjen startades under 2004.

Dessa projekt är viktiga men räcker inte på långa vägar för att vi ska klara dagens och morgondagens behov. Den infrastruktur vi planerar för idag måste klara det behov som Stockholm har om 10-20 år då vi ytterligare vuxit med 100 000-tals stockholmare. För att vi skall få de nationella medel som krävs måste vi även vara mycket tydliga över våra behov.

Citytunneln måste byggas genom centrala Stockholm. Denna spårsatsning möjliggör både nya spårvagnslinjer och tätare och driftsäkrare trafikering på de befintliga spåren. Därutöver skapas fler bytespunkter och mindre trängsel på perronger. I avvaktan på att den nya pendeltågstunnelns står klar byggs södra infarten till Stockholms central om, vilket innebär en ökning av kapaciteten från 24 till 28 tåg per timme.

Tvärbanans utbyggnad måste fortsätta. I Sydväst måste tvärbanan förlängas från Hammarby Sjöstad till Slussen. I Nordväst måste tvärbanan förlängas från Alvik till Kista och Stockholm Nord via Bromma flygplats och Rinkeby.

Förbifart Stockholm måste byggas för att förstärka förbindelsen mellan regionens norra och södra delar samt leda E4 i nordsydlig riktning utanför Stockholms innerstad.

*Ring*en måste slutas genom såväl Norra länken som *Österleden*. *Österleden* är det vägprojekt som innebär kraftigast avlastning av trafiken från innerstaden. Därutöver behövs *Österleden* för att möta den kraftiga tillväxten i Nacka-Värmdö-området. För att stärka arbetet med *Österleden* avsätts 10 miljoner i investeringar för förprojektering under 2006.

E 18:s planerade nya dragning mellan Hjulsta och Kymplinglänken måste byggas. Genom nya E 18 möjliggörs ny bebyggelse i Järfälla, Sundbyberg och Solna samt vägförbindelserna till Kista förbättras. Därutöver förbättras trafik-säkerheten på en av landets hårdast trafikdrabbade vägsträckor.

Kapaciteten på *Klarastrandsleden* måste ökas. I ett första skede ska ett tredje körfält anläggas på i huvudsak befintlig körbana. Samtidigt skall planeringen inledas för två nya körfält som inte minskar vattenspegeln i Klara sjö.

Trafik och infrastruktur

Trafiknämnden skall skapa en god och säker framkomlighet för alla trafikanter – såväl fotgängare och cyklister som yrkesförare och bilister. Trafiknämnden skall fortsätta arbetet med nollvisionen för att minska antalet dödade och skadade i trafiken. Särskilt skall barns säkerhet prioriteras. Trafiksäkerhetsarbetet för skall ha sin utgångspunkt i följande punkter:

- Barnens cykelplan. En plan som utgår från barn- och ungdomars behov av knutpunkter i form av skola, bibliotek fritidsgårdar etc.
- Stadens egen bilpark förses med alkoholås
- Staden undersöker möjligheten att ha alkoholås som kvalitetskrav vid upphandling av transporter
- Trafikmöte på skolorna i början av terminen med föräldrarna där barnens trafiksäkerhet men också ordningsregler för föräldrar som skjutsar sina barn till skolan diskuteras och fastställs.
- Staden kontakter trafikpolisen för att söka få till stånd ett faddersystem där varje skola har sina "fadderpoliser" som information, hjälp och stöd i trafiksäkerhetsarbetet.
- Trafikkontoret och Vägverket fortsätter sitt inledda samarbete för att göra den fysiska trafikmiljön säkrare, med särskild inriktning på barn och ungdomar
- Trafikkontoret och Vägverket utreder snabbt möjligheten att med hjälp av ny teknik få högre uppmärksamhet på 30-gränser. Blinkande skyltar vid skolor med flera tänkbara åtgärder.
- Trafikkontoret ordnar ett seminarium med inriktning på utvecklingsfrågor och nya grepp kring dessa frågor i samarbete med NTF, Vägverket, Motororganisationerna, Barnombudsmannen med flera.
- Trafiknämnden inrättar en referensgrupp kring "Säker skolväg" med representanter från ideella organisationer såsom NTF, Motororganisationer m.fl.
- Möjligheten att ordna "gående skolbuss" med samverkan föräldrar men också far- och morföräldrar eller andra intresserad vuxna bör undersökas.

För att uppnå en hög trafiksäkerhet måste utöver stadens insatser varje stockholmare känna sitt ansvar för en ökad trafiksäkerhet. Nya kringfartsleder innebär även mindre trafik på stadens bostadsgator och därmed en ökad trafiksäkerhet.

Trafikplaneringen måste ta hänsyn till olika trafikanters intressen. För att klara den framtida framkomligheten är det avgörande att den höga andelen kollektivtrafikresor består, och om möjligt ökas ytterligare. Skall kollektivtrafiken klara detta och bli ett attraktivt alternativ måste bl.a. framkomligheten öka. Viktigaste åtgärder från stadens sida för att uppnå detta är delaktigheten i nya stomlinjer, pendeltågstunneln genom centrala Stockholm och tvärbanans utbyggnad. Vill landstinget även utveckla kollektivtrafiken på vattnet skall staden givetvis även ställa sig positiv till detta.

Nämnden skall verka för att tillgodose de behov som näringslivet har i form av fysisk infrastruktur. Varor och kunder skall kunna transporteras utan onödiga tidsförluster. Framkomligheten för nyttotrafiken och arbetsmiljön för transport-

utövare skall vara god. Det måste finnas goda möjligheter för angöring och parkering.. Även i ytterstaden finns i vissa områden problem för nyttotrafikens framkomlighet. Genom att öka framkomligheten gynnas företagsetableringar i ytterstaden.

För att öka kapaciteten på det befintliga vägnätet skall arbetet med trafikinformation och driftteknik fortsätta utvecklas. I detta arbete krävs ett samarbete över kommungränserna i regionen och mellan staden och Vägverket. Detta är en prioriterad fråga som skall klaras inom investeringsplanen. Det är även viktigt att befintliga anläggningar underhålls för att nå optimal framkomlighet. Det trafiktekniska underhållet måste därför prioriteras. Informationstekniken bör även nyttjas för att övervaka och leda farliga transporter.

Stadens trafik- och gatumiljöplaner för innerstaden som inte reviderats 2000-2004 skall omarbetas i syfte att bl.a. öppna vissa nu enkelriktade gator för dubbelriktad trafik skall fortsätta. Där det bedöms olämpligt att öppna gator för dubbelriktad biltrafik bör åtgärder för att underlätta för distributions- och cykeltrafik övervägas.

Satsningen på tillgänglighetsåtgärder, vilket i många fall kommer alla till gagn, fortsätter även under år 2006. Nämnden tar fram en plan för dessa åtgärder. Tillsammans med representanter från de funktionshindrade arbetar staden med att Stockholm skall bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010. Sammanlagt satsade staden under åren 1999-2003 över en halv miljard kronor för att nå detta mål 2010. Särskild vikt skall läggas på de åtgärder, som krävs för de funktionshindrades vardag.

Gör det möjligt att parkera rätt

För att underlätta för bilisterna och för att minska antalet felparkerade bilar vill vi öka antalet parkeringsplatser på såväl gatumark som i garage. Genom fler vinkelparkeringar, dispenser från 10-metersregeln vid vissa korsningar och införande av städdagar i stället för städnätter inom bostadsområden får vi snabbt flera tusen nya parkeringsplatser. Det behövs ett nettotillskott av parkeringsplatser och därför ska nya parkeringsgarage byggas. Skyltningen skall även ses över. Man skall inte riskera att parkera fel för att man inte förstått skyltningen. Genom att göra varje malm till en boendeparkeringszon kan vi både minska skyltningen, öka förståelsen och göra det lättare att hitta en parkeringsplats. Parkeringsförbudszonerna i ytterstaden skall avskaffas.

Det skall även vara enkelt att betala sin parkeringsavgift. Prenumeration på månadsmärken har underlättat för många att köpa nytt märke. Vi vill utöka antalet p-automater som tar kortbetalning. I innerstaden skall det på gångavstånd finnas möjlighet att erlägga avgiften med kort. Försöken med betalning av parkeringsavgiften med mobiltelefonen ska utökas. Då man inte alltid vet hur länge man behöver stå parkerad ska även olika system för efterbetalning utvecklas. Parkeringsövervakningen skall inrikta sig på de bilar som står trafikfarligt och hindrade för den övriga trafiken. Det måste även gå snabbare att bogsera bort övergivna bilar.

Genom upphandling av trafikövervakningen kan verksamheten kvalitetssäkras och ett nytänkande inom verksamheten stimuleras

Det är viktigt att den rekordstora satsningen på parkeringsgarage som genomfördes under 1998- 2002 fortsätter.

Genom att nämnden tar över ansvaret för sopning och snöröjning av gatorna underlättas en övergång från servicenätter till servicetid på dagar. Försöksverksamheten i Vasastan och på Kungsholmen skall utvärderas. Det är viktigt att inte reservera gatan för städning under längre tid än vad som är nödvändigt. System skall utvecklas som gör att gatan inte reserveras om städning ej sker eller när städningen skett. Detta kan exempelvis ske i form av en tillägsskylt. Det övergripande målet är att skapa tydliga och enkla parkeringsregler. Detta bidrar även till att städningen blir bättre, då den hindras av färre bilar.

En bred satsning på en bättre stadsmiljö

Stadens gator skall givetvis vara farbara för alla, alla dagar på året. För att kraftsamla stadens resurser för snö- och barmarksunderhåll vill vi samla dessa centralt. Vi ökar även resurserna för snöröjningen och barmarksunderhållet. En särskilt beredskapsplan skall arbetas fram för att klara extremt stora snöfall.

Stadens parker uppskattas allt mer av stockholmarna. Detta är givetvis mycket positivt men ställer ökade krav på stadens skötsel av dessa. Den uppdelning som finns idag mellan markkontoret och stadsdelarna är olycklig. Vi vill samla såväl anläggningen som skötseln centralt under en särskild stadsträdgårdsmästare. Nämnden skall tillföras ökade resurser för denna verksamhet.

Klotter och annan skadegörelse måste konsekvent motarbetas, en klotterkommission inrättas. Stadens klotterpolicy ska vara ett totalt avståndstagande från klotter och graffiti. En jourtelefon ska inrättas dit allmänheten kan inrapportera klotter och annan vandalisering samt nedskräpning. Allt klotter på stadens byggnader ska saneras inom 24 timmar och målet är att få med även de privata fastighetsägarna på detta projekt.

Mörka passager och prång ska byggas bort. Belysningsprogrammet som inletts ska intensifieras. En satsning görs under 2006 både i form av ökade driftmedel samt en särskild investering om 20 miljoner för att göra Stockholm till en bättre upplyst stad.

En ökad blandning av kontor, bostäder och service i exempelvis innerstaden skapar tryggare miljöer. Vi vill därför fortsätta förnyelsen av Stockholms city med 1500 nya bostäder.

Underhåll av gator, broar, belysning m.m.

En väl underhållen infrastruktur har stor betydelse för stockholmarna, näringslivet och besöksnäringen. Utrymmet för underhållsåtgärder begränsas av att en

allt större andel av nämndens totala kostnader utgörs av kapitalkostnader för tidigare års investeringar. Under planeringsperioden bör 200 mnkr för utökat underhåll avsättas inom investeringsramen för gator, broar, cykelbanor m.m. Under åren 1999-2002 har totalt 400 mnkr satsats för detta ändamål. Resterande behov skall successivt finansieras genom effektivisering av verksamheten med hjälp av kvalitetsarbetet, utökad upphandling och konkurrensutsättning.

Upprustning av belysning är särskilt viktigt ur ett kvinnofridsperspektiv. Utsatta områden vid t.ex. tunnelbanestationer och parkvägar i framför allt ytterstaden måste prioriteras. Men insatser för att få ner den höga siffran av utomhusöverfall i t ex Kungsträdgården och Humlegården måste också genomföras.

Det är viktigt att underhållsarbeten planeras, utförs och samordnas med andra aktörer på ett sådant sätt att de begränsar framkomligheten i så liten utsträckning som möjligt för alla trafikanter och inte försämrar trafiksäkerheten.

Organisation och ekonomistyrning

Eftersom utrymmet för drift- och underhåll alltmer begränsas av en ökad andel kapitalkostnader är det viktigt att nämnden successivt effektiviserar verksamheten för att motverka ett eftersatt underhåll. Viktiga dokument i detta arbete är stadens kvalitetsstrategi samt policyn för upphandling, konkurrens och valfrihet. Nämndens beslut om aktivitetsplanen för konkurrensutsättning utgör grunden för detta arbete. Nämnden skall också vidta åtgärder för att säkerställa att affärsmässighet, konkurrens och objektivitet beaktas i upphandlingsprocessen samt att dokumentation och arkivering sker på ett tillfredsställande sätt.

Nämndens investeringar har en långsiktig påverkan på stadens kostnader och intäkter. En viktig del i översynen är därför att vidareutveckla metoder för att detta skall kunna beaktas redan vid beslut om genomförande av investeringar.

Ett framtida minskat innehav av mark och byggnader utgör också en viktig parameter .

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Trafiknämnden godkänns.
2. Försöket med biltullar/trängselskatter ska avbrytas.
3. Kommunfullmäktige beslutar att projektering av Österleden och Förbifart Stockholm inleds.
4. Kommunfullmäktige beslutar att en fortsatt utbyggnad av en komplett ringled runt Stockholm ska genomföras
5. Staden skall tillsammans med fastighetsägarna i Stockholm och SL gemensamt arbeta mot klotter och annan vandalisering i syfte att höja tryggheten. Staden skall genom egna insatser öka tryggheten på gator och torg, genom exempelvis belysning.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningsnämnden kommer att ta över ansvaret för de kommunala verksamheterna inom barnomsorg/förskola, grundskola, skolbarnomsorg, obligatorisk särskola och flyktingmottagande. Vi vill att de kommunala verksamheterna inom dessa områden får ett ökat ansvar över sin egen verksamhet och budget. Helt lika villkor mellan kommunala och fristående verksamheter ska skapas. Nämnden får därmed ett renodlat utföraransvar men också ett samlat grepp för stadens hela skolväsende från förskola till gymnasieskola och vuxenutbildning. Beställarna kommer att utgöras av enskilda barn och föräldrar, elever, studenter och flyktingar genom pengssystem.

Nämndens uppgifter

Utbildningsnämnden ansvarar för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av barnomsorg/förskola, grundskola, särskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, flyktingmottagande och svenska för invandrare (SFI). Utbildningsnämnden ansvarar också för drift av all kommunal verksamhet inom förskola, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, flyktingmottagande, svenska för invandrare (SFI), särskolan, enheterna inom S:t Örjans rektorsområde, skolhälsovården och elevvårdsenheten. Nämnden ansvarar för att lika villkor gäller mellan egenregiverksamheter och enskilt drivna verksamheter. Nämnden har vidare hand om medel för barn med särskilda behov samt bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område. Utbildningsnämnden ansvarar även för den stadsövergripande kvalitetsredovisningen och inspektörsverksamheten för stadens pedagogiska verksamheter.

Övergripande mål och uppdrag för verksamheten

I en tid då skoldebatten präglas av slagord som hälsostrategier, gruppsamverkan och resultatutjämning är det viktigt att slå fast skolans syfte, mål och mening. Skolan är den kanske enda sant fungerande välfärdspolitik – kunskaper och färdigheter är avgörande verktyg för individens möjlighet att förverkliga sitt livsprojekt.

Socialdemokraterna klarar inte skolan

De senaste decennierna har socialdemokraterna steg för steg minskat kunskapens betydelse i den svenska skolan. Tre stora undersökningar den senaste tiden (Skolverkets NU-03, OECD:s PISA-rapport och TIMSS) visar alla att svenska elevers kunskaper står sig allt sämre.

Sverige tappar placeringar i både matematik, läsfärdighet och naturkunskap. Undersökningarna visar också på att skillnaderna mellan skolor och kommuner växer och en växande spännvidd mellan hög- och lågpresterande elever där antalet lågpresterande elever ökar. En av PISA-rapportens slutsatser är att skolan inte längre förmår att kompensera för social bakgrund, samtidigt som Skolverket konstaterar att det är ”alarmerande att resultaten för dem som befinner sig på den nedre delen av skalan har försämrats så drastiskt på bara tre år.”

I dagens svenska skola lämnar en av fyra elever grundskolan utan fullständiga kunskaper. En av tio elever uppnår inte behörighet till gymnasieskolans nationella

nella program. Tre av tio elever fullföljer inte sina gymnasiestudier inom föreskriven tid och en av åtta elever i årskurs nio har så bristande kunskaper i matematik att de inte kan anses uppfylla kursplanens kunskapskrav.

Problemen i Stockholms skolor är på många sätt samma som i övriga landet. Kvalitetsredovisningen för stadens pedagogiska verksamheter 2004 visar de stora problem som skolväsendet i Stockholm står inför. Elva procent av eleverna som lämnar grundskolan är inte behöriga till gymnasiet, avhoppen från de yrkesförberedande programmen är omfattande och det individuella programmet är numera gymnasieskolans största studieväg i årskurs ett.

Samtidigt har socialdemokraterna svikit de flesta av sina vallöften till Stockholms barn, elever och föräldrar:

- Barngrupperna i förskolan har inte minskats med två barn som utlovats, tvärtom ökar de på många håll.
- Socialdemokraternas löfte om att införa tak för antalet barn i förskolan har heller inte uppfyllts.
- Trots löften om att erbjuda likvärdiga villkor mellan fristående och kommunala anordnare har majoriteten försämrat villkoren för fristående förskolor och skolor.
- Löftet om att alla barn som lämnar grundskolan ska ha godkända kunskaper i svenska, engelska och matematik är lika långt från att vara uppfyllt som när socialdemokraterna tillträdde.
- Löftet om att alla elever ska komma in på sitt förstahandsval på gymnasiet är inte heller uppfyllt.

Det vi ser är en total avsaknad av idéer om hur Stockholms skolor och förskolor skall bli bättre. Framförallt saknar socialdemokraterna varje ansats till att förtydliga ansvaret och sätta upp tydliga och mätbara mål för förskolornas och skolornas verksamhet. Istället för att sätta tydliga mål för vad som ska förbättras väljer socialdemokraterna att sluta mäta resultaten.

En modern kunskapsskola

Alternativet till socialdemokraternas politik är en modern kunskapsskola som ser den enskilde individen. Det gäller både i barnomsorgen och i grund- och gymnasieskolan. Därför vill vi ge varje elev och dennes föräldrar valfrihet och verkligt inflytande. På samma sätt skall lärare och skolledare ges frihet att avgöra hur de bäst löser uppgiften. Vår skolpolitik sätter barnens kunskaper i centrum och betonar tydligare föräldrars, elevers och lärares ansvar. Friheten att välja är grundläggande för att åstadkomma detta.

Politikens roll bör renodlas till att ställa tydliga kunskapskrav, att via skatter finansiera skolan, att utvärdera de uppnådda resultaten samt att säkerställa att elever, föräldrar, lärare och skolledare ges tillgång till information och underlag inför de viktiga beslut och val dessa får makt och ansvar att fatta.

Satsning på kunskaper i skolan

Vi moderater vill att administrationen av barnomsorg/förskola och skola lyfts från stadsdelsnämnderna. Därmed minskar vi byråkratin och frigör resurser från administration till lärarlöner och läromedel. Vi vill också satsa mer pengar på skolan än vad socialdemokraterna gör i sin budget. Det handlar bland annat om en lässatsning i grundskolans första år och mer resurser till särskolan och till barn i behov av särskilt stöd.

Ökad valfrihet för föräldrar och elever i skola och barnomsorg

Vi vill se till att verksamheterna verkligen ges likvärdiga villkor oavsett form och oavsett var i staden man bor. Därför vill vi ge utbildningsnämnden i uppdrag att utvärdera det nya resursfördelningssystem som socialdemokraterna har genomfört.

Utifrån denna utvärdering skall nämnden arbeta fram ett förslag till pengssystem inom barnomsorgen, grundskolan och gymnasieskolan där resurserna fördelas direkt till verksamheterna och där kommunala och fristående verksamheter ges rättvisa, likvärdiga, förutsägbara och långsiktigt hållbara villkor.

Friheten att välja skola skall omfatta alla, även barn som är i behov av stora stödinsatser. Vi vill därför införa en likvärdighetsgaranti. Likvärdighetsgarantin innebär att alla elever i staden ges samma rätt till stöd, oavsett vilken stadsdel eleven kommer ifrån. Detta kommer både att öka valfriheten och minska byråkratin, samtidigt som likvärdiga och rättvisa villkor skapas mellan kommunala och fristående skolor även på detta område.

Nolltolerans mot mobbning, våld och brott i skolan

Ingen skall behöva vara rädd för att gå i skolan. Alla instanser inom skolväsendet, från lärare och föräldrar till ansvariga politiker, måste tydligt visa att mobbning och trakasserier aldrig accepteras. Att ge lärare och rektorer de verktyg som krävs för att möjliggöra en trygg studiemiljö på våra skolor är en av skolpolitikens viktigaste uppgifter.

Ändå valde nyligen en 13-årig pojke i Lerum att ta sitt liv i förtvivlan över mobbning och trakasserier. Det kunde tyvärr ha hänt även i Stockholms skolor. En undersökning från stadens egen FoU-enhet visar att tusentals barn i Stockholms skolor varje år utsätts för våld, hot, mobbning eller andra typer av kränkande behandling. I syfte att komma tillrätta med dessa problem gav den förra borgerliga majoriteten utbildningsnämnden i uppdrag att utarbeta ett förslag till en gemensam policy för Stockholms skolors arbete mot mobbning och annan kränkande särbehandling. Även stadens revisorer krävde att det skulle finnas en gemensam policy för arbetet mot mobbning. Men trots att samtliga remissinstanser har uttalat sig positivt till den framarbetade policyn valde socialdemokraterna att rösta nej.

Socialdemokraterna ignorerar helt alla de elever som varje dag är rädda att gå till skolan. Inför detta faktum nöjer sig socialdemokraterna med tunna, vaga och föga vägledande inriktningsdokument. Det är ett häpnadsväckande exem-

pel på socialdemokraternas flathet när det gäller lugn, ordning och arbetsro i stadens skolor.

Vi moderater har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit en åtgärdsplan mot mobbning med förslag om en omedelbar reaktion från vuxenvärlden så fort kränkningar förekommer i våra skolor. Vidare ställer vi krav på att skolorna bara ska använda forskningsbaserade åtgärdsprogram och att alla brott som begås i skolan skall polisanmälas. Mycket av den kränkande behandling som sker i våra skolor är olaglig och rubriceras i andra sammanhang som misshandel, olaga hot eller förtal. Det är oerhört angeläget att vuxenvärlden reagerar när dessa brott begås. Därför ska både mobbade och mobbade barns föräldrar omedelbart informeras vid misstanke om mobbning.

Tidigare fanns det kvarterspoliser som hade ett särskilt ansvar för och god kontakt med närbelägna skolor. Genom upprepade kontakter med lärare, elever och skolledning kunde de vinna förtroende och ökad kännedom om situationen på skolan. Detta samarbete har – på grund av socialdemokraternas nedrustning av polisen – snarast upphört. Vi moderater vill tillföra polisen resurser och vill att varje skola ska ha en kontaktpolis i syfte att minska klyftan mellan polis och skola.

Dessa poliser ska självklart inte vara permanent placerade på skolan. Tvärtom kan samma polis ha flera kontaktskolor eller andra arbetsuppgifter men med ett särskilt ansvar för att förstärka och underlätta samarbetet och kontakten mellan polis och skola. Genom att träffa ungdomar i vardagen i skolan skulle dessa få en utmärkt möjlighet att arbeta brottsförebyggande och att bidra till en tidig kännedom om vilka elever som är på glid. På skolor med problem kan en närvarande polis bidra till att stabilisera klimatet. Dessutom kan skolpoliser hjälpa skolan med kunskap om hur akuta situationer skall hanteras.

Dessa åtgärder är viktiga inte bara för skolans arbetsklimat utan också mot bakgrund av läroplanens mål att skolans verksamhet skall förmedla det demokratiska samhällets grundläggande värderingar. Skolan och förskolan skall bistå föräldrarna med att få barnen att förstå och respektera de normer och etiska och moraliska koder som gäller i vår sociala gemenskap. Respekten för medmänniskor måste ständigt hävdas i skolans vardag. Ett levande samtal om värdegrunden behövs på varje skola. Elever, personal och föräldrar skall tillsammans medverka till att skolan präglas av tolerans, generositet, rättskänsla och ansvarstagande.

Krav på säkrare skolor och kamp mot klottret

Skolan skall som alla andra arbetsplatser i Stockholm vara trygg och säker. Föräldrarna skall veta att deras barn är trygga i skolan. Men till skillnad från företag, förvaltningar och andra arbetsplatser innebär dagens politik att det i våra skolor ofta är fritt fram för våldsvarkare och vandaler.

Ett stort problem i Stockholms gymnasieskolor är det omfattande klottret och annan skadegörelse. Skadegörelsen inte bara stör och förstör skolornas möjlighet att fungera som tänkt. Den medför även stora kostnader för staden

En ökad brottslighet i skolan är särskilt allvarlig. Den medför att våra barn och ungdomar redan på ett väldigt tidigt stadium märker hur utsatta vi människor kan vara inför den som hotar, slår, vandaliserar och stjälar. I värsta fall får de med egna ögon se hur brott kan löna sig om den som stjälar, slår eller skrämmer inte möter en tydlig reaktion från vuxenvärlden. Inte minst viktigt är att unga brottsoffer får ett särskilt starkt stöd i en känslig ålder.

Därför vill vi att alla skolor skall få i uppdrag att öka säkerheten genom bemannade entréer och kodlås. Samtidigt vill vi införa nolltolerans mot klotter och skadegörelse med omedelbar sanering och ge större möjligheter för skolan att videoövervaka byggnader och entréer.

Nolltolerans mot skolk

Genom den nya skolplanen avskaffade socialdemokraterna redovisningen av skolk på gymnasiebetygen. Resultat är, precis som vi varnade för, att skolket nu ökar kraftigt i gymnasieskolan. För att vända denna negativa utveckling vill vi åter införa redovisning av skolk i betygen – i både grund- och gymnasieskolans terminsbetyg. Föräldrarna skall också omedelbart underrättas om att deras barn är frånvarande via telefon, SMS eller e-post.

Flexibel skoltid

I den moderna kunskapsskola vi vill se börjar eleverna skolan när de är mogna och lämnar skolan när de klarat kunskapsmålen. Samhället förändras och skolan måste följa med i de krav utvecklingen ställer. Så många elever som möjligt skall nå kunskapsmålen. Det avgörande är inte att alla når målen på samma sätt, eller att det tar exakt lika lång tid för alla. Skolpolitiken ska skapa förutsättningar för att så många barn som möjligt har med sig tillräcklig kunskap ut från klassrummet efter skolåren. Den skall inte styra att skoltiden måste vara exakt lika lång för alla, vem skolans huvudman är, eller hur skolan är organiserad.

Eleven borde börja skolan när föräldrar och skola bedömer att barnet är moget för det. Lagen är idag för stel avseende möjligheterna till individanpassad skolstart. Detta gäller både för de barn som skulle behöva börja skolan senare och de som skulle vilja börja tidigare, särskilt som lagen utgår från att skolstart bara kan ske på höstterminen, vid läsårets början. Ett år är en mycket lång tid för en sex- eller sjuåring. Skillnaden i mognad mellan ett barn fött i januari och ett barn fött i december samma år kan vara stor. Resultatet av att de idag närmast tvingas börja skolan samtidigt och gå i samma klass blir i många fall att det yngre barnet får en sämre skolstart än vad som annars hade varit möjligt. I en del fall innebär den inflexibla skolstarten att många elever kan få gå hela skoltiden med en ständig känsla av att ligga efter och att skolan blir en plåga, när medel som individuell skolstart hade kunnat bidra till bättre resultat för berörda elever.

Den traditionella invändningen mot flexibel skolstart är att det övriga skolsystemet inte är anpassat för detta. Särskilt hävdas det att elever inte skulle ha någonting att göra mellan utgången av nian i december det ena året och starten

av gymnasiet i augusti nästa år. Detta argument faller i en kursbaserad gymnasieskola. I kommuner som prövat flexibel skolstart har gymnasieskolan varit beredd att anpassa sig till detta. Finns efterfrågan på gymnasieintagning i december månad kommer skolorna att erbjuda det.

Därför vill vi se att Stockholm går före och ansöker om försöksverksamhet med flexibel skolstart.

Möjlighet till skolstart redan från 5 års ålder

På riksnivå har vi moderater föreslagit att dagens förskoleklass blir nytt obligatoriskt grundskoleår – ett ”år 0” – som påbörjas året barnet fyller 6, men med rätt att börja fr.o.m. det år barnet fyller 5. Vi välkomnar en sådan utveckling och vill att staden redan nu ansöker om att få bli försökskommun med ett nytt obligatoriskt grundskoleår.

Större frihet för medarbetarna och stöd med avknoppningar

Medarbetarna i Stockholms förskolor och skolor måste få ett ökat inflytande över den egna verksamheten. Ett viktigt steg på vägen är de pengssystem som vi moderater vill införa. Genom att avskaffa stadsdelsnämnderna och låta pengarna gå direkt till verksamheten minskar politikernas detaljstyrning samtidigt som de olika verksamheterna får utökade resurser och större möjligheter att utveckla den egna verksamheten.

Redan i en jämförelse 2003 påvisades att dubbelt så stor andel av medarbetarna vid fristående förskolor skulle kunna rekommendera sitt arbete till en god vän jämfört med vid kommunalt driven förskola. Vi vill därför uppmuntra medarbetarna i kommunala verksamheter att ta ett större ansvar genom att ombilda dagens kommunala enhet till en fristående skola eller förskola. För att hjälpa dem av stadens medarbetare som vill ta steget till eget företagande vill vi inrätta ett avknoppningskansli. Om behov av utbyggnad finns inom utbildningsområdet så ska denna i första hand ske i fristående regi.

Lika villkor för fristående och kommunal verksamhet

Kvaliteten i verksamheten garanteras bäst genom en mångfald av alternativ med skiftande inriktning. Genom våra förslag om pengssystem och etableringsfrihet för fristående verksamheter får de fristående och kommunala verksamheter mer rättvisa spelregler.

Sedan flera år tillbaka har kommunala förskolor kunnat få extra pengar för utbyggnad av sin verksamhet. Vi har sedan länge efterfrågat att samma stöd även ska utgå till fristående förskolor som bygger ut. Dessvärre har dessa förslag motarbetats av socialdemokraterna. De luddiga skrivningarna i socialdemokraternas budget om att fristående förskolor ska få samma rätt till stimulansbidrag måste omedelbart förtydligas så att detta stöd verkligen utgår.

Sedan socialdemokraterna tillträdde har de inte missat något tillfälle att försämra villkoren för de elever som valt att gå i fristående skolor. Ett exempel är de återkommande försöken att ytterligare öka det så kallade skolpliktsavdraget. I det ovan nämnda uppdraget att utvärdera och förbättra dagens resursfördel-

ningssystem vill vi att utbildningsförvaltningen även ska redovisa stadens verkliga kostnader för skolpliktsavdraget. Vi är skeptiska till att det verkligen finns tomma skolbänkar som väntar på att eleverna eventuellt kan dyka upp eller att det finns andra direkta kostnader för staden som motiverar dagens skolpliktsavdrag. Om inte så är fallet ska skolpliktsavdraget avskaffas. Vidare bör utbildningsnämnden få i uppdrag att se över dagens avräkningssystem där många fristående enheter idag inte får peng för barn och elever som faktiskt går där. Satsningar på bättre IT-stöd kan vara ett sätt att se till att enheterna – både fristående och kommunala – får ersättning för verkliga kostnader.

Staden skall också informera föräldrarna om vilka alternativ som finns när det gäller olika former av barnomsorg och skola. Vi ser framför oss en utveckling där olika typer av pedagogik och modeller för verksamhet kan utvecklas och prövas.

Barn med behov av särskilt stöd

Barn och ungdomar kan ha behov av särskilt stöd av fysiska, psykiska eller sociala skäl. Under senare delen av 1990-talet har medvetenheten om olika typer av särskilda behov för elever i skolan ökat. Efterfrågan på information, rådgivning och samtal från föräldrar och andra aktörer i dessa frågor ökar kraftigt. Skolverkets utbildningsinspektion visar också att vart fjärde rektorsområde behöver förbättra sina insatser med att ge särskilt stöd.

I Stockholm tvingas nu flera skolor att avskaffa de sista speciallärarna. Andra exempel finns på att elever tvingas till särskilda studiegrupper i andra skolor istället för att få det stöd de har rätt till i den skola där de går. Vi vill därför att utbildningsnämnden får i uppdrag att samordna stadens insatser för barn och elever med särskilda behov som inte kan tillgodoses inom ramen för den reguljära förskole-, skolbarnsomsorgs- och grundskoleverksamheten. Vi vill också att nämnden i samband med utvärderingen av dagens resursfördelningssystem skall göra en översyn av hur staden klarar att ge barn med behov ett särskilt stöd. Samtidigt gör vi moderater en särskild satsning på 10 miljoner kronor för att öka stödet till barn med särskilda behov

Studiemotiverade elever

Det är inte bara barn som har det tufft i skolan som behöver mötas av individuellt anpassade arbetsformer och verktyg. Även studiemotiverade elever behöver få ytterligare utmaningar. Det var en av avsikterna med de särskilda profilklasser i matematik och naturvetenskap som infördes av den moderatledda majoriteten 1998-2002. Istället för att som socialdemokraterna motverka profilklasser vill vi nu gå vidare och ge alla skolor möjlighet att skapa profilklasser, även i andra ämnen än matematik och naturvetenskap.

Elever som snabbt når målen måste också kunna få ytterligare stimulans och fördjupade arbetsuppgifter, till exempel möjligheten att läsa gymnasiekurser på högstadiet eller högskolekurser på gymnasieskolan.

Stärk föräldrarollen

Föräldrarnas medverkan och engagemang är en tillgång. Föräldrarna skall få kontinuerlig information om elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Föräldrarna skall kontinuerligt inbjudas till dialog. Om barn och elever får stöd hemifrån förbättras deras förutsättningar i skolan.

IT i skolan – till hjälp för medarbetare, elever och föräldrar

Skolan har också en viktig uppgift i att förbereda eleverna för de krav som ställs i dagens samhälle. IT är därför ett viktigt pedagogiskt verktyg. Den nya tekniken är också ett hjälpmedel i en individanpassad undervisning. Det är viktigt att eleverna lär sig att kritiskt granska och utvärdera olika informationskällor, varför undervisningen inte kan begränsas till traditionella läromedel. IT kan också utnyttjas för distansundervisning av elever som tidigt är redo att gå snabbare fram i undervisningen än klasskamraterna.

På allt fler områden medför ny teknik förbättrade möjligheter för enskilda människor att kommunicera, söka information samt handla varor och tjänster. Stockholm har länge legat långt fram i denna utveckling, inte minst tack vare stadens många små och stora företag inom IT och telekom. Dessvärre har Stockholms stad inte kommit riktigt lika långt. En del möjligheter finns att via stadens hemsida söka information om skolor, förskolor eller andra verksamheter. Det finns även begränsade möjligheter att jämföra olika verksamheters resultat och erbjudanden.

Men allt kan och bör förbättras. Därför initierar vi en särskild satsning på att utveckla Stockholm som IT-stad. För att förenkla föräldrarnas val vill vi skapa en gemensam webportal där föräldrarna kan ansöka om barnomsorg, söka information om och jämföra olika alternativ, anmäla sig till önskad skola/förskola/familjedaghem och följa platstillgång och antagning. Vi vill också använda IT för att öka föräldrarnas möjlighet till delaktighet och information om de egna barnens skolgång.

Vi moderater vill utöka valfriheten inom barnomsorgen. Andra kommuner, som ofta erbjuder större valfrihet än staden gör, har kommit betydligt längre. Ett sådant exempel är Nacka kommun. I Nacka, som också har kommit längst i Sverige när det gäller valfrihet för den enskilde genom pengsystem, kan föräldrar och elever idag välja både barnomsorg (förskola och familjedaghem) och grundskola via kommunens speciella hemsida Nacka24.

Samtidigt kan modern teknik bidra till att underlätta arbete för de professionella i skolan.

För kommunen skulle en förbättrad användning av modern informationsteknik innebära bland annat mindre kostnader för administration, papper och porto, en bättre överblick över planering och prognoser samt enklare möjligheter till kommunikation med brukare (information, brukarundersökningar, utvärderingar m.m.)

För utförarna innebär systemet också enklare administration, bättre prognoser, enklare marknadsföring och förbättrade möjligheter till direktkontakt med bru-

karna via bland a-post Dessutom kan ekonomiska avstämningar göras via IT-systemet och möjliggöra t ex månadsvis ersättning för verksamheten.

Systemet i Nacka bygger på att man har en säker identifiering via nätet s.k. BandID. Även om Nacka är en mindre kommun än Stockholm borde ett liknande system kunna utvecklas även i Stockholm. Som jämförelse kan nämnas att SEB klarar detta gentemot sina 1,3 miljoner internetkunder.

Resultatet i Nacka är att över 95 procent av eleverna och föräldrarna redan första gången systemet användes valde skola via nätet inom skolvalsperioden. Det var bättre siffror än vad man haft tidigare år då valet gjordes med blanketter. Även om inte alla har tillgång till Internet så kan ändå modern teknik användas för att välja skola/barnomsorg via nätet. Inte minst kan stadens många skolor och förskolor erbjuda möjlighet för medborgarna att välja på plats eller så kan det göras genom stadens bibliotek.

Barnomsorg och förskola

Den öppna förskolan och deltidsförskolorna ska finnas kvar. De fyller en viktig funktion för föräldrar och barn i Stockholm. Den öppna förskolan spelar en viktig roll för barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten och för hemmavarande föräldrar. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer. Öppna förskolor ska kunna få särskilda medel liknande dem som kulturnämnden fördelar till skolan för kulturändamål. Detta för att förstärka kvaliteten och öka utbudet av organiserade aktiviteter.

Barnpeng möjliggör vård av eget barn

Föräldrarna skall ha ökat inflytande över barnomsorgen. Deras val och önskemål skall styra inriktningen och utbudet av barnomsorg i Stockholm.

För att möjliggöra detta införs under 2006 en barnpeng. Pengen kan användas till en plats i förskolan, men även till familjedaghem. Barnpengen ska gå direkt till förskolan eller familjedaghemmet för att skapa likvärdiga villkor mellan kommunala och fristående utförare. Samtidigt får stockholmarna samma möjlighet som Nacka- och Sollentunaborna att bli dagbarnvårdare åt endast sina egna barn.

I förlängningen vill vi underlätta för dagens småbarnsföräldrar genom att skapa ett så flexibelt system som möjligt. Vi vill att det ska vara möjligt att pussla ihop den omsorg och pedagogisk verksamhet som passar det egna barnet bäst. Förskola på förmiddagen och familjedaghem under eftermiddagen är en kombination många föräldrar till treåringar skulle uppskatta. Eller förskola kombinerat med flerfamiljssystem eller en au-pair. Kombinationerna torde vara många och uppskattade av föräldrarna. Motsvarande system finns i många av våra grannkommuner och har gett nöjda brukare och nöjd personal. Vi tycker föräldrarna måste få bestämma hur omsorgen och den pedagogiska verksamheten för deras barn skall se ut. Stadens uppgift är att tillhandahålla möjligheter för fria val.

Vi är övertygade om att det stora flertalet föräldrar även i fortsättningen kommer att välja förskola. Det är positivt. Förskola är en mycket bra form med en värdefull kombination av pedagogik och omsorg.

För familjer som värdesätter små barngrupper och en hemlik miljö är familjedaghem ett bra alternativ. Det ska vara möjligt att få familjedaghem i alla delar av staden.

Den öppna förskolan och deltidsförskolorna ska finnas kvar. De fyller en viktig funktion för föräldrar och barn i Stockholm. Den öppna förskolan spelar en viktig roll för barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten och för hemmavarande föräldrar. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer. Öppna förskolor ska kunna få särskilda medel liknande dem som kulturnämnden fördelar till skolan för kulturändamål. Detta för att förstärka kvaliteten och öka utbudet av organiserade aktiviteter.

Fler förskollärare och mer pedagogik i förskolan

Förskolan bör få en mer pedagogisk inriktning och stimulera utveckling och lärande. Bokstäver och siffror ska vara lika vanliga leksaker i förskolan som spadar och bollar. Förskolan behöver klara mål, både för verksamhetens och för barnens pedagogiska utveckling.

Vårt förslag om att höja förskoleschablonen med 6,1 procent gör det möjligt för staden att anställa fler förskollärare. Förskollärare har efter högskolestudier en pedagogisk kompetens att lära och utveckla barn. Deras kompetens som yrkeskår är värdefull och ska tas på allvar. Engagerad personal med hög kompetens är den enskilt viktigaste faktorn för en hög kvalitet i förskolan.

För att höja kvaliteten i förskolan krävs dessutom en medveten strategi för fortbildning och kompetensutveckling. Även personal i enskilt driven förskoleverksamhet skall erbjudas att ta del av stadens arbete med fortbildning och kompetensutveckling.

Grundschablon för förskoleverksamhet för 2006 utgår enligt följande:

<i>Prestation (kr)</i>	<i>1/1-2005</i>	<i>1/1-2006</i>
Grundschablon 1-3 år	111 300	118 050
Grundschablon 4-5 år	93 490	99 100
Allmän förskoleschablon	44 410	47 100

Grundskola och skolbarnomsorg

Höga förväntningar och tydliga krav

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap. Elevernas förmåga att läsa, skriva och räkna är helt avgörande för förmågan att tillgodogöra sig övriga kunskaper. Alldeles för många elever lämnar grundskolan utan tillräckliga baskunskaper. En ökad fokusering måste därför fortsatt ske på dessa grundläggande kunskaper. Elever med svårigheter måste upptäckas tidigt och ges stöd och hjälp att nå kunskapsmålen.

Modern skolforskning och stadens egna grundskoleinspektörer betonar att framgångsrika skolor präglas av höga förväntningar från lärare och skolledare samt att skolan måste prioritera kunskap och ge ett entydigt budskap om att kunskap är viktigt. Den moderna kunskapsskolan är en skola som sätter tydliga mål – och vågar utvärdera resultaten. Eleverna måste få veta vad de lär sig i skolan. De elever som har svårast att klara målen vinner mest på tidiga och tydliga prov, betyg och skriftliga omdömen. Att ställa krav är att bry sig.

Dessvärre väljer socialdemokraterna att gå i precis motsatt riktning. I den nya skolplanen tog man bort den tidigare nyckelformuleringen att ”skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap”. Samtidigt avskaffade man de särskilda stockholmsproven i svenska, engelska och matematik. Det är tydliga exempel på hur socialdemokraterna ständigt underminerar kunskap och utvärdering i skolan.

Moderaterna satsar på skolan – i Stockholm och på riksnivå

Under den moderatledda majoriteten 1998 – 2002 höjdes skolpengen, de pengar som är öronmärkta till skolorna, med 47 procent. Med socialdemokraterna vid makten i Stockholm har skolpengen hittills höjts med 1,1 procent. Inför 2006 föreslås ingen höjning alls av skolpengen. Samtidigt visar undersökningar från Föräldraalliansen i Stockholms stad (FiSS) att hundratals miljoner som KF anslagit för barn- och ungdomsverksamhet försvinner till annan verksamhet och central administration. Resultatet är att stadens skolenheter beräknas göra ett underskott för år 2005 på nära 70 miljoner kronor. Det är i längden ohållbart.

Vi tror inte att lösningen på alla skolans problem heter mer resurser. Tvärtom är det en kombination av åtgärder som måste till. Men vi vill i vårt förslag till budget genomföra en satsning för att förbättra läs- och skrivundervisningen i grundskolans tidigare år. Om vi kan se till att fler elever hänger med i skolan redan från början så kommer resultaten att förbättras hela vägen samtidigt som vi i förlängningen kommer att kunna spara stora pengar på sena och dyra extrainsatser. Vi väljer därför att höja grundskoleschablonerna med 107 miljoner kronor år 2006. Vi höjer därmed schablonen för skolår 0-3 med 26 miljoner kronor mer än vad socialdemokraterna föreslår i sitt förslag till budget.

Alla barn ska lära sig läsa och skriva

Resurstillskottet ska användas till satsningar på förbättrad läs- och skrivundervisning. Bakgrunden är de dystra rapporter om elevernas läs- och skrivefärdigheter som nu presenterats. Vid Skolverkets nationella utvärdering 1995 var sex procent av eleverna lässvaga. Motsvarande andel 2003 var åtta procent. Framförallt är det pojkarna resultat som försämrats - de utgör 64 procent av de lässvaga. Andelen elever med utländsk bakgrund har visserligen ökat över tiden, men även om hänsyn tas till detta förändras inte den ovan beskrivna resultatbilden.

Skolverket menar att de försämrade resultaten i svenska över tid delvis kan förklaras av att djupinriktad läsning av faktatexter har nedprioriterats alltmer i undervisningen och att den litteratur som eleverna får möta i skolan har blivit

smalare. Skolverket uttrycker oro för att lärandet i svenska tappar i fokus, att undervisningen blir för ytlig och brister i sammanhang och djup.

Samtidigt visar en Lärarnas Riksförbund i en ny rapport att var fjärde pojke på högstadiet aldrig läser några böcker. Även bland flickorna är läsandet kient. Vi moderater tror att det bästa sättet att komma tillrätta med detta är att redan tidigt vänja barn vid att läsa böcker. Men vi vet också att många elever går genom skolan med läs- och skrivsvårigheter som inte upptäcks och åtgärdas i tid. Det är oacceptabelt att dessa elever därmed inte ens får en grund att stå för från början.

Vårt mål är att alla barn ska kunna läsa redan vid sju års ålder. Detta ska ske genom mer pedagogik i förskolan, möjlighet till tidigare skolstart och inte minst den satsning på grundskolans tidigare skolår som vi föreslår i vår budget. Genom tidiga insatser stärker man inte bara dessa elevers självkänsla. Elever som lär sig läsa kan också tillgodogöra sig all annan undervisning och halkar inte efter. Elever med stark självkänsla behöver heller inte hävda sig, ”visa musklerna”, vilket leder till mindre bråk i klassrummet och på skolgården.

Satsningen ska möjliggöra för skolorna att satsa på elevernas läsfärdigheter och ska utvärderas i stockholmsprov. Exakt hur pengarna används avgörs på respektive skola men resurserna kan användas till speciallärare eller satsningar på projekt som Reading Recovery, en metod som utvecklats i Nya Zeeland för att effektivt identifiera och avhjälpa läs- och skrivsvårigheter redan under de första skolåren. Metoden har med framgång använts bland annat sedan flera år i Upplands Väsby och riktar sig till elever som ligger i riskzonen för att få läs- och skrivsvårigheter.

Totalt höjer vi moderater grundskoleschablonerna med 107 miljoner kronor. 26 miljoner kronor utöver vad socialdemokraterna föreslår i sin budget går till att höja skolschablonen för skolår 0-3 för att möjliggöra en satsning på läsning och skrivning i de tidiga skolåren.

Grundschablon för grundskoleverksamhet för 2006 utgår enligt följande

<i>(Prestation kr)</i>	<i>1/1-2005</i>	<i>1/1-2006</i>
Grundschablon för skolår 0-3	56 480	58 391
Grundschablon för skolår 4-6	61 280	62 322
Grundschablon för skolår 7-9	71 270	72 480

Skolpengen, den del som stadsdelarna måste betala ut till skolenheterna, har i stort sett stått stilla sedan den förra moderatledda majoritetens sista budget 2002. För att säkerställa att inte politiker och administratörer lägga beslag på satsningen öronmärks den till skolorna genom att vi höjer skolpengen kraftigt. Skolpengen för skolår 0-3 höjs med 8,7 procent, för skolår 4-6 med 2,9 procent och för skolår 7-9 med 7,8 procent.

Skolpengen till de kommunala grundskolorna för 2006 utgår enligt följande:

	<i>1/1-2004</i>	<i>1/1-2005</i>	<i>(s)-förslag</i>	<i>(m)-förslag</i>
Skolpeng skolår 0-3	37 590	37 590	37 590	40 874

Skolpeng skolår 4-6	-	42 390	42 390	43 625
Skolpeng skolår 7-9	47 050	47 050	47 050	50 736

En moderatledd regering på riksplanet skulle medföra ytterligare satsningar på skolan. Totalt satsar moderaterna i riksdagen 6 miljarder kronor mer än regeringen på förskolan, grundskolan och gymnasiet år 2006-2008. Där ingår bland annat en miljard per år på lärarfortbildning, 310 miljoner för ökad måluppfyllelse och kunskapskontroller, 280 miljoner kronor i en särskild matematiksatsning och nya resurser till forskning om vad som gör skolor framgångsrika – ett område som socialdemokraterna negligerat i årtal.

Inför kunskapskontroller i år 2, 5, 8 och 9 och betyg senast från år 5

Både Skolverkets och stadens egen utbildningsinspektion visar på allvarliga brister i skolans kärnuppgifter att förmedla kunskap, utvärdera elevers resultat och ge extra stöd. Därför behövs ett nytt system för att garantera tidig utvärdering av elevers kunskapsutveckling och för att säkra varje elevs rätt till stöd för att nå kunskapsmålen.

Vi vill därför införa obligatoriska kontrollstationer i år 2, 5, 8 och 9 antingen genom nya nationella prov eller återinförda egna Stockholmsprov, som skall tydliggöra elevens kunskapsläge jämfört med målen. Proven i år 2 ska som ett led i vårt arbete med att alla 7-åringar ska kunna läsa ha fokus på läsförståelse så att vi tidigt fångar upp de elever som inte når målen. I år 5 ska proven särskilt inriktas på räkning för att fånga upp de elever som har svårt med matematiken. I år 8 ska proven ske brett så att vi fångar upp de elever som har svårt att nå gymnasiebehörighet.

En viktig del i den målstyrda skolan är att varje lärare och varje skola själva måste välja sina metoder att nå målen. Samhällets intresse är att målen nås, inte hur de nås. Skolans viktigaste resultat, det vill säga hur eleverna når kunskapsmålen, redovisas i form av betyg. Betygssystemets potential som informationsbärare och motivationsskapare utnyttjas inte fullt ut idag. Elever och föräldrar har en självklar rätt att få information om hur eleverna utvecklas i skolan. Stadens skolor skall vara skyldiga att för elever och föräldrar beskriva elevens utveckling och att specificera behov av extra tid eller stöd. Verktögen för detta är elevens individuella utvecklingsplan, men vi vill också ha obligatoriska skriftliga omdömen från det att eleverna börjar skolan. Staden ska samtidigt uppvakta regeringen om att bli försökskommun med betyg senast från år 5.

De obligatoriska kontrollstationerna ska på ett tidigt stadium signalera vikten av att uppnå sådana kunskaper att den fortsatta utbildningen fungerar. Därmed kan kunskapskontrollerna bidra till att höga förväntningar ställs och till att motivera eleverna. Kontrollstationerna ska signalera behov av extra insatser på ett så tydligt sätt att det inte kan förbises. Eleven ska ha rätt till extra stöd för att nå målen till exempel genom ett extra år när det behövs.

Förbättra utvärderingen och bekämpa betygsinflationen

Betygskriterier är fastställda i nationella styrdokument. De nationella betygskriterierna är emellertid mycket otydligt utformade. Risken för betygsinflation

och sänkta krav är betydande. Vi menar att det är viktigt att de nationella mål- och kravnivåerna upprätthålls. Vidare måste betygen vara rättvisa. Därför måste bedömaröverensstämmelsen utvecklas.

De av socialdemokraterna avskaffade Stockholmsproven utgick från en gemensam kravnivå som utarbetats i ett särskilt projekt. Med proven försvann inte bara ett viktigt verktyg för att tidigt upptäcka elever med problem att klara målen i skolan. Dessutom försvann en möjlighet till förbättrad bedömaröverensstämmelse. De nya kontrollstationer vi vill införa blir därmed ett nytt och användbart verktyg för bedömaröverensstämmelse som kan bidra till att bekämpa betygsinflationen. Vi vill samtidigt ge ett särskilt uppdrag till utbildningsförvaltningen att återkomma med ytterligare förslag till åtgärder för att säkerställa en god bedömaröverensstämmelse i samtliga stadens fristående och kommunala skolor.

Skolinspektörer inom såväl grundskola som gymnasieskola har som huvuduppgift att kvalitetssäkra mål- och kravnivåer inom Stockholms skolväsende och utvärdera om målen uppnås. För att förbättra utvärderingen vill vi skolinspektörernas oberoende stärks ytterligare. Vi vill därför inrätta en oberoende skolinspektion där varje skola (kommunal såväl som fristående) granskas på ett likvärdigt sätt. Inspektionen ska granska skolans resultat, hur den lever upp till de offentliga mål som riksdagen satt upp, hur den lever upp till de egna målen, hur resurserna används, vilken förmåga skolan har att höja varje individs kunskapsnivå, hur skolan är som arbetsplats osv. En oberoende kvalitetsutvärdering ger inte bara föräldrar och elever bättre underlag för att kunna välja skola, den kan också vara en god hjälp för skolans ledning och huvudman i arbetet med att utveckla och förbättra kvaliteten och skolan som arbetsplats.

Utbildningsförvaltningen får även i uppdrag att ta fram metoder för att skolorna skall kunna redovisa de kunskapsförbättringar de åstadkommit hos elever mellan två tidpunkter. Dessa ska bli ett verkligt mått på kvalitetsutveckling och ska vara enkelt tillgängliga via webben som ett stöd när elever och föräldrar ska välja skola. Nämnden får också i uppdrag att utveckla årligen återkommande gemensamma brukar- och kvalitetsutvärderingar av stadens skolor.

Fler och bättre lärare

Staden står inför en stor lärarbrist. För att locka fler till läraryrket måste attraktionskraften i läraryrket höjas genom fler karriärvägar (t ex lektorat) och en mer attraktiv arbetsmiljö. Stadens satsningar på grundskolan sker i syfte att upprätthålla och utveckla undervisningens kvalitet. Lärarna är navet i denna kvalitetssatsning. Samtidigt sviker den socialdemokratiska regeringen det statliga ansvaret för lärarförsörjningen genom att ha som mål att endast examinera 7 000 lärare per år trots att rekryteringsbehovet är cirka 13 000 lärare per år de kommande åren. Vi vill därför att staden medverkar till att få till stånd en fristående lärarutbildning till exempel i Konstfacks gamla lokaler på Valhallavägen i Stockholm.

En moderatledd regering skulle medföra att staten tog sitt ansvar för lärarfortbildningen genom en statligt finansierad fortbildningspeng för alla lärare. Totalt satsar vi moderater 1 miljard kronor mer än regeringen bara på lärarfortbildning. Fortbildningspengen motsvarar cirka 8 000 kronor per lärare och år – en satsning som också skulle komma Stockholms lärare till del inte minst som ett led i satsningen på fler lektorat.

Rektorer med stor frihet – under ansvar

En ökad självständighet till de kommunalt drivna skolenheterna ger ökat ansvar till rektorerna. Rektorsrollen blir därigenom allt viktigare. Rektors roll som pedagogisk ledare och budgetansvarig chef innebär att insatser i kompetensutveckling är avgörande. Självständighet innebär ett ansvar för att skolans mål uppnås inom ram för avsatta resurser. Vi vill samtidigt öka de kommunala skolornas självständighet och ansvar genom att de även rent ekonomiskt blir fullt ansvariga för sin egen budget.

Vi har länge förordat att alla stadens rektorer ska ges tidsbegränsade förordnanden. Även om vi inte kan förstå varför denna reform så länge stoppats av socialdemokraterna är det glädjande att en förändring nu äntligen sker. Precis som för förskolor välkomnar vi de rektorer som vill utveckla den egna verksamheten genom att göra om enheten till en fristående skola.

Satsning på skolbarnomsorgen

Skolbarnomsorgen är en värdefull och uppskattad verksamhet för yngre grundskoleelever. Det är viktigt att verksamheten fungerar som ett stöd i arbetet med att uppnå skolans mål. Därför höjer vi schablonen för skolbarnomsorg med 2,4 procent i jämförelse med 2005.

Schabloner för skolbarnomsorg för 2006 utgår enligt följande:

<i>Prestation (kr)</i>	<i>1/1-2005</i>	<i>1/1-2006</i>
Schablon 6-9 år	37 660	38 564
Schablon 10-12 år	29 260	29 962

Gymnasieskolan

Sveriges och Stockholms gymnasieskolor står inför stora utmaningar. Den översyn av gymnasieskolan som den socialdemokratiska regeringen tagit initiativ till slutade med ett praktfiasko. Försöket att reformera den svenska gymnasieskolan (där bara två tredjedelar av alla gymnasieelever fullgör utbildningen inom avsedd tid) blev inte mer än en 500-sidig hyllvärmare. Istället snickrade socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet ihop ett eget hafsverk till reform så urvattnat att det inte kommer att lösa gymnasieskolans problem. Det enda större resultatet av reformen är det olyckliga beslutet att avskaffa dagens kursbetyg i gymnasieskolan.

Nej till ämnesbetyg – behåll dagens kursbetyg i gymnasieskolan

Istället ska ett nytt, till sin utformning ännu okänt ämnesbetygssystem införas till en kostnad av 1 300 miljoner kronor – pengar som hade gjort avsevärt större nytta på andra insatser i svensk skola. Ämnesbetyg är ingen mirakelkur som

kan medföra någon väsentlig positiv kursändring för den svenska gymnasieskolan. Ändringen skapar bara ett mycket stort merarbete för landets lärare och skolor samtidigt som stora resurser som skulle kunna utveckla gymnasieskolan i stället läggs på en reform som vare sig är nödvändig eller ens efterfrågad.

Socialdemokraterna sviker gymnasieeleverna

I stället för nödvändiga reformer väljer den socialdemokratiska regeringen att permanenta två parallella utbildningssystem i Sverige. Ett ordinarie och officiellt där elever går i grundskola, följt av gymnasieskola och universitet. Ett inofficiellt där ett stort antal elever går i grundskola, sedan i gymnasieskolans individuella program, därefter på collegeår och sedan kanske på högskola.

Utgångspunkten måste vara att varje skolforms uppdrag, varje skolforms problem och varje skolforms kvalitetsbrist måste lösas inom ramen för just den skolformen. Idag skickas istället problemen vidare samtidigt som den socialdemokratiska regeringen försöker lappa och laga det som deras egen politik redan misslyckats med.

Ett exempel på detta är att socialdemokraterna lägger ytterligare resurser på att utveckla gymnasieskolans individuella program, som till följd av regeringens misslyckanden med grundskolan vuxit till ett av Sveriges största gymnasieprogram. På sitt sätt är detta begripligt, eftersom knappt var femte elev som börjar på det individuella programmet får slutbetyg inom fyra år. Men kraften borde istället riktas mot att minska antalet elever på det individuella programmet. Den kanske viktigaste åtgärden för att lösa gymnasieskolans problem är att förbättra stadens grundskolor. Det är mer logiskt att ansvaret för att elever får kunskaper nog att erhålla godkända slutbetyg från högstadiet åvilar grundskolan i stället för gymnasiet. Ju tidigare insatser kan sättas in för elever med svårigheter desto bättre. Det är därför vi nu tillför extra resurser i de första skolåren.

En ny gymnasiepolitik

Den höga andelen avhopp och den utdragna studietiden på gymnasiet tyder på att antagningsreglerna inte sänder rätt signaler. Många elever som i dag kommer in på gymnasiet har inte tillräckliga kunskaper för att klara gymnasiestudier, trots att de uppfyller de formella behörighetskraven. Inför högskolan lönar det sig alltför ofta att "taktikläsa", och läsa lätta ämnen för att få höga betyg, i stället för att skaffa sig djupare kunskaper. Ofta lönar det sig bättre att komplettera på Komvux än att redan från början läsa rätt ämnen. Komvux skall vara till för att ge dem som senare i livet vill komplettera sina gymnasiestudier, inte för att vara ett konkurrensinstrument för dem som redan har genomgått en gymnasieutbildning.

Vi moderater har därför på nationell nivå föreslagit att behörighetskraven till gymnasiet höjs. Vi vill också avskaffa möjligheterna att efter avslutad gymnasieutbildning läsa om samma kurser vid Komvux - däremot ska det alltid finnas en möjlighet att tentera upp betyg både under och efter gymnasietiden. För elever som läst yrkesinriktade program på gymnasiet och behöver komplettera

flera ämnen inrättas ett särskilt "collegeår" på komvuxnivå. Studierna bör bedrivas i hög takt och endast fokusera på det som ger högskolebehörighet.

Samtidigt måste vi se över behörighetsreglerna till högskolan så att betyg i ämnen som är av större betydelse för den utbildning en student söker får större vikt och de enskilda lärosätena ges större möjlighet att besluta över hur intagningen sker.

Ökad valfrihet på gymnasieskolan

Betydelsen av ökad valfrihet är kanske störst på gymnasiet. Ökad valfrihet innebär inte att antalet möjliga kursval behöver öka. Tvärtom ska kvalitetskraven höjas så att många av dagens "hobbybetonade" kurser försvinner. Däremot utgår moderaternas politik ifrån att gymnasieskolan är en frivillig skolform. Det innebär också att det obligatoriska inslaget i gymnasieskolan måste minska, och utrymmet för karaktärsämnen och egna val öka. I dag är motsvarande ett av de tre gymnasieåren gemensamt för alla elever, oavsett vilket program de går, något som ger ytlighet och orsakar utslagning istället för bildningssträvan och kunskapstörst.

Förbättra de yrkesinriktade programmen

Kritiken mot dagens gymnasiala yrkesutbildningar har varit hård, inte minst från arbetsmarknadsparter som LO och Svenskt Näringsliv. Att nästan hälften av alla som börjar på ett yrkesförberedande program hoppar av är ett mycket allvarligt problem. En viktig förklaring tror vi är att yrkesutbildningarna blivit alldeles för teoretiska. Vi moderater vill därför öka profileringen på de yrkesinriktade programmen genom att alternativa kurser i kärnämnen införs, men inte ger högskolebehörighet. Vi vill också att den gymnasieexamen som nu skall införas delas i en studieförberedande examen, som ger behörighet till högskolan, och en yrkesexamen. Samtidigt tillförsäkras alla gymnasieelever möjligheten att få högskolebehörighet genom införandet av "garanterade kurser", som skall tillhandahållas av alla gymnasieskolor. Dessa skall omfatta dagens kärnämneskurser samt en motsvarighet till den blivande kärnämneskursen i historia.

Skapa en modern lärlingsexamen

En annan viktig åtgärd för att minska avhoppet och få fler utbildade ungdomar är att införa en modern lärlingsexamen som alternativ till gymnasieskolans yrkes- eller studieförberedande program. Lärlingsutbildningen ska till stora delar vara arbetsplatsförlagd och ske i nära samarbete med näringslivet men kan vara kopplad till en gymnasieutbildning. För den som går lärlingsutbildning ställs inte krav att läsa kärnämnen, men genom kopplingen till en gymnasieutbildning ges möjlighet att läsa gymnasieämnen i den utsträckning eleven vill. Vi vill ge kommunstyrelsen i uppdrag att ansöka om att Stockholms stad ska få bli försökskommun med en modern lärlingsutbildning.

Utveckla Stockholms gymnasieskolor

Gymnasieskolan i Stockholmsregionen står inför många utmaningar framöver. Antalet elever beräknas öka kraftigt när det tidiga nittiotalets stora barnkullar

om några år ska börja gymnasieskolan. Fram till år 2010 väntas antalet elever i enbart Stockholms stads gymnasieskolor att öka med 8 000 elever. Här finns en ypperlig möjlighet att öka valfriheten och utbudet genom ett aktivt arbete för att den utbyggnaden i första hand sker genom fler och växande fristående skolor.

Vi vill också se en satsning på entreprenörskap i Stockholms stads gymnasieskolor. Målet är att alla skolor ska erbjuda utbildning i hur man startar och utvecklar ett eget företag.

Gemensam gymnasiregion för Stockholms län

Sedan höstterminen 2000 har alla elever rätt att söka skolplacering över hela staden. Betygsintagningen har haft positiva effekter genom att öka integrationen i stadens gymnasieskolor och är ett betydligt mer rättvist intagningssystem än att till exempel lotten eller den så kallade närhetsprincipen används. Vi vill ha kvar betygsintagningen till Stockholms gymnasieskolor.

Nu är förutsättningarna goda för att ta nästa steg och förverkliga en gemensam gymnasiregion för hela Stockholmsområdet. I en tid när det stora flertalet ungdomar väljer att studera i ett eller flera andra länder är det mycket hög tid att vi åstadkommer en gemensam gymnasiregion i Stockholms län som gör det möjligt för dagens ungdomar att fritt välja gymnasieskola inom det egna länet och inte enbart inom den egna kommunen. Vi moderater vill, som enda parti, värna elevernas valfrihet och gå vidare med en gemensam intagning och slutförandet av arbetet med en gemensam gymnasiregion.

Särskolan

Socialdemokraternas nya resursfördelningssystem har inneburit stora nedskärningar för särskolorna. Det är oacceptabelt att stadens största nedskärningar ska drabba barn med utvecklingsstörning. För att få stopp på neddragningarna satsar vi moderater 10 miljoner kronor mer på särskolan än vad socialdemokraterna gör i sitt förslag till budget.

Det finns en stark strävan inom socialdemokratin att lägga ned särskolan. Argumentationen är att en jämlikhet skapas om alla elever får exakt samma utbildning. Men alla barn är olika. Alla elever har olika behov och behöver få en utbildning som är anpassad just för dem. Det är först då som alla ges lika chanser.

Alla barn med utvecklingsstörning ska även i fortsättningen kunna välja den gemenskap och specialistkompetens som särskolan erbjuder. Naturligtvis är det viktigt att kontakten mellan barn med och utan utvecklingsstörning utvecklas, både i skolan och i resten av samhället, men det får inte ske till priset av att utvecklingsstörda barn förlorar rätten till en utbildning som är anpassad efter deras behov.

Men det nya resursfördelningssystemet har inte bara lett till förödande nedskärningar utan också till något som närmast kan liknas vid en stadsdelsarrest där särskoleelevernas rätt att välja skola begränsas. Vi vill därför ta ifrån stads-

delsnämnderna ansvaret för särskolan och lägga det centralt i staden. På så sätt kan vi också säkerställa att alla elever i särskolan behandlas likvärdigt oavsett var i staden deras föräldrar bor.

Vuxenutbildning

Stärk de vuxna elevernas valfrihet

Precis som för övriga elever ska utbildningspolitiken för vuxna bygga på att den enskilde själv kan välja utbildning och anordnare. Att förhindra mångfalden och den enskildes val är att försvara ett synsätt där politiker bestämmer vilken utbildning som är bäst för studenterna.

För att öka valfriheten inom den kommunala vuxenutbildningen skall en komvux-peng genomföras. Införandet av komvux-pengen gör situationen inom vuxenutbildningen mer lik den inom grund- och gymnasieskolan. Den studerande kan själv välja mellan olika, både privata och kommunala, anordnare som konkurrerar om de studerande. Mångfalden av utbildningsanordnare som de studerande har att välja mellan blir större, till gagn för ökad kvalitet och valfrihet. Direktövergången från gymnasium till vuxenutbildning skall minskas genom insatser inom gymnasieskolan. Staden bör även uppvakta regeringen om att Stockholm ska få genomföra försök med att låta eleverna tentera upp sina betyg redan under gymnasietidens gång.

Öka integrationen

Utbildningsnämnden får ansvar för stadens flyktingmottagande. En översyn av introduktionsersättningen för flyktingar skall påbörjas under 2006 för att möjliggöra en mer löneliknande ersättning, som ökar det egna ansvaret för introduktionen. På sikt bör hela stadens introduktionsverksamhet för flyktingar baseras på ett pengsystem där SFI är en del av introduktionen.

Introduktionen och utbildningen skall bygga på människors motivation att lära. Genom att i detta pengsystem utveckla former för att kunna kombinera studier, praktik och arbete anpassas systemet för individens speciella behov vid olika tillfällen under den första tiden i Sverige. Utbildningsnämnden uppmanas att samverka med övriga delar av staden kring utformningen av den framtida SFI-undervisningen och flyktingintroduktionen och att se till att behovet av arbetspraktik för SFI-elever tillgodoses. Samverkan bör även leda till att fler fullföljer och uppnår godkänd SFI-nivå.

Utbildningsnämnden skall vidare lyfta fram goda exempel på samverkan mellan entreprenörer inom flyktingintroduktion och SFI. Flyktingintroduktion syftar bland annat till att snabbt få flyktingar och invandrare i arbete. Utbildningsnämnden uppmanas att finna samarbetsformer för att säkerställa att kvaliteten förbättras i skolundervisningen för nyanlända flyktingelever.

För att underlätta och utveckla arbetet med att öka antalet förvärvsarbetande och minska bidragsberoendet utökar staden sina insatser för att koordinera de olika arbetsmarknadsprojekt och utbildningar som bedrivs. I staden finns det redan ett antal goda exempel som, tillsammans med olika internationella ex-

empel, visar på möjligheten att genom flexibla lösningar och nya initiativ minska socialbidragskostnaderna och öka antalet förvärvsarbetande. Genom ökad samordning av de olika nu pågående projekten för ökad anställningsbarhet ökas effektiviteten.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2005 för utbildningsnämnden godkänns.
2. En förskolepeng ska införas
3. Skolans huvuduppgift ska vara att förmedla kunskap
4. Särskolan ska bevaras som skolform
5. Staden skall tillse att alla föräldrar med barn i grundskolan skall få ta del av skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling om inte föräldrarna tackar nej.
6. Redovisning av skolk skall införas i gymnasiebetygen.
7. Valfrihetssystem för SFI och Vux ska införas.
8. Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera stadens resursfördelningssystem för de pedagogiska verksamheterna. Utifrån denna utvärdering skall nämnden arbeta fram ett förslag till pengsystem inom barnomsorgen, grundskolan och gymnasieskolan där resurserna fördelas direkt till verksamheterna och där kommunala och fristående verksamheter ges rättvisa, likvärdiga, förutsägbara och långsiktigt hållbara villkor.

ÄLDRENÄMNDEN

ÄLDREFÖRVALTNINGEN

Nämndens uppgifter

En ny nämnd skapas och övertar ansvaret för äldreomsorgen från stadsdelsnämnden för att säkerställa en lika behandling inom hela staden. I och med införandet av pengsystem garanteras en lika behandling avseende ersättning. Biståndsbedömningen skall ske centralt men ska av praktiska skäl vara förlagd lokalt. Genom övertagandet ges möjlighet till besparingar på administration.

Nämnden skall:

- * säkerställa en trygg, säker och kvalitativ äldrevård
- * samverka med ideella organisationer

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- * öka valfriheten för äldre
- * kvalitetsuppföljning, upphandling och konkurrens
- * rekrytering och ledarutveckling

En av stadens främsta uppgifter är att se till att det finns en omsorg av god kvalitet för de äldre som behöver service, omsorg och vård. Den äldre stockholmarens upplevelse och önskemål ska vara vägledande inom äldreomsorgen – den äldre stockholmaren skall vara i centrum.

Det innebär att äldreomsorgen skall präglas av inflytande, respekt, individualisering, trygghet och valfrihet. De äldre har rätt att få en likvärdig service, vård och omsorg oavsett var de bor i staden.

Kommunfullmäktige har beslutat om en äldreomsorgsplan avseende perioden 2006-2010. Planen anger mål för verksamheten, som utifrån inriktningsmål och prioriterade inriktningar skall vara vägledande för arbetet med budget/verksamhetsplanering. Stadens inriktning är att stadens äldre medborgare skall kunna bo kvar hemma så länge som de själva vill och det är möjligt med hjälp av olika insatser.

Ansvaret för verksamheterna inom äldreomsorgen skall lyftas från stadsdelsnämnderna och ersättas av mer renodlade kundvalssystem. Besluten kring den äldres omsorg flyttas därmed närmare de människor det berör. Byråkratin minskar, alla verksamheter oavsett huvudman ges lika villkor och enheterna ges därmed en större frihet att utveckla sina idéer. Även biståndsbedömningen skall organiseras centralt i staden, även om självfallet lokala placeringar kan förekomma.

Genom införandet av kundvalssystem flyttas makten att välja var man vill bo från myndigheten till de äldre och deras anhöriga. Valfriheten ger också den äldre ett ökat inflytande. Den äldre önskemål och synpunkten på tjänsten som utförs och hur den utförs blir högst väsentliga för utföraren, då den äldre om

den inte är nöjd kan välja en annan utförare. Den äldre ska själv i samråd med sina nära och kära välja boende. Biståndsbeslutet är ett myndighetsbeslut och skall enbart klargöra om den som ansöker har rätt till hemtjänst eller äldreboende.

För att säkra kvalitén bör staden också bedriva benchmarking, inte minst då det idag föreligger stora skillnader mellan egna enheter i staden och andra utförare. Även då jämförelseunderlaget inte är det perfekta så bidrar benchmarking till att diskussion kan inledas om vad som kan förbättras genom att dra lärdom av vad andra har gjort. Benchmarking leder ofta till att verksamheten ständigt söker nya vägar till att hitta en effektiv organisation vad avser både kvalitet och pris.

Trygghet

Kvalitet i äldreomsorgen

Stadens äldreomsorg ska ha hög kvalitet. Enheterna inom stadsdelsnämnderna har utvecklat kvalitetsgarantier för äldreomsorg. Garantierna formuleras övergripande för varje enskild verksamhet och måste vara överensstämmande med stadens övergripande mål och innebära att likvärdiga villkor och förutsättningar gäller, oavsett var i staden man är bosatt. Införandet av kvalitetsgarantier stärker den enskildes inflytande över och kontroll av att det som utlovats i form av service, vård och omsorg också hålls. Kvalitetsarbetet ska utvecklas så att ett kvalitetsuppföljning för hela staden ger möjlighet till kvalitetssäkring av all verksamhet – oavsett huvudman.

Inom ramen för det samlade kvalitetsarbetet finns ett uppdrag att utveckla s.k. synpunkts- och klagomålshantering, dvs. hur de synpunkter som brukarna eller deras närstående har inom äldreomsorgen hanteras och följs upp så att brister rättas till och blir en del i uppföljnings- och kvalitetsarbetet.

Äldreomsorgsinspektörernas funktion är avgörande för uppföljning och utveckling av kvaliteten inom äldreomsorgen. Den kompetens som de besitter måste nyttjas vid utformandet av stadens övergripande kvalitetsuppföljningsprogram.

Det är nödvändigt att biståndsbeslut lämnas skriftligt. Muntliga avslag är oacceptabelt. Äldre och deras anhöriga måste också få information om hur man överklagar. Biståndsbeslut måste förnyas så att de ständigt är aktuella. De skall också följas upp och utvärderas. Biståndshandläggarna skall delta i kvalitetsuppföljningen av äldreomsorgen.

Det bör dessutom formuleras individuella vård- och omsorgsplaner mellan den enskilde och ett äldreboende eller annan omsorgsgivare.

Goda exempel av innehållet inom äldreomsorgen över staden måste spridas betydligt bättre än idag.

Kompetensutveckling och rekrytering

En huvudfråga för äldreomsorgen är att långsiktigt klara personalförsörjningen inom vården. Det måste vara attraktivt att arbeta med äldre människor. Framtidens utbildning måste vara betydligt mer tvärprofessionell för att möta framtidens behov och krav – socionomer och sjuksköterskor måste mötas tidigare än idag.

Möjligheten att studera, olika karriärstegar inom äldreomsorgen, vidareutveckling av hemtjänsten samt äldreomsorgen ur ett internationellt perspektiv bör utredas.

Staden måste ha både en kortsiktig och en långsiktig planering för personalförsörjningen. Utbildnings- och fortbildningsinsatser kan ge arbetet inom äldreomsorgen högre status och öka attraktiviteten. Olika lokala initiativ för att öka yrkets attraktionskraft välkomnas. Goda möjligheter till kompetensutveckling utifrån personalens egna behov är nödvändig. Vidare behövs stor flexibilitet avseende arbetstider med mera. Personalen bör i större utsträckning själva kunna förlägga sina arbetstider utifrån verksamhetens behov av bemanning.

Att erbjuda praktikplatser är ett viktigt led i rekryteringsarbetet. Det är angeläget att äldreomsorgen knyter starkare band med utbildnings- och forskningsområdet. Ett sätt är att inrätta tjänster för s.k. kliniska adjunkter, dvs. vårdlärare som är knutna till äldreomsorgen och som undervisar och handleder studerande både i skolan och i verksamheten.

För att driva på utvecklingen inom vård och omsorg pågår olika samverkansprojekt för att pröva metoder för forskning och utveckling. Syftet är att bedriva forskning och utveckling i befintlig verksamhet, att skapa förutsättningar för att integrera social omsorg och sjukvårdande insatser samt att möjliggöra för personalgrupper att varva arbete med forskning och utvecklingsarbete.

Lika viktigt är att de forskningsresultat som föreligger presenteras ute i verksamheterna för att kunna omsättas i praktiskt arbete.

Det är av stor vikt att medarbetare inom stadens äldreomsorg har erforderlig kompetens för sitt uppdrag. Trots att äldreomsorgens verksamheter i dag är mycket komplexa, finns det fortfarande många anställda inom äldreomsorgen som saknar grundutbildning. Det krävs utbildning och fortbildning för att de anställda skall känna trygghet och kunna ge en kvalitativt god omsorg. För nyanställda är det särskilt angeläget med en fungerande introduktionsutbildning. Dagens situation med ett uppdelat ansvar på 18 stadsdelsnämnder och där inte samtliga stadsdelar har ett program för kompetensutveckling eller ett introduktionsprogram ger inte personalen samma förutsättningar.

För att kompetensen skall kunna tas tillvara krävs det att staden satsar på chefsutveckling inom äldreomsorgen med satsning dels på förhållningssätt och strategi kring ledarskap och kommunikation, dels på värdegrunden. När det gäller omvårdnaden av äldre med minneshandikapp eller med psykiatriska

sjukdomstillstånd är det nödvändigt att öka personalens kompetens på alla nivåer. Av den anledningen skall staden ta fram ett program och riktlinjer för hur omvårdnaden och omsorgen för medborgare med dessa sjukdomstillstånd kan förbättras.

De medicinskt ansvariga sjuksköterskornas ställning måste stärkas genom att de har en självständig placering i förhållande till kommunens egna utförarenheter i den framtida organisationen för staden.

Biståndsbedömarnas speciella ställning som myndighetsperson måste också utvecklas för att kunna möta framtida medborgares och anhörigas krav. Dagens system för biståndsbedömning kräver stora administrativa insatser och systemet bör därför ses över med syftet att finna ett enklare och mer rationellt system med bibehållen kostnadskontroll.

Inflytande

Valfrihet och utbyggnad av äldreomsorgen

Äldres valfrihet skall vara en naturlig del av att få sina behov tillgodosedda. Kundval inom hemtjänsten m m infördes 2002. Detta innebär att den som har hemtjänst själv skall kunna välja mellan flera vård-, service- och omsorgsgivare. Därmed ökar den enskildes makt över sin vardag. Idag har drygt 30 procent valt vem som skall utföra den biståndsbedömda tjänsten.

En regional överenskommelse har träffats mellan länets kommuner om förlängt betalningsansvar för äldre personer vid flyttning till särskilda boendeformer i annan kommun inom Stockholms län. Överenskommelsen innebär att valfriheten för stadens invånare utökas till att omfatta alla särskilda boenden i länet. Vid införande av kundvalsmodellen kommer särskilda boenden i alla länets kommuner att kunna kvalificera sig.

Staden certifierar utförare av hemtjänsten genom att teckna ramavtal med de företag/stiftelser eller andra som uppfyller de kvalitetskrav, som staden ställer. Därefter väljer den enskilda äldre själv vem han eller hon vill skall utföra hemtjänsten. Den enskildes behov av äldreomsorg bedöms av stadens biståndsbedömare.

I dag finns stora underskott hos de kommunala utförarna inom hemtjänsten, även privata utförare vittnar om svårigheter att få ekonomin att gå ihop. Det är därför angeläget att ersättningen till hemtjänsten höjs. Samtidigt måste nya metoder för förbättringar och effektiviseringar prövas på alla kommande hemtjänstbehov inom ramen för hemtjänsten. Ett exempel på en metod, som även Stockholm stad som helhet bör pröva, är Konsultföretaget Kvalitids genomlysning av hemtjänsten. Metoden visar på svårigheter med att jämföra beviljad och utförd tid inom hemtjänsten och metoden medför att förbättringar och effektiviseringar av arbetsmetoder och logistik inom hemtjänsten kan genomföras, men också att ansvar av befogenheter ges till personalen.

Kommunstyrelsen utredde under 2002 kundvalsmodeller för särskilda boenden inom äldreomsorg. Beslut ska fattas under 2006.

Tills dess valfrihet genom äldreomsorgspeng är införd skall upphandling av stadens äldreboenden fortsätta. Utfärdade anvisningar till policy för upphandling, valfrihet och konkurrens finns utformade och skall följas. Detta i syfte att bl.a. skapa största möjliga mångfald inför kundvalets genomförande. Stadens medarbetare som vill avknoppa skall aktivt stödjas genom stöd och hjälp från stadens avknopplingskansli inom stadsledningskontoret.

Staden anser att utbyggnaden av särskilda boenden i första hand bör ske genom att enskilt drivna företag, stiftelser och andra organisationer tar initiativ till att bygga, äga och driva nya äldreboenden. Ökade ansträngningar måste göras för att finna mark för byggnation av äldreboenden över hela staden.

De särskilda boendeformerna är en gemensam resurs för staden. En förutsättning för valfrihet när det gäller äldreboende är att det finns tillräckligt antal platser på ålderdomshem, i gruppboenden, på sjukhem och i servicehus. Omvandlingen av servicehus måste noggrant följas och utvärderas. Därutöver måste antalet korttidsplatser vara en resurs för hela staden. Korttidsvården bör också i större utsträckning inriktas på rehabilitering. Möjligheten till så kallade vardagsrehabiliterande åtgärder bör tas tillvara i större utsträckning.

Staden skall därutöver utreda möjligheterna till korttidsboende och avlastning utomlands. De erfarenheter som inhämtats från andra kommuner visar att sådana möjligheter ökat valfriheten samtidigt som det inneburit en besparing för kommunen. Den valfrihet och möjlighet till miljöombyte som utlandsförlagt korttidsboende eller avlastning innebär skulle för Stockholms stad bli mellan 25 och 80 procent billigare än ett motsvarande vårddygn hemma.

För att kunna realisera möjligheterna för korttidsboende och avlastning utomlands skall staden omgående inhämta kunskap om de juridiska möjligheterna för och den medicinska säkerheten kring sådana resor. Staden skall därefter utreda möjligheterna för äldre i staden att, efter sedvanlig biståndsbedömning, erbjudas korttidsboende eller avlastning utomlands.

Kommunstyrelsen skall utfärda anvisningar för nämnden och enskilda företag kan ansöka om medel för utbyggnad av äldreboenden med heldygnsomsorg. Det är viktigt att anvisningarna utformas så att likvärdiga villkor råder mellan kommunala och enskilda driftsalternativ.

Individualisering

Anhörigvård

Anhörigas insatser i äldreomsorgen är ovärderliga. Dessa insatser sparar också stora summor åt kommunen. Staden har ansvar för att på olika sätt stödja och avlasta anhörigvårdare. Stödet till de anhöriga bör utvecklas. Stödet måste ut-

formas så att det blir på villkor som passar den anhörige och den enskilde och inte ett stöd som enbart passar den kommunala organisationen.

Staden driver för närvarande, tillsammans med frivilligorganisationerna, ett tiotal projekt för att utveckla formerna för anhörigstöd, exempelvis i form av stöd till anhöriga till personer med minneshandikapp, utbildning av gode män och stöd till anhöriga till äldre invandrare. Hornskrokens 24-timmarscenter permanentats och bättre informationen kring detta måste spridas och bli tydlig.

Samverkan med landstinget

Överenskommelse har tecknats mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt fysiskt funktionshindrade och gäller från 1 juli 2002. Syftet är att öka tryggheten för stadens äldre och funktionshindrade genom förstärkt samarbete både centralt och lokalt. En väl fungerande samverkan är mycket viktig för att de äldre ska kunna få en bra service, vård och omsorg. Uppföljning av överenskommelsen ska ske.

Den 1 juli 2003 trädde en ny lag ikraft när det gäller samverkan mellan kommun och landsting, vilken bl.a. ger möjligheten att inrätta en gemensam nämnd. Vi menar att detta är ett steg i rätt riktning så länge som det finns två olika lagar (Socialtjänstlagen och Hälso- och Sjukvårdslagen), som styr kommunernas åtaganden gentemot våra äldre medborgare. Ökad finansiell samordning och ökad verksamhetssamordning möjliggör att olika gränsdragningsproblem skulle kunna lösas i denna nämnd.

Det innebär i sin tur att individ- och brukarperspektivet stärks och att den enskildes rättigheter blir tydligare, vilket är det viktigaste med en gemensam nämnd.

Strävan skall vara att läkare ingår som en naturlig del av vårdteamet. Framgångsrika exempel finns där staden och landstinget gemensamt finansierar geriatriker stationerade i den kommunala äldreomsorgen eller rehabiliteringscentra. Dessa och andra goda exempel bör spridas och ytterligare samarbetsformer med landstinget bör sökas. T ex finns på flera håll i länet bland annat i Järfälla och på Stora Sköndal en gemensam vårdcentral för äldre. Detta måste prövas på flera håll. En gemensam nämnd mellan kommun och landsting bör utreda detta.

Läkarinsatserna i äldreomsorgen måste förstärkas. Avtal med Landstinget om läkarresurser i alla särskilda boendeformer måste tecknas. Därtill måste läkemedelshanteringen följas upp bättre på de särskilda boendeformerna. Rapporter om att man alltför frikostigt skriver ut antidepressiva medel till äldre måste tas på allvar. Samarbetet med Apoteksbolaget måste utvecklas. Information till anhöriga bör också utvecklas tillsammans med landstinget.

Livskvalitet

Ett gott socialt liv är nödvändigt för människors välbefinnande i alla åldrar. Äldre har också behov av gemenskap, aktiviteter, omväxling och meningsfullhet. Det krävs ett medvetet arbete för att öka trivselen exempelvis kring måltiderna och genom kulturaktiviteter av olika slag. Det handlar i första hand om att skapa en mer innehållsrik vardag, snarare än stora arrangemang.

Förebyggande verksamhet för friska äldre som uppehåller aktivitetsförmågan och erbjuder meningsfulla sociala kontakter kan bidra till fortsatt självständighet i boendet och fördröja eller förhindra den tidpunkt då mer personalkrävande verksamheter behövs.

Kultur kan läka och stärka och därmed bidra till ökad livskvalité. Biblioteksservice i äldreomsorgen är ett viktigt inslag i detta arbete.

Frivilligt arbete inom äldreomsorgen skall på olika sätt uppmuntras och stödjas. Det ger goda möjligheter till en bra vardag, inte minst genom att man bryter ensamhet och isolering. De organisationer som på olika sätt stöttar och skapar en meningsfull tillvaro för äldre i Stockholm är ovärderliga i arbetet för att bidra till en rikare tillvaro för stadens äldre. De är ett viktigt komplement till exempelvis kommunens insatser i den sociala öppna dagverksamheten. Frivilligorganisationerna skall kunna komplettera äldreomsorgen på sina egna villkor. Dagverksamheterna bör utvecklas i samråd med pensionärsorganisationerna och andra frivilliga organisationer.

Avgiftssystem

Det nya avgiftssystemet som innebär att man betalar en procentsats av inkomsten samt på bostadstillägget leder i alltför många fall enbart till en rundgång i systemet. Effekterna av det nya systemet inklusive förbehållsbeloppet måste följas noggrant så att det inte resulterar i extrema avgiftsändringar för vissa seniorer.

Äldre invandrare

Av Stockholms äldre utgör idag över 10 -15 % äldre invandrare. Representationen i de lokala pensionärsråden av äldre invandrare är mycket dålig och bör förbättras.

Tekniska hjälpmedel

Det är angeläget att Stockholm utnyttjar de möjligheter som informationsteknologin tillhandahåller för att förbättra och effektivisera äldreomsorgen. Användandet av digitala "loggböcker", där den anhörige via Internet eller telefon dagligen kan se hur omsorgen bedrivs, skall införas och utvecklas.

Särskilda satsningar på användandet av informationsteknologin bör göras. En hög grad av användande av informationsteknologi är eftersträvävärd i hela staden. De tekniska hjälpmedlen ska vara ett hjälpmedel för personalen, men också vara till gagn för brukarna.

I möjligaste mån bör därför staden verka för att ett enhetligt system införs över staden. Som en stor upphandlare kan staden pressa priset för att skapa en sådan enhetlighet och tydlighet.

Staden bör även ta hjälp av teknologin för att erbjuda stadens äldre information om stadens äldreomsorg. En äldreomsorgskatalog skulle med stor fördel kunna finnas tillgänglig via länk från stadens hemsida. De skulle ge de äldre, deras anhöriga och även stadens anställda en utförlig bild av det utbud som finns i äldreomsorg avseende verksamheter och lediga platser.

Jämförelser och kvalitetsredovisningar mellan de olika verksamheterna inom äldreomsorgen måste självfallet även utvecklas och finns tillgängligt via nätet, men även på andra sätt. Möjligheterna till en gemensam databas för hela Stockholms län inom äldreomsorgen efter förebild från gymnasieskolan ska undersökas.

Branschrådet

Branschrådet är en bra plattform för dialog mellan utförare i staden och staden. Idag finns ingen arbetsordning, reglemente om sammansättning etc. om dess verksamhet, vilket är en brist och måste åtgärdas. Branschrådet måste ses en resurs i utvecklandet av äldreomsorgen i staden.

Vårdokument

Många anhöriga till äldre står ibland i en svår situation. Vid sorg eller chock upplever många att de inte har svar på många svåra och laddade frågor t ex när det gäller livets slutskede.

I Skurups kommun har medborgarna möjlighet att fylla i ett dokument "Dokumentet om mig". Det är angeläget att arbetet med att ta fram ett liknande dokument i Stockholm påskyndas.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2005 för Äldrenämnden godkänns.
2. Staden skall garantera de äldres rätt att välja boende.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utforma ett kvalitetsuppföljningsprogram för all verksamhet oavsett huvudman.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att en gemensam nämnd inrättas med SLL som ges i uppgift att lösa de samverkansproblem som föreligger mellan de olika huvudmännen.
5. Stockholms stad skall uppvakta regeringen om att få tillstånd om att erbjuda tilläggstjänster.

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Nämndens uppgifter

Överförmyndarnämndens uppgifter är att utifrån gällande lagstiftning, i huvudsak föräldrabalken och förmyndarskapsförordningen, så långt som möjligt motverka rättsförluster för personer som inte själva kan sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt eller sörja för sin person. Dessa personer, huvudmännen, som kan vara gamla, sjuka eller funktionshindrade, förses med god man eller förvaltare, över vilka överförmyndarnämnden utövar tillsyn och kontroll. Nämnden ansvarar också för tillsyn och kontroll över alla förmyndare såväl legala som särskilt förordnade i Stockholms stad som förvaltar barns tillgångar.

Mål för verksamheten

Nämnden skall:

- så långt som möjligt motverka rättsförluster för personer som inte själva kan tillvarata sin rätt

Under perioden kommer därutöver följande frågor att vara av särskild vikt:

- antalet ärenden fortsätter att öka samtidigt som ärendena generellt sätt blir alltmer komplicerade

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Överförmyndarnämnden godkänns.

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

BOLAG I STOCKHOLMS STAD

STOCKHOLM STADSHUS AB

Bolagets uppgifter och allmänna inriktning

Stockholms Stadshus AB är moderbolag i en koncern som består av 16 dotterbolag eller underkoncerner. Stockholms Stadshus AB ägs av Stockholms stad.

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag. Bolaget är ansvarigt för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges direktiv. Koncernstyrelsen skall fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål skall nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Bolagets uppgifter kan sammanfattas i följande punkter:

- * svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering
- * svara för styrningen av de finansiella resurserna på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt
- * svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning
- * svara för verkställande av kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär avseende koncernens inriktning och struktur
- * utveckla samspelet mellan ägaren, koncernledningen och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet
- * utveckla effektivare styrformer med sikte på ökade inslag av målstyrning mot kommunfullmäktiges ägarkrav
- * följa utvecklingen vad gäller kostnadseffektiviseringar inom samtliga bolag och särskilt följa för bolag med höga kostnader
- * årligen se över och vid behov redovisa förslag till omprövning av verksamhetsinriktning och/eller innehav av verksamheter med utgångspunkt från förändrade förutsättningar när det gäller marknad, lagstiftning och teknisk utveckling

Ett grundläggande skäl för att ha stadens bolag samlade i en koncern är att få en samlad överblick över företagets verksamhet och för att kunna använda möjligheten till resursoptimering, inte minst finansiellt.

Förutom att driva den löpande verksamheten effektivt skall koncernen aktivt tillvarata möjligheterna till strukturella förändringar mellan eller inom bolagen för att öka effektiviteten och/eller frigöra tillgångar som kan användas bättre på andra områden inom bolagskoncernen och staden.

Prioriterade uppgifter under året

Moderbolaget skall aktivt arbeta med privatiseringsfrågorna. Staden och dess bolag skall inte bedriva affärsverksamhet som bättre eller lika bra kan drivas i

privat regi, varför en ständig prövning av vilka bolag som kan och bör säljas måste göras. Moderbolaget skall också i samverkan med dotterbolagen pröva vilka verksamheter eller tillgångar inom bolagen som bör säljas eller avvecklas. Stockholms stadshus AB ges i uppdrag att redovisa vilka försäljningar av bolag som är möjliga de närmsta åren.

Under år 2006 skall Stadshuset AB svara för försäljningen av följande bolag:

- Centrumkompaniet
- AB Stockholm Globe Arena

Staden är idag verksam inom flera marknader på ett skadligt sätt. I vissa fall har staden genom sina bolag en allt för stark ställning som inverkar skadligt på utvecklingen. I andra fall innebär stadens engagemang en onödig risk för stadens skattebetalare. Staden kan även genom sitt ägande vara hämmande för bolaget då den kommunala kompetensen inte tillåter bolagens verksamhet att växa i önskad omfattning.

Dotterbolagen gemensamt

Den strategiska inriktningen och de operativa besluten skall ha sin utgångspunkt i skattebetalarnas och stockholmarnas långsiktiga intressen. Förvaltningen av tillgångarna inom bolagssektorn skall ske på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Stockholmarnas kapital skall inte utsättas för några spekulativa affärsrisker. Verksamheterna skall bedrivas så att värdet av tillgångarna i reala termer åtminstone bibehålls och en rimlig avkastning lämnas till ägaren. Långsiktig värdetillväxt är ett viktigt mål.

Varje dotterbolag skall prioritera sin kärnverksamhet. Verksamheten skall bedrivas kostnadseffektivt och vara av hög kvalitet. Genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete, även innebärande rationaliseringar, skall effektiviteten förbättras i syfte att nå de resultat-, avkastnings-, volym- och/eller andra kvalitets- och verksamhetsmål som det enskilda företaget arbetar mot. Varje medarbetare inom respektive bolag skall känna till bolagets uppgifter och mål.

Varje dotterbolag skall verka utifrån stadens fem övergripande inriktningsmål. Generella åtaganden som svarar mot stadens övergripande inriktningsmål och prioriteringar skall återfinnas i de budgetar som bolagsstyrelserna antar för 2006.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholms Stadshus AB godkänns.
2. Inleda en försäljning av Centrumkompaniet
3. Inleda en försäljning av AB Stockholm Globe Arena
4. Stockholms stadshus AB ges i uppdrag att redovisa vilka övriga försäljningar av bolag som är möjliga de närmsta åren.

BOSTADSBOLAGEN

Gemensamt för bolagen

Bostadsbolagen ska koncentrera verksamheten till en effektiv förvaltning av bostäder inom stadens gränser. De ska fortsätta rationaliseringsarbetet och öka kostnadseffektiviteten ytterligare.

Det råder en stark efterfrågan på bostäder i Stockholm. Bostadsbolagen planerar för ytterligare nyproduktion för att möta efterfrågan på bostäder. Det ska i första hand ske genom förtätning och kompletteringsbebyggelse i anslutning till befintliga bestånd. Produktionen ska ske på marknadsmässiga villkor för att inte snedvrider konkurrensen och verka återhållande på nyproduktion av hyresrätter i övrigt.

Samtliga bolag ska aktivt medverka till att sprida ägandet av bostäder till hyresgästerna. Staden har genom flera beslut uppmuntrat ombildning till bostadsrätt i ytterstaden, framför allt i s.k. miljonprogramsområden. I ytterstaden har intresset ökat kraftigt bland de boende. I den mån nya intresseanmälningar kommer in, kommer nu huvuddelen från ytterstaden. Bolagen ska även fortsättningsvis prioritera omvandlingar i ytterstaden.

Idag saknar bostadsrättsföreningar i fastigheter där mer än 40 procent av taxeringsvärdet utgörs av annat än bostäder, eller där bostadsrättsföreningen av annat skäl kommer att betraktas som oäkta förening, möjlighet att förvärva fastigheter från bostadsbolagen. Vi vill ge även dessa bostadsrättsföreningar en möjlighet att äga sina bostäder.

Stadens övergripande målsättning är att uppnå en blandning av upplåtelseformer. Bostadsrättsomvandling i ytterstaden är ett viktigt medel för att bryta segregationen. Genom Stockholms Stadshus AB ska särskilda insatser göras för att öka andelen bostadsrätter i ytterstaden.

Satsningen på ytterstaden kommer att fortsätta. Investeringsmedel koncentreras till de områden där de gör mest nytta, t.ex. upprustning av nedslitna bostadsområden och åtgärder för en tryggare miljö. Arbetet bedrivs i nära samverkan med berörda nämnder. Bostadsbolagen har här ett ansvar att skapa en god miljö som hämmar skadegörelse och annan kriminalitet.

Stockholms stads bostadsbolag utgör en stor del av stadens samlade förmögenhet. Att det råder olika uppfattningar om vilken inriktning bostadsbolagens verksamhet bör ha kan aldrig vara ett skäl att för all framtid beröva stockholmarnas folkvalda representanter inflytandet över bolagen och deras tillgångar. Vi säger därför bestämt nej till vänstermajoritetens planer att undandra bostadsbolagen från den kommunala beslutskompetensen genom att skapa stiftelser eller kooperativ, där såväl medborgarnas direkta inflytande som deras indirekta politiska inflytande över sitt boende är kraftigt beskuret.

AB SVENSKA BOSTÄDER

Bolagets mål och uppgifter

Svenska Bostäders huvuduppgift är att långsiktigt äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har givits ett särskilt ansvar för att se till att produktionen av studentbostäder i staden kommer till stånd. Bostäder och boendemiljö ska vara av god kvalitet. Förvaltningen ska ge en långsiktig värdetillväxt och risknivån ska hållas låg.

Skatteskrapan

Renoveringen och omdaning av Skatteskrapan till studentbostäder har tyvärr blivit en belastning för staden och Svenska Bostäder. Tre gånger så många studentbostäder som nu satsas i ett enda projekt hade för samma pengar kunnat byggas runt om i staden

Nybyggnation av studentlägenheter är viktigt för att Stockholm ska kunna attrahera studenter och ny arbetskraft från andra delar av Sverige och världen. Det är mot den bakgrunden fullständigt oacceptabelt att skattebetalarnas och bolagets pengar hanteras så ovarsamt. De pengar som stadens nuvarande majoritet vill satsa på detta projekt kan med lätthet användas till nybyggnad av betydligt fler studentbostäder på annan plats i staden.

Det är därför rimligt att processen avbryts och fastigheten säljs för att minimera den ekonomiska förlusten för Stockholms stads skattebetalare.

Utvecklingsdirektiv

Svenska Bostäder ska koncentrera verksamheten till en kostnadseffektiv förvaltning av ett varierat bestånd av attraktiva bostäder inom stadens gränser

Perioden inriktas på att:

- aktivt delta i nyproduktionen av bostäder,
- genom ny- och ombyggnad bygga upp ett bestånd av studentbostäder med ambitionen att på sikt kunna tillskapa 400-500 studentlägenheter per år,
- fullfölja underhållsinsatserna i 1940- och 1950-talsbestånden och påbörja större underhållsåtgärder i miljonprogramsbeståndet,
- fortsätta prioriteringen av trygghets- och säkerhetsfrämjande åtgärder för att öka tryggheten och trivseln i boendet,
- aktivt medverka till att sprida ägandet av bostäder till hyresgästerna,
- kvalitet och service ska vidareutvecklas i samspel med hyresgästerna,
- öka kostnadseffektiviteten ytterligare och anpassa bolagets organisation och administration till det minskade fastighetsbeståndet,
- Skatteskrapan ska säljas under 2006. Stockholms Stadshus AB svarar för försäljningen.

AB FAMILJEBOSTÄDER**Bolagets mål och uppgifter**

Familjebostäders huvuduppgift är att långsiktigt äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bostäder och boendemiljö ska vara av god kvalitet. Förvaltningen ska ge en långsiktig värdetillväxt och risknivån ska hållas låg.

Utvecklingsdirektiv

Familjebostäder ska koncentrera verksamheten till en kostnadseffektiv förvaltning av ett varierat bestånd av attraktiva bostäder inom stadens gränser.

Perioden inriktas på att:

- aktivt delta i nyproduktionen av bostäder,
- upprusta de bostäder som byggdes under 1940-1960-talen,
- göra ansträngningar för att sänka produktions- och underhållskostnaderna i byggprocessen,
- öka kostnadseffektiviteten och anpassa bolagets organisation och administration till det minskade fastighetsinnehavet,
- aktivt medverka till att sprida ägandet av bostäder till hyresgäster,
- utveckla kvalitet och service i samspel med hyresgästerna,
- investera för förbättrade boendemiljöer inom ramen för ytterstads- och storstadssatsningarna,
- bibehålla miljöcertifieringen med fortsatt inriktning på att minska förbrukningen av energi och kemikalier samt att förbättra avfallshanteringen.

AB STOCKHOLMSHEM**Bolagets mål och uppgifter**

Stockholmshems huvuduppgift är att långsiktigt äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bostäder och boendemiljö ska vara av god kvalitet. Förvaltningen ska ge en långsiktig värdetillväxt och risknivån ska hållas låg.

Utvecklingsdirektiv

Stockholmshems ska koncentrera verksamheten till en kostnadseffektiv förvaltning av ett varierat bestånd av attraktiva bostäder inom stadens gränser.

Perioden inriktas på att:

- aktivt delta i nyproduktionen av bostäder,
- göra ansträngningar för att sänka produktions- och underhållskostnaderna i byggprocessen,
- öka kostnadseffektiviteten och anpassa bolagets organisation och administration till det minskade fastighetsinnehavet,
- aktivt medverka till att sprida ägandet av bostäder till hyresgäster,
- utveckla kvalitet och service i samspel med hyresgästerna,
- investera för förbättrade boendemiljöer inom ramen för ytterstads- och storstadssatsningarna.,

- bibehålla miljöcertifieringen med fortsatt inriktning på att minska förbrukningen av energi och kemikalier samt att förbättra avfallshanteringen.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för bostadsbolagen godkänns.
2. Kommunfullmäktige beslutar om en försäljning av Skatteskrapan.
3. Samtliga boende i de kommunala bostadsbolagen ska erbjudas möjligheten att friköpa sina bostäder.
4. Planerna på att inrätta en bostadsstiftelse eller kooperativ hyresgästförening ska avbrytas.

MICASA FASTIGHETER I STOCKHOLM AB

Bolagets mål och uppgifter

Under 2005 övergick bolaget från AB Familjebostäder och blev ett direktägt dotterbolag till Stockholm Stadshus AB. Bolaget förvaltar servicehus som innehåller lägenheter, lokaler, särskilda boenden och sjukhem. Bolaget har en viktig uppgift i att tillhandahålla välskötta fastigheter för ett tryggt äldre- och omsorgsboende.

Ägardirektiv 2006-2008

Under de kommande årens förändringar i åldersstrukturen inom staden måste bolaget möta de nya krav och behov som medborgarna kommer att ha på boendet. Detta kommer att ställa stora krav på bolaget både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. Bolaget skall ha ett stadsövergripande perspektiv på sin verksamhet,

Bolagsstyrelsen ska

- Medverka till att sänka stadens totala kostnader för lokaler
- Tillhandahålla välfungerande, välskötta och trygga bostäder för stadens äldre och funktionshindrade
- Genomföra ombyggnationer och upprustningar i befintligt bestånd
- Utveckla omsorgsboendet och äldreboendet i Stockholm i samverkan med staden och övriga aktörer
- Tillhandahålla lokaler för korttidshem för personer med t ex demenssjukdomar eller Parkinson, med upptagningsområde från hela staden

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Micasa Fastigheter i Stockholm AB godkänns.

STOCKHOLMS STADS BOSTADSFÖRMEDLING AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms Stads Bostadsförmedlings uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering samt förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter.

Ägardirektiv 2006-2008

Under perioden skall verksamheten utvecklas i stadens ägo. Verksamheten skall vara självfinansierad.

En viktig uppgift är att fortsätta arbetet med att få de privata fastighetsägarna att lämna fler lägenheter till förmedling. Bolaget skall även fortsätta att utveckla servicen till bostadssökande och fastighetsägare och möta de krav som nu ställs när Stockholmsregionen utvecklats till en bostadsmarknad. Det regionala samarbetet skall bygga på frivillighet.

Fr.o.m. den 1 januari 2006 ska bolagsstyrelsen sänka köavgiften generellt och sänka förmedlingsavgiften för seniorsbostäder.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholms stads bostadsförmedling AB godkänns.

CENTRUMKOMPANIET I STOCKHOLM AB

Bolagets mål och uppgift

Centrumkompaniet skall säljas under 2006. Stockholms Stadshus AB svarar för försäljningen.

Fram till försäljningen skall bolaget äga och förvalta fastigheter med i huvudsak dominerande kommersiella inslag i Stockholms stad.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Centrumkompaniet AB godkänns.

SKOLFASTIGHETER I STOCKHOLM AB

Bolagets mål och uppgifter

SISAB skall tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens pedagogiska verksamheter.

Ekonomiska mål

Bolagets resultat efter finansiella poster bedöms för år 2006 uppgå till 0 mnkr.

Ägardirektiv för 2006-2008

Behovet av skollokaler för grundskolan kommer att minska under perioden. Gymnasieskolans lokaler har också ett visst kapacitetsöverskott. Nivån på underhåll, verksamhetsanpassningar och investeringar i skolor kommer att vara fortsatt hög. Arbetet med lednings- och kvalitetsutveckling samt effektiviseringar inom bolaget ska fortsätta prioriteras. Tillgänglighetsanpassningar görs i samband med andra åtgärder i skolorna. IT-investeringar i skolorna fortsätter.

Under 2005 överfördes de friliggande förskolorna från gatu- och fastighetskontoret. Under 2006 kommer SISAB att genomföra ett omfattande upprustningsarbete.

SISAB skall fortsätta renodlingen av verksamheten till utveckling och förvaltning av lokaler för pedagogisk verksamhet. Lokaler med icke-relaterad verksamhet ska säljas. Bolaget skall också fortsätta arbetet med att åstadkomma flexibla lokallösningar så att exempelvis byggnader för de lägre årskurserna snabbt skall kunna omställas till att passa även äldre elevers behov.

SISAB skall intensifiera arbetet med upphandlingar i syfte att sänka bolagets kostnader. SISAB skall även erbjuda de hyresgäster som bedriver fristående skol- eller förskoleverksamhet att friköpa sina lokaler.

Satsningen på ytterstaden kommer att fortsätta. SISAB:s insatser koncentreras till skolan med åtgärder bl a för en tryggare miljö. Det förebyggande arbetet mot klotter och annan skadegörelse skall prioriteras. Bolaget ska utveckla nya metoder i detta arbete till exempel ökad användning av videokameror och omedelbar klottersanering.

På sikt ska SISAB:s fortsatta verksamhet utredas i takt med att enskilda skolor och förskolor ges ett större ansvar för sina lokaler. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda hur detta ökade ansvar kan förverkligas och återkomma med förslag till hur stadens lokaler för pedagogiska verksamheter ska organiseras i framtiden.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för SISAB godkänns.

STOCKHOLM VATTEN AB

Bolagets mål och uppgift

Stockholm Vatten ska under högt ställda säkerhets- och miljökrav säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm samt ombesörja avloppshanteringen i staden inklusive dagvatten.

Utvecklingsdirektiv

Stockholm Vatten ska med hög prioritet fortsätta kostnadseffektivisera sin verksamhet i syfte att på sikt möjliggöra för en sänkning av taxan. Underhållsarbetet skall ha en hög prioritet i syfte att minska framtida risker. Därutöver skall miljöarbetet prioriteras.

Omorganisationen som bolaget genomgår skall fortsätta med målet att nå en högre effektivitet i bolaget. Omorganisationen ska leda till lägre kostnader i bolaget.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholm Vatten AB godkänns.

STOCKHOLMS HAMN AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms hamnar är mycket viktiga för varuförsörjningen i hela Mälardalsregionen. Mycket talar för att betydelsen kommer att öka i framtiden med kraftigt ökad handel med Ryssland och de baltiska staterna. Det fortsatta arbetet med Stockholms Hamnars utveckling skall bedrivas med inriktning att bolaget skall medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det kan bli aktuellt i lämpliga former av samverkan med andra hamnar och intressenter.

Infrastruktur, verksamhet och organisation skall utvecklas i takt med transportmarknadens krav och bygga på sunda ekonomiska kalkyler. Verksamheten skall utvecklas så att den i framtiden kan attrahera privata investerare och operatörer.

Särskilt viktigt är det ur flera synvinklar att finna hållbara alternativ till oljehanteringen i Ludden. Detta arbete skall prioriteras.

Utvecklingen talar för en kraftig ökning av godsvolymer till regionen. Prognoserna visar på en ökning med 50-80 procent de kommande 10 åren. För att möta detta behov bör ny hamnkapacitet tillskapas i regionen. Mycket talar här för en ny stor hamn vid Norvik. Hur investeringar och ägarförhållandena för den nya hamnen ska se ut är en öppen fråga. Men det finns internationella intressenter och det är angeläget att undersöka hur seriöst detta intresse är när det gäller bli delägande.

Stockholms Hamnar hyr ut mark och lokaler, till i första hand hamn- och sjöfartsrelaterade verksamheter. Vid sidan av Stockholms Hamnars kommersiella verksamhet svarar bolaget för vård och utveckling av innerstadens kajer samt främjar skärgårds- och sjöburen lokaltrafik för att stärka Stockholms kvaliteter för turism och boende.

Under året bör de av hamnen ägda stuveriverksamheten och entreprenadverksamheten säljas. Därmed kan dessa verksamheter utvecklas på ett bättre sätt än vad som är möjligt idag. Hamnens verksamhet kan dessutom fokuseras på huvuduppgifterna och serviceverksamheten kan med fördel bedrivas av privata entreprenörer.

Stockholm har under senare år blivit ett allt mer populärt mål för den internationella kryssningstrafiken. För att kunna ta emot dessa besök på ett professionellt och säkert sätt så är det viktigt att hitta en bra terminallösning.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholm Hamn AB godkänns.

AB STOKAB

Bolagets mål och uppgift

STOKAB skall äga och förvalta fiberoptiska kommunikationsnät i Stockholmsregionen samt hyra ut fiber. Bolaget är operatörsoberoende, konkurrensneutralt och skall tillhandahålla ett nät som är öppet för alla på lika villkor. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i Stockholm.

Ägardirektiv 2006-2008

En analys av olika ägarformer av STOKAB AB skall genomföras. Denna analys skall ta sin utgångspunkt i tillgänglighet till nät och konkurrens effektivitet. Analys- och utredningsarbetet skall ledas av Stockholms stadshus AB.

STOKAB är ett bolag som verkar på en marknad med hög risk. Detta gör att ett kommunalt ägande av bolaget är olämpligt.

En försäljning av STOKAB skulle dock kunna medföra en monopolliknande situation i Stockholmsregionen som skulle få negativ effekt både för konsumenter och företag, och i förlängningen dämpa utvecklingskraften i hela IT-sektorn.

Den moderata visionen är att Stockholm skall vara Europas mest spännande utvecklingscluster inom telesektorn. Detta kan bara uppnås genom helt fri konkurrens och access till fiberinfrastruktur. Om detta uppnås på bästa sätt genom ett privat eller kommunalt, alternativt kombinerat ägande av STOKAB måste utredas närmare.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för STOKAB godkänns.

STOCKHOLMS STADS PARKERING AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholm Parkerings främsta uppgift är att avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon genom att finansiera byggnation av nya garage och ha en hög beläggning i de anläggningar bolaget förfogar över. Bolaget bygger och driver både anläggningar som verkar på den kommersiella marknaden och anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet, exempelvis infartsparkeringar. I de kommersiella anläggningarna skall lönsamheten vara god för att klara av finansieringen av övriga anläggningar samt byggnation av nya.

Utvecklingsdirektiv

Byggstart planeras för ett 10-tal nya parkeringsanläggningar inklusive infartsparkeringar som aktualiserats i samband med det försök med trängselskatt som ska genomföras under första halvåret 2006. Bolaget skall bibehålla en försiktig prispolitik, men genomföra prisjusteringar när marknaden så medger. En prioriterad uppgift under perioden är att fortsätta kvalitetsarbetet inom bolaget, vilket bland annat innebär att ökad trygghet och trivsel för bilisterna. Rationaliseringstakten har varit hög under senare år och arbetet bör fortsätta med att rationalisera och effektivisera verksamheten.

Sedan hösten 2001 bedriver Stockholm Parkering sin övervakningsverksamhet genom det helägda dotterbolaget Parkab Övervakning AB. Parkab har etablerat sig väl på marknaden och skall under år 2006 säljas. Styrelsen för Stockholm Parkering ansvarar för försäljningen som sker i samråd med Stockholms Stads-hus AB.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholm Parkering AB godkänns.
2. Parkab Övervakning AB skall säljas.

STOCKHOLMS STADSTEATER AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms Stadsteater ska genom hög kvalitet, tillgänglighet och mångfald, aktualitet och engagemang i ständig förnyelse infria och överträffa stockholmarnas förväntningar så att fler kommer och återkommer som publik till teatern. Den konstnärliga verksamheten utgår från det unika mötet mellan publiken och de utövande konstnärerna.

Bolagets resultat efter finansiella poster bedöms för år 2006 uppgå till -192 mnkr. Räntabiliteten på totalt kapital är negativ.

Utvecklingsdirektiv

Stadsteatern ska göra en god teater av hög kvalitet. Den ska ha bredd i repertoaren och arbeta för att nå en bred publik där barn och ungdomar är en prioriterad grupp.

Det internationella utbyte och samarbete som Stadsteatern bedriver ska fortsätta. Det främjar teaterns utveckling, bidrar till marknadsföringen av Stockholm och tillför staden nya impulser.

Stadsteatern ska präglas av såväl konstnärlig som organisatorisk utveckling. Det påbörjade arbetet att finna mer effektiva former för att utveckla teatern konstnärligt och organisatoriskt ska fortsätta. I detta ingår bland annat att öka kostnadseffektiviteten med målsättningen att varje satsad krona ska ge ytterligare konstnärlig kvalitet och kvantitet. Behovet av koncernbidrag ska successivt minska.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholms stadsteater godkänns.
2. Kommunstyrelsen/Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att undersöka hur behovet av koncernbidrag ska kunna minska.
3. Stockholms stadsteater AB ska göra en kontinuerlig översyn av biljettpriserna.

STOCKHOLM GLOBE ARENA FASTIGHETER AB

Bolagets mål och uppgifter

I syfte att renodla verksamhetsgrenarna är AB Stockholm Globe Arena sedan 2002 uppdelat i ett evenemangs- och ett fastighetsbolag. Målet för verksamheten är att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och bidra till utvecklingen av Stockholm som turist- och evenemangsstad.

Stockholm Globe Arena AB skall säljas. Stockholms Stadshus AB svarar för försäljningen.

Utvecklingsdirektiv

Bolaget äger, förvaltar, driver och marknadsför publikanläggningarna Globen, Hovet, Annexet och Söderstadion. Verksamheten skall ge förutsättningar för ett evenemangsutbud av hög attraktionskraft bestående av bland annat sport, konserter, kultur- och familjeaktiviteter. Utbudet vänder sig till såväl stockholmare som besökare och företag.

Fastighetsbolaget inför betydande investerings- och underhållsinsatser. Utredning pågår om på vilket sätt Söderstadion skall rustas upp. Bolaget skall också aktivt delta i stadens arbete med Globenområdets utveckling i syfte att öka områdets attraktionskraft ytterligare.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholm Globe Arena Fastigheter AB godkänns.

S:T ERIKS FÖRSÄKRING AB

Bolagets mål och uppgifter

S:t Erik Försäkring har som uppgift att svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag genom ökad konkurrensutsättning. Bolaget skall förmedla försäkringslösningar, minimera försäkringskostnaderna och förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen. S:t Erik Försäkring ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens förvaltningar och bolag.

Ägardirektiv för 2006-2008

Samtliga sakförsäkringar som stadens förvaltningar och bolag har behov av ska teckna med bolagets medverkan. Målsättningen är att bolaget ska ta en större andel av varje skadekostnad för att hålla kostnaderna för återförsäkring nere.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:
---

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för S:t Erik Försäkring godkänns.

STOCKHOLMS NÄRINGSLIVSKONTOR AB

(Inklusive dotterbolagen Stockholm Visitors Board AB och Business Arena Stockholm.)

Näringslivsfrågorna skall genomsyra hela stadens arbete. Stockholms Näringslivskontor AB har ett särskilt ansvar för att tillse att Stockholm är en attraktiv stad för näringslivet.

Koncernens mål

Koncernen skall, som moderbolag i koncernen, leda arbetet med att stärka det samlade näringslivsarbetet och marknadsföringen av Stockholm. Stockholm ska ha Sverige bästa företagsklimat och vi ska ta oss till toppen av Svenskt Näringslivs undersökning av det lokala företagsklimatet. Det övergripande målet är att Stockholm ska utvecklas till norra Europas ledande region.

Ägardirektiv för 2006-2008

Koncernen ska verka som en samlande enhet för hela besöksnäringen i Stockholm och utveckla hela Stockholm och Stockholmsregionen som besöksort. Koncernen ska utveckla och förbättra stadens kontakter med näringslivet, utveckla näringslivsperspektivet i stadens verksamheter, marknadsföra Stockholm ur ett näringslivsperspektiv samt bidra till utveckling och diversifiering av stadens näringsliv. Stockholm ska förstärkas som kunskapsstad, IT-metropol, biomedicinskt centrum, finansplats, evenemangsstad, design och modestad samt miljöhuvudstad.

Koncernen skall följa och analysera näringslivets utveckling på en övergripande nivå samt föreslå åtgärder som främjar näringslivets utveckling i staden. Vidare ansvarar koncernen för stadens kontakter med EU och Östersjöstaterna i näringslivsfrågor samt för att utveckla och marknadsföra Stockholm som etableringsort för näringslivet.

Koncernen skall också i nära samverkan med företrädare för näringslivet förmedla näringslivets behov och synpunkter till berörda nämnder, bolagsstyrelser och regionala organ. Koncernen har vidare till uppgift att samordna stadens uppvaktningar av statsmakterna i frågor som kan förbättra förutsättningarna för Stockholms näringslivs utveckling.

Utveckling av näringslivsperspektivet i stadens samtliga verksamheter

Bilden av Stockholm som företagastad skapas i hög utsträckning av näringslivets erfarenheter från de dagliga kontakterna med staden. Detta innebär att näringslivsarbete inte endast är en uppgift för koncernen utan för samtliga nämnder i staden. Näringslivsperspektivet måste genomsyra stadens samtliga verksamheter. En strategiskt viktig uppgift för koncernen är därför att stödja utvecklingen av näringslivsperspektivet i övriga nämnders och bolagsstyrelsers verksamheter.

Inrätta en lotsfunktion för företagare

I syfte att stödja expanderande och nyetablerade företag ska en företagslots inrättas. Lotsen har till uppgift att vägleda företagare genom stadens organisation vid behov av bygglov, tillstånd för markupplåtelser etc.

Marknadsföring och stöd vid etablering

Koncernen skall utveckla varumärket "Stockholm – The Capital of Scandinavia" inom staden, Sverige och tillsammans med näringen se till att Stockholms budskap når ut i världen. Koncernen skall följa den framtagna marknadsplanen för stadens internationella marknadsföring. Samarbetet med näringslivet skall utvecklas och intensifieras under 2006.

Under perioden fortgår den beslutade avvecklingen av dotterbolaget Business Arena Stockholm AB. Men arbetet med att internationellt marknadsföra Stockholmsregionen som etableringsort för företag kvarstår och ska utvecklas. I detta arbete är nya samarbetsformer med aktörer i regionen nödvändiga.

Främjande av besöksnäring och evenemang

Ansvar för marknadsföring av Stockholm som besöks- och evenemangsort ligger på Stockholm Visitors Board AB. Bolaget har till uppgift att öka antalet besökare i Stockholmsregionen, utveckla Stockholmsregionen som besöksort och förbättra besöksservicen. Bolaget skall genom att främst ge information om Stockholmsregionen inom och utom landet samt även på annat sätt bidra till utveckling av regionen som besöksort särskilt för affärs-, mäss- och kongressbesökare, samt som turistmål. Bolaget skall verka som en samlande enhet för hela besöksnäringen i Stockholm. Bolaget handlägger och beslutar i ärenden om ekonomiskt stöd till evenemang inom ramen för stadens evenemangspolicy.

Övergripande uppdrag

Koncernen skall dessutom:

- * verka för att stadens nämnder och bolagsstyrelser skall bemöta näringslivet serviceinriktat
- * särskilt bevaka införandet av punktlighetsmål i stadens myndighetsutövning
- * verka för att nya projekt som genererar tillväxt och internationell konkurrenskraft initieras
- * aktivt verka för ett bättre klimat för småföretagandet.
- * verka för att utveckla stödet till nyföretagandet, inte minst bland invandrare och kvinnor
- * verka för att samtliga stadens verksamheter som inte är myndighetsutövning upphandlas i konkurrens.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Moderaternas förslag till budget 2006 för Stockholms Näringslivskontor AB godkänns.

2. Bolaget ska verka för ett bra näringsklimat som underlättar för nya företag att etablera sig i staden   3. Bolaget ska fortsätta och intensifiera satsningen på Stockholm som besöks-, kongress- och etableringsort både i Sverige och utomlands

Specifikation av ekonomiska förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag bifogas.

S:T ERIK MARKUTVECKLING AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att äga och förvalta aktier i fastighetsbolag i avvaktan på försäljning eller omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser. Bolaget äger aktierna i Fastighets AB Runda Huset, Fastighets AB G-mästaren samt Jernhusen Norra Station AB

Ägardirektiv för 2006-2008

S:t Erik Markutveckling AB bildades i oktober 2004 i samband med strategiska fastighetsförvärv inför Slussens ombyggnad samt inför framtida byggande av bostäder och arbetsplatser i Ulvsunda och vid Norra Station. Syftet med ett äganden i bolagsform är att uppnå en för staden kostnadseffektiv förvaltning.

Bolagets verksamheter ska under perioden inriktas på förvaltning och uthyrning av lokaler till så god avkastning som möjligt. Därutöver skall möjligheterna till försäljning av Fastighets AB G-mästaren (f.s Carlsbergs bryggeri) utredas och om möjligt effektueras. Eventuell försäljning skall skötas av Stockholm Stadshus AB.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Moderaternas förslag till budgeten för S:t Markutveckling för år 2006 godkänns.

SOCIALA DISTRIKTSNÄMNDER I STOCKHOLMS STAD

Nämndernas uppgifter

Nämnderna skall ansvara för individ- och familjeomsorg samt försörjningsstöd **d v s i** stort de uppgifter de sociala distriktsnämnder som föregick stadsdelsnämnderna hade. Det rör sig nästan enbart om hantering av individärenden, vilket i en stad av Stockholms storlek inte kan göras samlat centralt.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

För att hantera arbetstoppar, vakanssituationer och få in särskild kompetens köper nämnderna årligen bemanningstjänster till individ- och familjeomsorgen. I syfte att leva upp till de legala krav som föreskrivs i lag (1992:1528) samt de krav avseende rättssäkerhet som JO uppställt i beslut den 4 april 2001 (i ärendena 2598-2000 och 2617-2000) är det av stor vikt att nämnderna under 2006 genomför upphandlingar i enlighet med de utfärdade anvisningarna. Ett mer systematiskt användande av s.k. beroende uppdragstagare samt av bolag som ställer anställda till nämndernas förfogande inom individ- och familjeomsorgen, bedöms även medföra goda förutsättningar till utveckling av alternativa metoder och arbetssätt. Det är av vikt att nämnderna aktivt genomför informationsinsatser och ger stöd till medarbetare inom individ- och familjeomsorgen som vill avknoppa.

Många människor far illa, trots de stora insatser som görs. Det är oerhört viktigt att bedriva ett uppsökande arbete. Det kan samtidigt konstateras att en del av stadens hemlösa av olika skäl väljer att inte ha kontakt med stadens socialtjänst. Det är viktigt att staden kommande år ser över arbetstider och satsar på uppsökande arbete inom dessa verksamheter för att nå dem som är i störst behov av hjälp. Samverkan med frivilligorganisationer är också nödvändig för att nå vissa behovande.

Det arbetssätt inom socialtjänsten som går ut på att ta tillvara barns och ungdomars familjenätverk i det sociala arbetet bör tillämpas i större utsträckning. De gemenskaper och nätverk, som t.ex. familjen, grannskapet, lärare, idrottsledare m.m. som finns runt omkring, kan spela en stor roll när det gäller insatserna mot destruktivt beteende. Även för vuxna missbrukare bör nätverksbyggande tillämpas. Omgivningens positiva inverkan kan ha stor betydelse för rehabiliteringen.

Psykiatrireformens syfte är att förbättra de psykiskt funktionshindrades livssituation i samhället genom att stimulera utbyggnaden av bostäder och utveckla dagliga verksamheter.

De rörliga teamen skall bistå personer med psykiska funktionshinder och som har behov av akut och tillfällig hjälp för att kunna bo kvar i det egna boendet. Syftet är att utveckla teamarbetet med nya metoder, idéer och arbetssätt för att nå fler personer med psykiska problem, stödja anhöriga och hitta nya samarbetsformer med landstinget.

Samverkan med landstinget

Det är angeläget att samordna resurser och ansvar i arbetet med missbrukare och psykiskt funktionshindrade. Alltför ofta uppstår gränsdragningsproblem mellan kommun och landsting. Detta kan också gälla barn som väntar på exempelvis barnpsykiatriska utredningar samt sjukvårdsinsatser för missbrukare och psykiskt funktionshindrade. Socialtjänstnämnden skall undersöka möjligheterna till ett samlat huvudmannaskap i någon eller några nämnder. Socialnämnden skall i samarbete med nämnderna uppta förhandlingar med landstinget om ett gemensamt vårdutskott under socialnämnden för att utveckla samarbetet mellan staden och landstinget. Det är väsentligt att staden och Stockholms läns landsting kommer lika långt i sin samverkan när det gäller vård och behandling för missbrukare och psykiskt funktionshindrade som har skett genom överenskommelsen inom äldreomsorgen och omsorgen om fysiskt funktionshindrade.

Försörjningsstöd/socialbidrag

Minskat bidragsberoende

Det är viktigt att bidragsberoendet minskar och att människor kan leva på sin lön. Detta är viktigt inte bara av ekonomiska, utan främst av sociala skäl. Det höga skattetrycket, även på förhållandevis låga inkomster, bidrar i dag till att tvinga in människor i ett destruktivt bidragsberoende. Sedan maktskiftet 2003 har bidragsberoendet ökat i hela staden. Arbetet med att vända utvecklingen måste konkretiseras och intensifieras.

Staden har som mål att halvera antalet personer som uppbär socialbidrag/försörjningsstöd Nämndernas och socialtjänstnämndens uppdrag att initiera åtgärder för att minska socialbidragsberoendet måste således prioriteras. Arbetet måste inriktas på att färre hushåll skall behöva försörjningsstöd/socialbidrag och att den genomsnittliga bidragstiden skall förkortas. Det långvariga bidragsberoendet måste brytas och arbetet måste därför inriktas på att finna individuella lösningar för enskilda i syfte att underlätta matchningsprocessen mellan arbetslösa och lediga arbeten.

Moderata samlingspartiet föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Moderaternas förslag till budgeten för de sociala distriktsnämnderna 2006 godkänns
2. Staden skall införa en jobbgaranti i hela Stockholm, där alla som i dag är socialbidragsberoende ges en snabb och individuell bedömning, och i de fall det är arbetsbrist som är orsaken till bidragsberoende, garanteras arbete inom 5 dagar.

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

Resultatbudget

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Verksamhetens intäkter	5 852,8	5 842,8	-10,0
Verksamhetens kostnader (-)	-32 182,9	-31 874,6	308,3
Avskrivningar (-)	-487,3	-487,3	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-361,9	-373,5	-11,6
Prestationsreserv	-221,7	-221,7	0,0
Pensionsavgifter (-)	-589,2	-589,2	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-27 990,2	-27 703,5	286,7
Skatter	26 594,0	25 994,0	-600,0
Begravningsavgift	104,0	104,0	0,0
Inkomstutjämning	-1 232,7	-1 232,7	0,0
Kostnadsutjämning	1 121,4	1 121,4	0,0
Sysselsättningsstöd m.m.	440,0	440,0	0,0
Mellankommunal skatteutjämning	-147,0	-147,0	0,0
Räntenetto	486,0	549,3	63,3
Övriga finansiella intäkter	600,0	600,0	0,0
Disposition/avsättning begravningsfond	15,0	15,0	0,0
Disposition/avsättning renhållningsfond	9,6	9,6	0,0
Summa finansiering	27 990,3	27 453,6	-536,7
Resultat efter avskrivning, skatt och finansiella poster	0,1	-249,9	-250,0
Nedläggning av SDN	0,0	250,0	250,0
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,1	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

Investeringsplan

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Utgifter (-)	-3 791,0	-3 791,0	0,0
Inkomster	163,7	163,7	0,0
Centralt redovisade investeringsmedel (-)	- 100,0	- 100,0	0,0
Nettoinvesteringar (-)	-3 727,3	-3 727,3	0,0
Finansiering			
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	0,0
Avskrivningar	487,3	487,3	0,0
Försäljningar	500,0	2 000,0	1 500,0
Finansieringsbeting	2 739,9	1 239,9	-1 500,0
Summa finansiering	3 727,3	3 727,3	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Finansförvaltning m.m.: Skatter, räntenetto och övriga finansiella intäkter

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Netto
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006, skatter	26 594,0
(Skattesänkning med 10 öre = 150 mnkr)	
Skattesänkning om 40 öre	-600,0
Moderaternas förslag till budget 2006, skatter	25 994,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006, räntenetto	486,0
Ingen miljömiljard (3%)	6,0
Ingen kompetensfond (3%)	15,0
Ökad försäljningsbeting Mark, Trafik och Fastighetsnämnd (3%)	45,0
Investeringar i nedgrävningar av återvinningsstationer (3%)	-1,2
Investeringar Trafiknämnden (3%)	-1,5
Moderaternas förslag till budget 2006, räntenetto	549,3
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006, övriga finansiella intäkter (utdelning)	600,0
Moderaternas förslag till budget 2006, övr. finansiella intäkter	600,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Central medelsreserv

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Kostnader
-------------	------------------	------------------

Kommunstyrelsens förslag till budget 2006

Oförutsedda behov	Prestations- reserv
------------------------------	--------------------------------

-361,9	-221,7
--------	--------

Ej automatisk pris- och lönekomensation BRN

-5,3

Ej satsning på Ekologisk mat - pengarna används till att höja skolschablonen

6,0

Oförutsedda behov

-12,3

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-373,5	-221,7
--------	--------

Utgifter

Kommunstyrelsens förslag till budget 2006

-100,0

Ökade/minskade utgifter

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-100,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

NETTOKOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunfullmäktige m.m.			
1. KF/KS och SLK	-806,3	-742,3	64,0
2. KF/KS kansli	-10,4	-10,4	0,0
Revisorskollegiet	-27,4	-27,4	0,0
Valnämnden	-14,9	-14,9	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	-20 635,3	-2 675,9	17 959,4
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	-205,8	-200,5	5,3
Fastighets- och saluhallsnämnden (R (III)	376,9	376,9	0,0
Idrottsnämnden (R II)	-343,6	0,0	343,6
Konsumentnämnden (R VIII)	-11,5	0,0	11,5
Kulturnämnden: kulturförvaltningen (V)	-669,0	0,0	669,0
Kulturnämnden: stadsarkivet (V)	-43,4	0,0	43,4
Kyrkogårdsnämnden (R VIII)	-108,5	-108,5	0,0
Marknämnden (R III)	1 526,9	1 536,9	10,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VIII)	-111,0	0,0	111,0
Renhållningsnämnden (VIII)	-0,3	-0,3	0,0
Socialtjänstnämnden (R VII)	-661,3	-2 739,6	-2 078,3
Stadsbyggnadsnämnden: sbk (R II)	-213,9	0,0	213,9
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsmuseinämnden (R V)	-71,5	0,0	71,5
Trafiknämnden (R III)	-46,0	-411,4	-365,4
Utbildningsnämnden (R IV)	-4 230,0	-13 121,4	-8 891,4
Överförmyndarnämnden (R VII)	-23,8	-23,8	0,0
Äldrenämnden (ny nämnd)	0,0	-5 954,8	-5 954,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (ny nämnd)	0,0	-296,1	-296,1
Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)	0,0	-1 618,3	-1 618,3
SUMMA	-26 330,1	-26 031,8	298,3
Avskrivningar (-)	-487,3	-487,3	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-361,9	-373,5	-11,6
Prestationsreserv	-221,7	-221,7	0,0
Pensionsavgifter (-)	-589,2	-589,2	0,0
TOTALT	-27 990,2	-27 703,5	286,7

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

KOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunfullmäktige m.m.			
1. KF/KS och SLK	-949,3	-885,3	64,0
2. KF/KS kansli	-11,3	-11,3	0,0
Revisorskollegiet	-29,7	-29,7	0,0
Valnämnden	-15,4	-15,4	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	-21 197,7	-2 771,5	18 426,2
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	-366,0	-360,7	5,3
Fastighets- och saluhallsnämnden (R (III)	-468,7	-468,7	0,0
Idrottsnämnden (R II)	-536,1	0,0	536,1
Konsumentnämnden (R VIII)	-11,5	0,0	11,5
Kulturnämnden: kulturförvaltningen (V)	-744,2	0,0	744,2
Kulturnämnden: stadsarkivet (V)	-61,4	0,0	61,4
Kyrkogårdsnämnden (R VIII)	-137,0	-137,0	0,0
Marknämnden (R III)	-110,6	-100,6	10,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VIII)	-148,3	0,0	148,3
Renhållningsnämnden (VIII)	-340,9	-340,9	0,0
Socialtjänstnämnden (R VII)	-1 058,1	-3 138,4	-2 080,3
Stadsbyggnadsnämnden: sbk (R II)	-292,5	0,0	292,5
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsmuseinämnden (R V)	-85,7	0,0	85,7
Trafiknämnden (R III)	-712,0	-1 088,9	-376,9
Utbildningsnämnden (R IV)	-4 882,7	-14 078,4	-9 195,7
Överförmyndarnämnden (R VII)	-23,8	-23,8	0,0
Äldrenämnden (ny nämnd)	0,0	-6 089,8	-6 089,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (ny nämnd)	0,0	-416,0	-416,0
Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)	0,0	-1 918,2	-1 918,2
SUMMA	-32 182,9	-31 874,6	308,3

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

INTÄKTER

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunfullmäktige m.m.			
1. KF/KS och SLK	143,0	143,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,9	0,9	0,0
Revisorskollegiet	2,3	2,3	0,0
Valnämnden	0,5	0,5	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	562,4	95,6	-466,8
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	160,2	160,2	0,0
Fastighets- och saluhallsnämnden (R (III)	845,6	845,6	0,0
Idrottsnämnden (R II)	192,5	0,0	-192,5
Konsumentnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen (V)	75,2	0,0	-75,2
Kulturnämnden: stadsarkivet (V)	18,0	0,0	-18,0
Kyrkogårdsnämnden (R VIII)	28,5	28,5	0,0
Marknämnden (R III)	1 637,5	1 637,5	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VIII)	37,3	0,0	-37,3
Renhållningsnämnden (VIII)	340,6	340,6	0,0
Socialtjänstnämnden (R VII)	396,8	398,8	2,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk (R II)	78,6	0,0	-78,6
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsmuseinämnden (R V)	14,2	0,0	-14,2
Trafiknämnden (R III)	666,0	677,5	11,5
Utbildningsnämnden (R IV)	652,7	957,0	304,3
Överförmyndarnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden (ny nämnd)	0,0	135,0	135,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (ny nämnd)	0,0	119,9	119,9
Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)	0,0	299,9	299,9
SUMMA	5 852,8	5 842,8	-10,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

INVESTERINGSUTGIFTER

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunfullmäktige m.m.			
1. KF/KS och SLK	-100,0	-100,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	-91,2	0,0	91,2
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	-53,5	-53,5	0,0
Fastighets- och saluhallsnämnden (R (III)	-341,2	-341,2	0,0
Idrottsnämnden (R II)	-340,7	0,0	340,7
Konsumentnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen (V)	-1,5	0,0	1,5
Kulturnämnden: stadsarkivet (V)	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden (R VIII)	-11,0	-11,0	0,0
Marknämnden (R III)	-2 063,8	-2 063,8	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Renhållningsnämnden (VIII)	-32,6	-72,6	-40,0
Socialtjänstnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsmuseinämnden (R V)	0,0	0,0	0,0
Trafiknämnden (R III)	-727,5	-868,7	-141,2
Utbildningsnämnden (R IV)	-28,0	-28,0	0,0
Överförmyndarnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden (ny nämnd)	0,0	0,0	0,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (ny nämnd)	0,0	0,0	0,0
Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)	0,0	-342,2	-342,2
SUMMA	-3 791,0	-3 881,0	-90,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och moderaternas förslag till budget

INVESTERINGSINKOMSTER

Mnkr	Förslag till budget 2006 KS	Förslag till budget 2006 (m)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunfullmäktige m.m.			
1. KF/KS och SLK	0,0	0,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	0,0	0,0	0,0
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Fastighets- och saluhallsnämnden (R (III)	0,0	0,0	0,0
Idrottsnämnden (R II)	0,0	0,0	0,0
Konsumentnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen (V)	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: stadsarkivet (V)	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Marknämnden (R III)	137,5	137,5	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0
Renhållningsnämnden (VIII)	0,0	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	0,0	0,0	0,0
Stadsmuseinämnden (R V)	0,0	0,0	0,0
Trafiknämnden (R III)	26,2	26,2	0,0
Utbildningsnämnden (R IV)	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden (ny nämnd)	0,0	0,0	0,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (ny nämnd)	0,0	0,0	0,0
Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)	0,0	0,0	0,0
SUMMA	163,7	163,7	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Kommunfullmäktige m.m. 1. KF/KS, SLK, äldreomsorg och ersättningar till utomstående organisationer och föreningar Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-949,3	143,0
Minskade kostnader för arvoden	10,0	
Minskade kostnader - rationalisering SLK, inkl biltullskansli	40,0	
Ökade kostnader för SIMPLEX STOCKHOLM	-2,0	
FoU byrån flyttas från SLK till Socialtjänstnämnden	6,0	
Ej extra satsning på feriearbeten	10,0	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-885,3

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

143,0

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Kommunfullmäktige m.m. 1. KF/KS, SLK, äldreomsorg och ersättningar till utomstående organisationer och föreningar Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
-------------	-----------------	------------------

Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-100,0	0,0
--	---------------	------------

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-100,0	0,0
---	---------------	------------

Anvisning: Specificera avvikelser enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Kommunfullmäktige m.m. 2. KF/KS: kansli

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-11,3	0,9

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-11,3

0,9

Anvisning: Specificera avvikelser enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Revisorskollegiet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-29,7	2,3

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-29,7

2,3

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Valnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-15,4	0,5

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-15,4

0,5

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Stadsdelsnämnderna

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
------	-----------	----------

Kommunstyrelsens förslag till budget 2006

-21 197,7

562,4

Se avviksd

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-2 771,5

95,6

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Stadsdelsnämnderna

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
------	----------	-----------

Kommunstyrelsens förslag till budget 2006

-91,2

0,0

Se avviksd

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0

0,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Brand- och räddningsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-366,0	160,2
Ej automatisk pris- och lönekomensation - flyttas till CM	5,3	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006+A2	-360,7	160,2
--	---------------	--------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Brand- och räddningsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-53,5	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-53,5	0,0
--	-------	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Fastighets- och saluhallsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-468,7	845,6

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-468,7

845,6

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Fastighets- och saluhallsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-341,2	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-341,2	0,0
--	--------	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Idrottsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-536,1	192,5
Idrottsnämnden förs över till ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	536,1	-192,5

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0

0,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Idrottsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-340,7	0,0
Idrottsnämnden förs över till ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	340,7	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0	0,0
------------	------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Konsumentnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Stadsbyggnadskontoret		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-11,5	0,0
Konsumnetnämnden avvecklas	11,5	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0
---	------------	------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kulturförvaltningen		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-744,2	75,2
Kulturnämnden förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	744,2	-75,2

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0

0,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-1,5	0,0
Kulturnämnden förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	1,5	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0
---	------------	------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Kulturnämnden: stadsarkivet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Stadsarkivet		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-61,4	18,0
Stadsarkivet förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	61,4	-18,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0

0,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Kyrkogårdsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-137,0	28,5

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-137,0

28,5

Anvisning: Specificera avvikelser enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Kyrkogårdsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-11,0	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-11,0	0,0
-------	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Marknämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-110,6	1 637,5
Effektivisering	10,0	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-100,6	1 637,5
---	---------------	----------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Marknämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-2 063,8	137,5

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-2 063,8	137,5
--	----------	-------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-148,3	37,3
Miljö- och hälsoskyddsnämnden flyttas till ny nämnd: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	148,3	-37,3

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0

0,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Renhållningsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-340,9	340,6

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-340,9	340,6
--------	-------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Renhållningsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-32,6	0,0
Nedgrävning av återvinningsstationer	-40,0	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-72,6	0,0
--	-------	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Socialtjänstnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-1 058,1	396,8
Omsorgen om de funktionshindrade i SDN flyttas till SOTN	-2 059,3	2,0
FoU byrån flyttas från SLK till Socialtjänstnämnden	-6,0	
Ökade kostnader - återupprättande av Tak-över-huvudet-garantin	-10,0	
Ökade kostnader - satsning på frivilligorganisationerna	-5,0	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-3 138,4	398,8
---	-----------------	--------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadsnämnden och USK

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Stadsbyggnadskontoret		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-292,5	78,6
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret flyttast till ny nämnd: Miljö och stadsbyggandsnämnden	292,5	-78,6

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0	0,0
------------	------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadsnämnden och USK

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Utrednings- och statistikkontoret Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK flyttast till ny nämnd: Miljö och stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0	0,0
-----	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Stadsmuseinämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-85,7	14,2
Stadsmusienämnden överförs i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	85,7	-14,2

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

0,0	0,0
------------	------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Trafiknämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-712,0	666,0
Stadsmiljöverksamheten i SDN flyttas till Trafiknämnden	-424,9	41,5
Ingen P-terror		-30,0
Upphandling av trafikövervakning	30,0	
Samordnad upphandling av parker, städning och snöröjning	18,0	
Satsning på parker och stadsmiljö	-10,0	
Satsning på Klottersanering	-7,0	
Satsning på ökad belysning för tryggare stad	-10,0	
Besparing på Agenda 21 arbete	27,0	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-1 088,9	677,5

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Trafiknämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-727,5	26,2
Stadsmiljöverksamheten flyttas till trafiknämnden	-91,2	0,0
Belsyningssatsning	-20,0	
Parksatsning	-20,0	
Satsning för förprojektering Österleden	-10,0	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-868,7	26,2
---	---------------	-------------

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Utbildningsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-4 882,7	652,7
Förskoleverksamheten i SDN flyttas till UtbN	-3 153,6	180,6
Skolbarnomsorgen i SDN flyttas till UTBN	-808,2	107,7
Grundskoleverksamheten i SDN flyttas till UTBN	-4 891,7	0,0
Särskoleverksamheten i SDN flyttas till UTBN	-261,3	0,0
Flyktmottagandet i SDN flyttas till UTBN	-38,4	
Minskade kostnader för avgiftsfri månad inom förskolan, enskild verksamhet samt ökade intäkter genom att avgiftsfri månad utgår inom den kommunala verksamheten	8,1	16,0
Minskade kostnader pga ej SL-kort för unga	9,4	
Lässatsning - höjd skolschablon år 0-3	-26,0	
Satsning på barn med behov av särskilt stöd	-10,0	
Särskolesatsning	-10	
Införande av valfrihet i Barnomsorgen	-14,0	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-14 078,4	957,0
Anvisning: Specificera avvikelser enligt följande.		
Minskade/ökade kostnader för....		
Minskade/ökade intäkter genom att....		

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Utbildningsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-28,0	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-28,0	0,0
--	-------	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Överförmyndarnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-23,8	0,0

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-23,8	0,0
--	-------	-----

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Äldrenämnden (ny nämnd)

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	0,0	0,0
Äldreomsorgen i SDN flyttas till Äldrenämnden	-6 063,8	135,0
Höjning av Schablonen för hemtjänstersättning från 2005 till 2006 med 5 %	-26,0	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-6 089,8

135,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade kostnader för....

Minskade/ökade intäkter genom att....

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (ny nämnd)

(f.d.Miljö- och hälsoskyddsnämnden resp. stadsbyggnadsnämnden)

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret flyttast till ny nämnd: Miljö och stadsbyggandsnämnden	-292,5	78,6
Stadsbyggnadsnämnden: USK flyttast till ny nämnd: Miljö och stadsbyggandsnämnden	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden flyttas till ny nämnd: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-148,3	37,3
Ökade kostnader planhandläggare	-5,0	
Ökade intäkter - effektivare planhandläggning		5,0
Minskade kostnader - kommunal konsumentupplysning	16,0	
Byråkratrationalisering - sammanslagning av nämnder (1,5%)	6,0	
Ej inrättande av miljöcentrum	7,8	-1,0
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-416,0	119,9
Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.		
Minskade/ökade kostnader för....		
Minskade/ökade intäkter genom att....		

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)

(f.d. Idrottsnämnden resp. kulturnämnden)

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (exkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	0,0	0,0
Verksamheten för barn och ungdom i SDN överförs till Idrotts-och kulturnämnden	-539,2	0,0
Kultur- och föreningsverksamheten i SDN flyttas till Kultur- och idrottsnämnden	-60,8	0,0
Idrottsnämnden förs över till ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	-536,1	192,5
Kulturnämnden förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	-744,2	75,2
Stadsarkivet förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	-61,4	18,0
Stadsmusienämnden förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	-85,7	14,2
Besparing på Lava	5,0	
Besparing på samlingslokaler - effektivare lokalutnyttjande	17,7	
Minskning av Ateljéstöd	10,0	
Minskning av stödet för folkbildning	15,0	
Minskning av projektstödet	16,0	
Ej extra satsning på Fria grupper	4,0	
Ej satsning på kulturfestival och nationaldagsfirande	18,0	
Satsning på nationaldagsfirande	-9,0	
Ej fri entré på kulturhuset samt ej förlängt öppethållande	7,5	
Ej fri entré på Stadsmuseet och Medeltidsmuseet	5,0	
Ej extra satsning på fritidsklubbar - pengarna används till höjning av skolschablonen	23,0	
Ej extra satsning på träffpunkter - pengarna används till höjning av skolschablonen	9,0	
Satsning på bibliotek	-10,0	
Satsning på kulturmiljövård - Stadsmuseet	-1,0	
Förstärkning av utställningsverksamhet - Stadsmuseet	-1,0	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2005	-1 918,2	299,9
Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.		
Minskade/ökade kostnader för....		
Minskade/ökade intäkter genom att....		

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Nämnd: Idrotts- och kulturnämnden (ny nämnd)

(f.d. Idrottsnämnden resp. kulturnämnden)

Investeringsplan

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	0,0	0,0
Idrottsnämnden förs över till ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	-340,7	0,0
Kulturnämnden förs över i ny nämnd: Idrotts- och Kulturnämnden	-1,5	

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

-342,2

0,0

Anvisning: Specificera avvikelserna enligt följande.

Minskade/ökade utgifter för....

Minskade/ökade inkomster genom att....

Sociala distriktsnämnder

Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006

Mnkr	KS förslag 2006		(m) förslag 2006		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
Driftverksamhet						
Pedagogisk verksamhet:						
Föreskoleverksamhet	-3 153,6	180,6	0,0	0,0	3 153,6	-180,6
Skolbarnsomsorg	-808,2	107,7	0,0	0,0	808,2	-107,7
Skola	-4 891,7	0,0	0,0	0,0	4 891,7	0,0
Obligatorisk särskola	-261,3	0,0	0,0	0,0	261,3	0,0
Verksamhet för barn och ungdom	-539,2	0,0	0,0	0,0	539,2	0,0
Kultur- och föreningsverksamhet	-60,8	0,0	0,0	0,0	60,8	0,0
Äldreomsorg	-6 063,8	135,0	0,0	0,0	6 063,8	-135,0
Omsorg om funktionshindrade	-2 059,3	2,0	0,0	0,0	2 059,3	-2,0
Individ- och familjeomsorg (exkl. ekonomiskt bistånd)	-1 555,2	36,9	-1 555,2	36,9	0,0	0,0
Stadsmiljö inkl. Agenda	-424,9	41,5	0,0	0,0	424,9	-41,5
Flyktningmottagning	-38,4	0,0	0,0	0,0	38,4	0,0
Summa anslag 1	-19 856,4	503,7	-1 555,2	36,9	18 301,2	-466,8
Ekonomiskt bistånd	-1 232,0	25,0	-1 102,0	25,0	130,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	-109,3	33,7	-114,3	33,7	-5,0	0,0
Summa anslag 2	-1 341,3	58,7	-1 216,3	58,7	125,0	0,0
Summa stadsdelsnämnderna	-21 197,7	562,4	-2 771,5	95,6	18 426,2	-466,8
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster
Investeringsplan						
Stadsmiljö inkl. Agenda	-91,2	0,0	0,0	0,0	91,2	0,0

Avvikelse
Netto
2 973,0 700,5 4 891,7 261,3 539,2 60,8 5 928,8 2 057,3 0,0 383,4 38,4 17 834,4 130,0 -5,0 125,0 17 959,4
Netto
91,2

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Förskoleverksamhet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-3 153,6	180,6
Förskoleverksamheten i SDN flyttas till UTBN	3 153,6	-180,6
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Skolbarnsomsorg

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-808,2	107,7
Skolbarnomsorgen i SDN flyttas till UTBN	808,2	-107,7
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Grundskola

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-4 891,7	0,0
Grundskoleverksamheten i SDN flyttas till UTBN	4 891,7	0,0
[Scablonhöjning med X %]		
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Obligatorisk särskola

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-261,3	0,0
Särskoleverksamheten i SDN flyttast till UTBN	261,3	0,0
[Särskolesatsning]		
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn och ungdom

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-539,2	0,0
Verksamheten för barn och ungdom i SDN överförs till Idrotts-och kulturnämnden	539,2	0,0
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-60,8	0,0
Kultur- och föreningsverksamheten i SDN flyttas till Kultur- och idrottsnämnden	60,8	0,0
Minskade kostnader - kommunal konsumentupplysning	[16]	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-6 063,8	135,0
Äldreomsorgen i SDN flyttas till Äldrenämnden	6 063,8	-135,0
[Schablonhöjning - Ersättning Hemtjänst]		
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Omsorg om personer med funktionshinder

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-2 059,3	2,0
Omsorgen om de funktionshindrade i SDN flyttas till SOTN	2 059,3	-2,0
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-1 555,2	36,9
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-1 555,2	36,9

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljö inkl. Agenda 21

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-424,9	41,5
Stadsmiljöverksamheten i SDN flyttas till Trafiknämnden	424,9	-41,5
[Besparing på Agenda 21 arbete]	[27]	
[Satsning på parker och stadsmiljö]	[-10]	
[Satsning på Klottersanering]	[-7]	
[Satsning på ökad belysning för tryggare stad]	[-10]	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljö inkl. Agenda

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-91,2	0,0
Stadsmiljöverksamheten flyttas till trafiknämnden	91,2	0,0
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagning

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-38,4	0,0
Flyktingmottagandet i SDN flyttas till UTBN	38,4	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	0,0	0,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Sociala distriktsnämnderna: Ekonomiskt bistånd

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-1 232,0	25,0
Lägre kostnader för försörjningsstöd genom jobbgaranti mm	100,0	
Lägre kostnader - Ej SL-kort i Schablon	30,0	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-1 102,0	25,0

MODERATA SAMLINGSPARTIETS FÖRSLAG TILL BUDGET 2006

Sociala distriktsnämnderna: Arbetsmarknadsåtgärder

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2006	-109,3	33,7
Minskade kostnader - arbetsmarknadsprojekt	10,0	
Ökade kostnader - införandet av jobbgaranti	-15,0	
Moderata samlingspartiets förslag till budget 2006	-114,3	33,7